

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

ПРАЦІ
викладачів катедри загального і
слов'янського мовознавства
та іноземних мов

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

1993-2020 рр.

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

ПРАЦІ
ВИКЛАДАЧІВ КАТЕДРИ
ЗАГАЛЬНОГО І СЛОВ'ЯНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА
ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ПОЛТАВА 2020

УДК 016:929]:811

П69

Рецензенти:

С. В. Ленська, докторка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Л. М. Беляєва, кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри Української медичної стоматологічної академії

Друкується за ухвалою вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 7 від 17 грудня 2020 р.)

П69 Праці викладачів кафедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов: бібліогр. покажч. / уклад. та ред. Л. Л. Король, Л. М. Черчата. Полтава: ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2020. 141 с. : іл.

У виданні подано бібліографію наукових праць викладачів кафедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Бібліографічний покажчик стане в нагоді науково-педагогічним працівникам, студентам, аспірантам, учителям, а також усім, кого цікавить історія та сучасність одного з перших структурних підрозділів ПНПУ імені В. Г. Короленка.

УДК 016:929]:811

© Король Л. Л., Черчата Л. М.

© ПНПУ імені В. Г. Короленка

POLTAVA V. G. KOROLENKO NATIONAL PEDAGOGICAL
UNIVERSITY

SCIENTIFIC WORKS
OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL AND SLAVIC LINGUISTICS
AND FOREIGN LANGUAGES

BIBLIOGRAPHICAL INDEX

POLTAVA 2020

УДК 016:929]:811

П69

Reviewers:

O. V. Lenska – D. Sc. in Philology, Associate Professor (Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University)

O. M. Bieliaieva – Ph. D. in Education, Associate Professor (Ukrainian Medical Stomatological Academy)

It is published by an agreement of the Academic Board at Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University (Proceedings No. 7 dd. 17 December, 2020).

Scientific works of the Department of General and Slavic Linguistics and Foreign Languages : bibliographical index / compiled and edited by L. Korol, L. Cherchata. Poltava : Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, 2020. 141 p. : images.

П69

The edition highlights the scientific works of the academic staff of the Department of General and Slavic Linguistics and Foreign Languages of Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University.

The bibliographical index appointed to scholars, students, post-graduates teachers, and to everybody who is interested in the history and modernity of one of the first departments of Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University.

УДК 016:929]:811

© Korol L. L., Cherchata L. M.

© Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University

ПЕРЕДНЕ СЛОВО

*Величезний обшир
української науки потребує
системного бачення і
поцінування її здобутків.*

Іван Дзюба.

Пожвавлення інтересу до історії науки в Україні, до історії університетів, факультетів, кафедр увиразнює взаємозв'язок поколінь, потверджує наукові прерогативи, спільні риси та розбіжності в поглядах, інтелектуальні традиції дослідницьких середовищ закладів вищої освіти. Це, своєю чергою, зумовлює появу документальних форм фіксування та зберігання бібліографічної інформації – бібліографічних покажчиків.

Із пропонованого видання зацікавлений читач дізнається про наробок працівників сучасної кафедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка у науково-дослідній та науково-методичній царинах, про ракурси наукових студіювань порушених проблем.

Мета покажчика – створити бібліографічний портрет колективного внеску кафедралів у розвиток вітчизняної науки, розкрити панораму наукових інтересів.

Покажчик структурово складається з двох основних розділів, довідкового апарату, додатка.

До першого розділу «Кафедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов: від минувшини до сьогодення» увійшов нарис про основні історичні етапи розвитку структурного підрозділу.

У другому розділі «Жанрово-хронологічний покажчик праць викладачів кафедри загального і слов'янського мовознавства та

іноземних мов» уперше зібрано та впорядковано бібліографічну інформацію про наукові праці 1993–2020 рр., отож, ця частина книги несе основне смислове навантаження.

Кожний документ, відібраний для відображення в бібліографічному списку, має бібліографічний опис, який складено відповідно до чинного ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Біобібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»; скорочення слів здійснено за ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила», «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила» и ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994), «Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках».

Відзначимо, що назви наукових розвідок публікуються мовою оригіналу, зберігаються його орфографічні норми.

Відбір матеріалу жанрово-хронологічного покажчика закінчено у серпні 2020 р. Бібліографія праць штатних викладачів катедри (станом на кінець 2019/2020 н. р.) складає 432 позиції (українською, англійською, німецькою, російською мовами) та має наскрізну нумерацію.

Для зручності користування упорядники видання розробили довідковий апарат: «Передне слово», «Алфавітний покажчик праць», «Іменний покажчик співавторів», «Покажчик періодичних видань», «Предметно-тематичний покажчик», «Зміст», «Архів світлин».

У допоміжних покажчиках наведено покликання на відповідні номери бібліографічних записів жанрово-хронологічного покажчика, список співавторів (усього 54 позиції), назви періодичних видань тощо.

Доповнення до посібника – світлини, які документують історію катедри загального слов'янського мовознавства та іноземних мов ПНПУ імені В. Г. Короленка та її предтеч – катедри іноземних мов та катедри загального і слов'янського мовознавства.

Показчик побудовано за тематично-хронологічним принципом. Праці викладачів розподілено за тематичними рубриками:

- Дисертації. Автореферати дисертацій;
- Монографії. Розділи колективних монографій;
- Підручники, навчальні посібники для вищої та загальноосвітньої школи;
- Словники;
- Статті в наукових збірниках та часописах. Окремі видання;
- Статті в періодичних виданнях катедри;
- Матеріали наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, наукових читань;
- Публікації про історію та діяльність катедри;
- Науково-публіцистичні публікації.

Бібліографічні записи, які за тематикою можуть належати до декількох рубрик, не повторюються.

У хронологічних межах року матеріали згруповано за абеткою прізвищ та ініціалів авторів або перших слів назви за принципом «слово за словом». У назвах, що починаються з прийменників чи артиклів, останні розглядалися як окремі слова.

Упорядники керувалися такими основними правилами абеткового розміщення бібліографічних записів:

- розміщення бібліографічних записів при збігу першого слова назви – за алфавітом другого слова і т. д.;
- розміщення праць одного автора – за алфавітом першого слова назви окремих творів;
- при збігу прізвищ та ініціалів авторів – за алфавітом праць.

Бібліографічні записи мовами з різною графікою згруповано у два алфавітні ряди: спершу українською мовою / мовами з кириличним алфавітом; відтак мовами з латинською графікою.

Нумерація бібліографічних записів суцільна.

Джерелами відбору документів для показника слугували каталоги і картотеки: бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха ПНПУ імені В. Г. Короленка, Полтавської державної універсальної наукової бібліотеки імені Івана Котляревського, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, а також бібліографічні списки та матеріали, надані викладачами.

Більшість робіт, які ввійшли до покажчика, переглянуті *de visu*. Ті джерела, які не вдалося розшукати, позначені астериском*.

Джерельна база покажчика може використовуватись у науково-дослідній, науково-методичній і практичній діяльності. Сподіваємося, що видання стане в нагоді науковцям, здобувачам першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, докторантам і аспірантам, викладачам, широкому колу користувачів, яких цікавлять проблеми та наукові досягнення у вищих закладах освіти.

Електронна версія видання розміщена на веб-сторінці факультету філології та журналістики (підсторінка кафедри загального та слов'янського мовознавства та іноземних мов – портфолію кафедри – наукова робота) та в електронному середовищі бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха ПНПУ імені В. Г. Короленка.

Пропозиції та зауваження, просимо надсилати за e-mail адресою: ffgkimpnpu32@gsuite.pnpu.edu.ua.

Лариса Король, Лідія Черчата

Для історіографії визначальним є календарний підхід, тож «кругла дата» катедри як структурного підрозділу університету спонукає до осмислення минувшини і сьогоденного, до аналізу колективного наукового доробку на тлі об'єктивних суспільних впливів та внутрішніх подій.

Сучасну катедру загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов цілком справедливо найменувати молодим підрозділом, адже саме за такою назвою він функціонує від 1 вересня 2010 р. (Наказ № 42-р від 23.06.2010). Десять років тому відбулось об'єднання частини викладачів катедри загального і слов'янського мовознавства та журналістики з академічною громадою катедри іноземних мов – однієї з найстаріших в університеті.

Хронологічний відтинок 2010–2020 рр. надзвичайно багатий на масштабні події в житті суспільства – це, насамперед, Помаранчева революція 2004–2005 рр., Революція Гідності 2013–2014 р., курс на євроінтеграцію, реформи в галузі вищої освіти, розгортання демократичних перетворень, російська окупація частини території України, пандемія коронавірусної хвороби (COVID-19), загострення економічної кризи тощо.

Кожен із катедралів був очевидцем або учасником означених подій, кожному довелося, повсякчас розвиваючись професійно та науково, робити світоглядний вибір, виформовувати свої переконання щодо фактів та явищ.

Разом з тим історіографічний портрет катедри буде неповним без усвідомлення того, що реорганізований 2010 року підрозділ укорінений у понад столітню практику мовної освіти Полтавського вчительського інституту (1914), Полтавського педагогічного інституту (1919), Полтавського українського інституту народної освіти (1921), Полтавського інституту соціального виховання (1930), Полтавського державного педагогічного інституту (1933),

Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (1949), Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (1999), Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (від 2009).

Отже, слушно ствердити, що підмурівком новітнього поступу е століття, насичена подіями, викликами й викладацькими долями історія двох складників – катедри іноземних мов, яка зберігала свою назву впродовж понад семи десятиліть (1939–2010), та катедри загального та слов'янського мовознавства, котра спізнала чимало реорганізацій і називалася по-різному: кафедра мовознавства, кафедра російської мови, кафедра російської мови з методикою її викладання, кафедра загального і російського мовознавства, кафедра загального і слов'янського мовознавства, кафедра загального і слов'янського мовознавства та журналістики.

У вересні 2010 р. на посаду завідувачки впотужненого мовознавчою секцією підрозділу була обрана Н. Г. Вишня – кандидатка філологічних наук, доцентка, досвідчена менеджерка і педагогиня. На вістрі наукових інтересів випускниці Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка (1974) перебували питання іспанської фразеології та пареміології.

До кола штатних працівників (станом на 01.09.2010 р.) належало 5 доценток: Дегтярьова К. В., Корнева Л. М., Король Л. Л., Петрушова Н. В., Черчата Л. М., така ж кількість старших викладачок: Болотнікова А. П., Дузенко В. М., Купар М. С., Омеляненко В. І., Піскова О. Ф.; викладачка Мокляк О. І.; ст. лаборантка Шевченко О. М. та завідувач лабораторією аудіовізуальних засобів Кішек Є. В.

Викладацький колектив «мовників» та «іноземців» згуртувала тяглість науково-педагогічних традицій кафедр-попередниць. Зосередимо увагу на хроніках «іноземного» крила.

В обстежених архівних джерелах документується те, що латина, німецька, французька, англійська мови посіли належне місце в підготовці майбутнього вчителя вже на зорі діяльності Полтавського вчительського інституту (від 1914 р.), адже освіченість, за переконаннями кращих представників дореволюційної інтелігенції, невіддільна від багатомовності. Перші директори закладу, професори О. К. Волнін, О. І. Левитський домагалися саме такого рівня інтелектуального розвитку своїх вихованців, мотивували їх до читання автентичних наукових праць, публіцистичних і художніх текстів.

Викладачі іноземних мов 20-х рр. ХХ ст. (Є. Е. Берг, Х. Е. Коробко, М. А. Грюн, М. О. Марченко, Д. Ф. Сергіїв) доклали всіх можливих зусиль, щоб на їхніх заняттях кипіли обговорення тематичних питань іноземними мовами, щоб їхні вихованці не почувалися скуто через незнання норм граматики, слововживання та ін.

Відомий літературознавець-поліглот Г. Й. Майфет, захоплено спогадував викладачів своєї alma mater 1920–1924 рр. Д. Ф. Сергієва, М. О. Дейнеко, Я. Ф. Неврлі, яких схарактеризував як професіоналів, котрим властива повнота необхідних позитивних якостей, віртуозів методики навчання іноземних мов: «Тогочасному керівництву пощастило добре впорядкувати й викладання чужоземних мов. ... Англійську викладав Донат Федорович Сергієв, поліглот петербурзької лінгвістичної школи, ґрунтовно обізнаний чи не з усіма європейськими мовами романської й германської сімей. Вивченням французької мови керувала Марія Олександрівна Дейнеко, з дивовижною легкістю переходячи з рідної української на французьку, володіючи обома напрочуд добірно. Професором німецької мови став Ярослав Федорович Неврлі... », чий незаперечливий авторитет забазований на широкій ерудиції, бездоганно-досконалому знанні мови. «... Відчувалося, що його академічні ресурси необмежені, і ділиться він з нами щиро, щедро віддаючи скарби свого добре натренованого мозку, чулого серця, одвертої душі».

На початок 1929/30 н. р. «іноземки» (В. І. Гуссова, Е. Я. Штеккер, О. І. Чуругіна) належали до катедри мовознавства, завідувачем якої був В. М. Гуссов – відомий учений-славіст, автор «Підручника синтаксису російської мови (у сув'язі з морфологією) для середніх навчальних закладів» (1915), низки фундаментальних розвідок з історії західноєвропейської та російської літератур. Згодом у складі цього підрозділу Полтавського інституту народної освіти, незважаючи на лавину репресій і політичних утисків на словесному відділенні, потвердили високий ґатунок викладання доц. Волинський І. А., викладачки В. І. Гуссова, О.-А. І. Сичова, О. І. Чуругіна, Е. Я. Штеккер.

Примітно, що від 1935 р. в інституті, крім традиційних європейських, студіювалася ще й мова есперанто (В. Х. Клименко). Хронологічно початок викладання есперанто дещо суперечив ідеологічній тенденції, адже на той час міжнародну мову почали ганьбити як «дітище дрібної буржуазії і космополітів». У 1937 р. спеціальна таємна

інструкція ЦК КПРС забороняла навіть згадувати «мову шпигунів» у позитивному контексті. По всій країні органи НКВС заарештували і розстріляли багатьох діячів есперанто-руху, однак із спогадів колишніх студентів Полтавського педагогічного відомо, що до середини 50-х рр. XX ст. в інституті есперанто вивчали як на заняттях, так і на засіданнях гуртка.

1936 рік запам'ятовується рішенням про зміни в структурі організації мовної підготовки: в інституті з'явилася катедра російської та іноземної мов. Очолив її М. В. Судейкін, кандидат філологічних наук, доцент, дослідник граматики, словотвору, мови художніх текстів. Підрозділові «русистів та іноземників» судилося проіснувати лише 3 роки.

У 1939-му набрала чинності нова урядова директива, згідно з якою іноземномовний вишкіл в закладах вищої школи мав проходити від першого по випускний курс, вводився вступний іспит на всі педагогічні спеціальності та державний іспит з іноземної мови для випускників. Природно, що за нових обставин наспіла потреба у створенні окремої катедри. Відтак 31 травня 1939 року катедра іноземних мов стала окремим підрозділом Полтавського педагогічного вишу. З легкої руки котрогось із гострословів в інституті прижилося неформальне, дотепер загальноновживане найменування – КІМ.

Зауважимо, що адміністрація вишу не одразу визначилася з кандидатурою орудника. Навесні та влітку керував сумісник – русист М. В. Судейкін, але штатним завідувачем підрозділу його так і не призначили. Цьому, ймовірно, могла завдати «пляма в біографії», адже раніше М. В. Судейкіна покарали звільненням за «невідповідну для радянського педагога поведінку» (відвідування спиритичного сеансу), щоправда згодом працівника поновили на посаді.

Управлінське питання КІМу розв'язали на початок нового навчального року. 01.09.1939 завідувачкою стала А. І. Сичова – ерудована педагогиня-поліглотка.

Навесні 1900 року випускниця Вищих курсів іноземних мов (німецької, англійської, французької) при Марбурзькому університеті (м. Марбург, м. Кассель, м. Гессен-Нассау, Німеччина) перебралася до Полтави у зв'язку із заміжжям. Багато років учителювала в жіночій гімназії В. Ашхарумової (1901–1920), у Приватному комерційному семикласному училищі О. Байера (1904–1917). Від 1934 р. Оттоліна-Адель Іванівна викладала німецьку й

англійську мови на Вищих педагогічних курсах при Полтавському педагогічному інституті імені В. Г. Короленка. У 1935 р. вона – штатна викладачка цього вишу, а далі, як уже зазначалося, очільниця КІМ.

Із терпким жалем констатуємо, що нова посада, а певніше пов'язана з нею публічність, пришвидшила розгортання життєвої драми. Етнічна німкеня, Адель Іванівна ще до початку Другої світової війни потерпала від морального остракізму в колективі, бо радянська пропаганда ревно формувала стереотип сприйняття німців як потенційних недругів, «лаклиз імперіалізму». Навіть політична розталь у німецько-радянських стосунках після підписання 23.08.1939 р. пакту Молотова-Ріббентропа не поліпшила становища представників німецької етнічної меншини в СРСР. Відтак літній полтавській викладачці судилося пережити арешт (12.02.1944), допити, спізнати нищівну силу сталінського «правосуддя». «Ворог народу» А. І. Сичова засуджена до 5 років заслання у Новосибірську обл. за статтею 54-1«а» КК УРСР. Реабілітована як безвинна жертва політичних репресій 1989 р. (посмертно).

Знищену системою першу завідувачку змінила на посту керівника політично несхибна О. І. Чуругіна.

Разом з Ольгою Іванівною професійним авангардом довоєнного періоду виступили К. В. Волощук, В. Є. Чорбінська. У життєписах цих викладачок простежуємо спільну рису: в молодості вони відшліфували свої знання в Німеччині, Франції, Британії, та й у подальшій діяльності намагались орієнтуватися на прогресивні комунікативні методики європейської мовної освіти.

Раз у раз допомагав розв'язувати проблемні ситуації виховання і комунікації з молоддю багатий досвід М. Р. Баканової, Л. П. Леонтовської, В. А. Ткаченко, Е. Я. Штеккер.

Важким випробуванням для жіночого викладацького колективу стали роки Другої світової. Разом з інститутськими колегами «іноземки» зводили оборонні рубежі навколо Полтави, доглядали поранених, приймали липневі державні екзамени, готували найцінніше майно вишу до евакуації.

Більшості згадуваних вище викладачок катедри випало пережити в місті гіркий період наступу групи гітлерівських армій «Південь» та окупації Полтави. В архівних документах знаходимо дані про те, що у серпні 1941 р. нечисельна група викладачів педагогічного, зосібна й дружина високопоставленого міського

чиновника О. І. Чуругіна, встигла евакуюватись до Тюмені. Всіх іншим спліткав колосальний психологічний стрес жертви обставин. Довелося пройти через страх і біль, зневіру й нестатки, а далі зазнати гонінь уже не від чужоземців, не від окупантів, а від «своїх». Для кожного, хто опинився на окупованій території, той біографічний факт ставав тавром неблагонадійности, колаборанства. Доля маленької людини, яку нещадно карали без належного розслідування, затухала у величі переможних реляцій.

Після відновлення навчального процесу в інституті (листопад 1943 р.), потерпаючи від холоду і голоду, розрухи і хронічної втоми, нестачі підручників (на понад 250 студентів їх мали всього-навсього 13), викладачки О. К. Белікова, В. Ф. Верезомська, К. В. Волощук, В. А. Ткаченко, Н. К. Цигунова йшли в неоплені аудиторії, аби, привітавшись до обпалених війною першокурсників, будити їхню зацікавленість до іноземних мов.

На той час провідною мовою була німецька. 256 майбутніх учителів студювали військову термінологію, інтерпретували повідомлення радянського Інформбюро, читали й перекладали тексти, виконували граматичні вправи, на кожне заняття готували політінформації, відвідували засідання мовних гуртків тощо. Проте наслідки війни не могли не позначитися на загальному ставленні студентів до «мови ворога». Викладачки німецької мусили терпляче пояснювати вихованцям, чому не можна ототожнювати мову народу з діями носіїв мови, однак чи не щодня доводилося розв'язувати конфліктні ситуації, гасити спалахи гніву.

У вихідні та після занять наставниці пліч-о-пліч із студентами до знемоги працювали в місті або в корпусах рідного інституту: народна толока піднімала Полтаву з попелу та руїн.

Обставини повоєнних років змінили державний підхід до вивчення іноземних мов у радянській школі. 9 травня 1946 р. Радою Міністрів УРСР і Центральним Комітетом КП(б)У було прийнято постанову «Про поліпшення вивчення іноземних мов у семирічних і середніх школах УРСР». У постанові анонсувалося введення раннього вивчення німецької, англійської і французької мов з III класу у 135 семирічних і середніх школах обласних центрів УРСР. Кількість «іноземних мов для опанування школярами» збільшилася завдяки введенню, крім англійської, німецької, французької, ще й іспанської мови.

Відповідно, кафедра педагогічного інституту ставала центром методичної допомоги вчителям краю.

О. І. Чуругіна з колегами вели й просвітницьку та громадську роботу – регулярно читали лекції містянам, військовослужбовцям, колгоспникам Полтавського району. Інформацію про всі ці активності висвітлюють протоколи засідання кафедри, річні звіти викладачів. На основі контент-аналізу документів робимо висновок про те, що наукова робота дещо поступалася перед навчальною, методичною, організаційною.

Енергійна, відповідальна, безкомпромісна до «буржуазно-націоналістичного елемента» О. І. Чуругіна тримала управлінські важелі до 1962 р. Під її недремним оком в умовах ідеологічного авторитаризму 50-х рр. викладачі В. П. Фесенко, А. М. Хабад, В. А. Ткаченко, Л. Д. Цвік, І. В. Бондаренко, В. П. Валуєв занурювалися в навчальну, наукову та виховну роботу, консультували вчителів області, в поті чола оновлювали матеріальну базу, організовували науково-практичні конференції, вечори іноземної мови, заохочували студентів випускати стіннівки трьома мовами (німецькою, французькою, англійською) тощо.

Кафедра тримала перед у допомозі школам: В. А. Ткаченко, Н. К. Цигунова, О. І. Чуругіна написали підручник для 7-го класу середньої школи, уклали «Збірку ідіоматичних і фразеологічних висловів». До діапазону викладацьких наукових зацікавлень раз у раз потрапляли методичні аспекти шкільної та вишівської мовної освіти, особливості слововживання в англійській та німецькій мовах, формування радянського світогляду та пролетарського інтернаціоналізму засобами іноземної мови, питання іноземномовного політичного всеобучу студентства тощо.

Основними засобами навчання протягом тривалого часу були підручники та елементарні візуальні засоби, як-от: списки лексики, тематичні папки (наліплені на цупкий картон журнальні світлини й ілюстрації, вирізки з газет), граматичні таблиці, стенди тощо. Іноземномовний методичний скарб, виготовлявся, переважно, руками викладачів та студентів.

На початку 1950-х зусилля держави, спрямовані на осучаснення матеріальної бази вищої освіти, принесли кімівцям помітний результат. На кафедрі обладнали довгоочікуваний кабінет іноземних мов і ввели посаду лаборанта.

У той період, установивши тотальний контроль за вищою школою, «керівна і спрямовувальна сила» вимагала повністю підпорядкувати навчальний процес сталінському вченню про мову. Ідеологічне втручання у зміст дисципліни призвело до засилля таких форм аудиторної і самостійної роботи, як заучування біографій вождів, письмовий переклад уривків із творів класиків марксизму-ленінізму, переказ пропагандистських газетних передовиць тощо. Пріоритетними розмовними темами визначалися, наприклад, такі: «Як К. Маркс, Ф. Енгельс і В. Ленін вивчали іноземні мови», «Як наш геніальний вождь писав свої шкільні твори», «Як дорогий товариш Й. В. Сталін вивчив іноземну мову», «Історія Великого Жовтня», «Ленінський комсомол – надійний соратник Партії» тощо. Прийоми висвітлення питань такого ґатунку в науково-методичних посібниках, підручниках, методичних рекомендаціях, публікаціях викладачів віддзеркалюють мітотворчий характер освітньої парадигми, в жорнах якої навчальна дисципліна «Іноземна мова», як і всі інші вишівські курси, перетворилася на інструмент пропаганди, маніпулятивного впливу на радянську молодь. Від студентів вимагалось знати на зубок так звану «загальнополітичну лексику», добре розбиратись у планах на комуністичне майбутнє, ганити все буржуазне.

Нетривалий період хрущовської «відлиги» (1953–1964 рр.) ознаменувався лібералізацією наукових досліджень, увагою до раніше табуованих тем. Наприклад, викладачі-«іноземці», переборюючи знегоди ідеологічної заангажованості, почали критичніше осмислювати наукові погляди провідних закордонних лінгвістів. І, хоча посилення русифікації вищої освіти, нові й нові хвилі наступу на вільнодумство й «український буржуазний націоналізм» у лавах інтелігенції, вправно скошили пагони демократичних перетворень, упродовж 60–70-х рр. КІМ заявила про себе науковими здобутками й новаторськими устремліннями свого завідувача доц. В. В. Белого, аргументованими теоретичними судженнями у статтях І. Т. Бабица, Н. Д. Волкової, Т. Д. Ганич, М. О. Дейнеко, А. Ф. Дзюбенка, Р. І. Дмитренко, В. П. Валуєва, Я. Г. Вовка, О. С. Кузнєцової, Т. Г. Линник, В. І. Шепелевої, методичними доповідями В. П. Андерш, В. М. Котельчук, В. М. Костенка, В. Х. Клименко, Г. М. Кудрявцевої, К. Ф. Халімонової, А. В. Хихлі, М. І. Прядуна.

Показово, що біля лекторської кімнати з'явилась об'ємиста скляна вітрина з численними програмами та збірками матеріалів

конференцій, науковими журналами, навчально-методичними посібниками викладачів, красивими фоліантами художніх перекладів. Катедральна виставка наукових праць щомісяця поповнювалася новими й новими примірниками, тож студентсько інституту наочно пересвідчувалося, що іноземних мов його навчають компетентні дослідники.

Важливою ділянкою роботи була й допомога у створенні шкільних кабінетів іноземних мов. Учителі Полтавщини отримували від викладачів ВНЗ літературу, методичні поради, а старшокурсники виготовляли для шкільних кабінетів різноманітні таблиці, плакати, роздаткові картки та ін.

В організаційно-розпорядчій документації катедри читаємо про форми та обсяги наданої допомоги, про спільні засідання із шкільними педагогічними колективами, про проведення численних виховних заходів та консультацій.

З одного боку, та велика робота дарувала плоди практичного успіху, з другого, присутніми недоліками тогочасної методики навчання іноземних мов були затеоретизованість, скерованість змісту на пропагування соціалістичних ідеалів, переважання граматико-перекладного методу.

Урядова постанова «Про поліпшення вивчення іноземних мов» (27.05.1961 р.) зацентувала увагу на необхідності концептуальних змін у царині іншомовної освіти, проголосивши метою навчання іноземних мов прищеплення практичних умінь і навичок усного мовлення та безперекладного читання. «...Знання іноземних мов фахівцями різних галузей..., а також широкими колами трудящих нашої країни, – зазначалося в документі, – має грандіозне значення для розвитку міжнародних зв'язків і взаємного обміну культурними та науково-технічними досягненнями». Накреслені зміни академічно вивищили дисципліну «Іноземна мова» в програмах підготовки фахівця.

Так, у Полтавському педагогічному її опановували з першого по останній курс. Випускники всіх факультетів інституту або складала державний іспит, або захищали дипломні роботи англійською, німецькою, французькою мовами.

Регулярне консультування дипломників справедливо назвати допоміжним важелем професійного зростання викладачів, позаяк науково-педагогічні працівники КІМу цікавилися фаховими публікаціями в різних галузях науки і техніки, лексикою та

стилістикою академічного дискурсу спеціальностей. У цьому пересвідчує й урізноманітнення тематики викладацьких наукових студіювань, як-от: «До питання про вивчення математичної термінології на заняттях з французької мови» (Бабич І. Т., 1974), «Робота з газетою як джерело вивчення фахової лексики» (Дмитренко Р. І., 1969), «Іноземна мова у професійному становленні майбутнього вчителя історії» (Волкова Н. Д., 1973) та ін.

З другої половини 1950-х рр. і протягом 1960-х рр. відновлювалися міжнародні контакти СРСР, тому в підручниках з іноземної мови почали з'являтися тексти про життя й традиції різних країн, уривки з художніх творів.

Мовники кафедри почали практикувати нову форму роботи – листування з уявним закордонним приятелем. На засіданнях кафедри обговорювалися питання академічного письма, лексико-стилістичних засобів епістолярного стилю і т. ін.

Слід відзначити й те, що технічна оснащёність навчального процесу з кожним роком поліпшувалася. 1963 р. на кафедрі створено фонокабінет, обладнаний 20 магнітофонами, навушниками, викладацьким пультом. КІМ отримала від держави якісні засоби статичної проєкції, звукозаписувальну й звуковідтворювальну апаратуру, кіно- та діапроєкційний апарати.

В. В. Белий, І. Т. Бабич, Н. Д. Волкова, А. Ф. Дзюбенко й інші члени зацікавленого у технічному прогресі колективу почали застосовувати на заняттях нові ТЗН, врізноманітнили форми аудиторної та самостійної роботи студентів. Про можливості застосування ТЗН кафедра неодноразово дискутували на методичному семінарі, виголошували доповіді на інститутських, республіканських та всесоюзних конференціях, проводили експериментальні дослідження.

Схвально ставився до катедрального досвіду завідувач В. В. Белий (1962–1966 і 1968–1974) у майбутньому – видатний учений-лінгвіст, поет, доктор філологічних наук (1984), професор (1986). Він – постать, без перебільшення, унікальна: снайпер-орденоносець Другої світової війни, поліглот, автор відомої в лінгвістичних колах монографії 'Profiles of Rafinesco' (2003) та понад 200 наукових статей із методології лінгвістики, історії американської лінгвістичної думки, кількох збірок філософських та ліричних поезій.

Повернувшись із фронтового госпіталю після важкого поранення, що призвело до ампутації ноги (1946), 21-річний юнак 1951 р. закінчив екстерном факультет романо-германської філології Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. У Полтавський період своєї трудової діяльності Вілен Вікторович натхненно досліджував проблематику західної дескриптивної лінгвістики. 1982 року, всупереч усім чиновницьким перепонам, він успішно захистив докторську дисертацію на тему «Філософські і методологічні основи американської дескриптивної лінгвістики» в Інституті Мовознавства АН СРСР.

Поборник упровадження інноваційних підходів до навчання мови, В. В. Белий зніціював створення фонотеки, фільмотеки, укладання хрестоматій, навчальних посібників і методичних порад для полтавських студентів.

Завідувач кафедри наполегливо вивчав нові й нові іноземні мови. Сучасники В. В. Белого констатують, що педагог-професіонал вільно володів українською, англійською, німецькою, французькою, іспанською, латинською, російською, болгарською, італійською, шведською, іншими європейськими мовами, розмовляв японською, брав участь у міжнародних наукових комунікаційних форумах.

Ученого нагороджено дипломом Американського Біографічного інституту, яким засвідчується обрання його Людиною 1998 року й нагородження Почесною Золотою Медаллю другого тисячоліття. Колишнього завідувача кафедри іноземних мов ПДПУ імені В. Г. Короленка визнано одним із 500 провідних учених ХХ сторіччя (2000).

«Голублю в пам'яті затишну Полтаву і втішений з того, що в її педінституті мені поталанило стати на чолі кафедри однодумців, непересічних, креативних, самовідданих науковців і натхненників молоді. Я понад усе гордий з того, що трудивсь опліч з Іваном Бабичем, великим Митцем слова, Людиною чести ...», – пригадував Вілен Вікторович 2018 року під час нашої віртуальної зустрічі з 93-літнім ветераном кафедри.

Задуваний ним колега і соратник – це філолог, педагог, перекладач, член Спілки письменників СРСР, член Спілки письменників України, поліглот І. Т. Бабиш. Уродженець Франції, досвідчений учитель від 1964 р. до 1989 р. працював старшим викладачем кафедри іноземних мов Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка, в. о. завідувача цієї кафедри (1966–1968).

Іван Трохимович досліджував проблеми теорії перекладу, мови і стилю художніх творів, методики викладання французької мови у середній та вищій школі. Вів просвітницьку роботу, співпрацював із Державним спеціалізованим видавництвом художньої літератури «Дніпро», часописом «Усесвіт», був провідним перекладачем об'єднання «Зовнішторгвидав», членом оргкомітетів низки міжнародних виставок.

За свідченнями колег, І. Т. Бабич володів сімома європейськими мовами, та в літературній праці послуговувався двома: українською і французькою. На мову свого дитинства й отрочтва він майстерно переклав твори О. Вишні, І. Вільде, Н. Забіли, П. Загребельного, Ю. Дольд-Михайлика, О. Гончара, Г. Квітки-Основ'яненка, М. Стельмаха, І. Франка, Ю. Мушкетика, П. Панча, О. Слісаренка, Ю. Смолича, Б. Сушинського, Ю. Щербака й багатьох інших українських письменників. Тож мав рацію крайовий поет В. С. Мирний, резюмуючи: «Він відкривав Україну світові».

Примітно, що Бабичеві переклади творів П. Загребельного ввійшли до франкомовної Антології української літератури від XI до XX століть ("Anthologie de la littérature ukrainienne du XI au XX siècle"), котра 2004 р. за сприяння ЮНЕСКО побачила світ у Парижі й Києві.

Діяльність Івана Трохимовича в літературній і педагогічній сферах – узірець високої любови до французької й української мов, а його перекладацький доробок – ваговитий унесок у скарбівницю української школи художнього перекладу, на превеликий жаль, ще не усвідомлений сповна вітчизняними дослідниками. Сьогодні постать І. Т. Бабича, на наше переконання, слід оцінювати не за формальними прославами, які були незначними за кількістю, а за сутнісним внеском митця у розвиток літературної явлености України на франкомовному терені.

І. Т. Бабич, В. В. Белий та інші започаткували особливу лінію педагогічної поведінки, яка стала предтечею впровадження ідей педагогіки співробітництва та партнерства в діяльність інституту.

Добру славу залишив по собі завідувач катедри іноземних мов 1974–1978 рр. А. Ф. Дзюбенко. Усі, хто його знали, тепло згадують справжнього гуманіста, життєрадісного, незмінно гречного старшого викладача, заступника декана філологічного факультету. Сьогодні можна сказати, що фасилітативний управлінський стиль Анатолія Федоровича випередив свій час, адже головною цінністю колективу він вважав людину, її емоційний комфорт, сталий

розвиток її інтелекту. Непідробно чуйне ставлення до підлеглих, розум, делікатність вчинків вихователя-натхненника – далеко не повний перелік чеснот улюбленця студентів. «Моїй матері не випало здобути вищу освіту, та вона передала мені найважливіше знання – за будь-яких обставин керуватися Законом порядности», – розповів сивочолий А. Ф. Дзюбенко. Цей високодуховний канон материнської школи син-педагог проніс через усе життя.

Сумлінно дбав про наукову репутацію колективу чільник катедри іноземних мов 1979–1994 рр. С. І. Алексєєнко, кандидат філологічних наук, доцент, випускник Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка (1964), Київського державного педагогічного інституту іноземних мов (1969), дослідник проблеми іншомовних слів у східнослов'янських мовах, автор низки публікацій у крайових часописах.

У період 1979–1994 рр. чимало викладачів дістали можливість удосконалити знання на дворічних Вищих педагогічних курсах іноземних мов у столиці УРСР, а С. І. Алексєєнко, В. П. Андерш, Л. В. Данилюк, Н. О. Шахова – пройти стажування у закладах вищої освіти Болгарії, Великобританії, Німеччини, Польщі.

Катедру поповнила когорта енергійних, ініціативних дослідників: Л. Б. Алефіренко, Н. Г. Вишня, Л. В. Данилюк, В. В. Кононенко, С. Д. Щербина, які захистили кандидатські дисертації, здобули звання доцентів. Їхні наукові звершення стали тією висхідною основою, що надалі забезпечила колективний поступ.

Пам'ятною історичною датою слушно вважати 1983-й рік, коли ПДП імені В. Г. Короленка вперше розпочав підготовку майбутніх учителів іноземних мов (англійської, а згодом і німецької). Піонерками викладання англійської як мови майбутнього фаху стали наставниці-ентузіастки, поборниці педагогіки співробітництва, блискучі науковиці Л. Б. Алефіренко і Л. В. Данилюк.

На середину 80-х рр. до роботи на іноземному відділенні долучилися доценти В. В. Кононенко, С. Д. Щербина; старші викладачі В. М. Котельчук, Н. О. Шахова, І. Г. Губіна, Т. М. Щевлюкова, О. Г. Данилюк. Студентів нефілологічних спеціальностей полонила краса педагогічної дії В. П. Андерш, І. Т. Бабича, Д. Г. Білоконя, Н. Д. Волкової, Н. Г. Вишні, В. І. Герасимчук, Р. В. Глущенко, А. Ф. Дзюбенка, Р. І. Дмитренко, В. М. Костенка, Г. М. Кудрявцевої, В. О. Лапочки, І. І. Перець, А. І. Щербаня.

Від 1974 р. ПДП імені В.Г. Корленка розпочав експериментальну програму «Вчитель», спрямовану на формування педагога-майстра. Фахівці КІМу раз у раз допомагали новоствореній кафедрі педагогічної майстерності з перекладами літератури, супроводжували іноземні делегації, які з різних куточків світу приїздили знайомитися з полтавським досвідом.

КІМ підтримувала зв'язки з провідними ВНЗ та науководослідними установами УРСР і СРСР. Із метою активізації пізнавальної діяльності студентів практикували спецкурси і спецсемінари, для проведення яких залучали відомих учених з інших вишів.

Студентів-«іноземців» 80-х рр. ХХ ст. зачарувала енциклопедійністю знань та рівнем володіння англійською мовою О. П. Воробйова, відома фахівчиня у галузі германістики, загального мовознавства, когнітивних студій художнього тексту.

У 1983 р. відповідно до наказу Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти було створено групи аналізу якості навчально-виховного процесу. Вони вивчали успішність студентів із різних дисциплін за результатами так званих «атестацій» та екзаменаційних сесій, порівнювали оцінки, отримані на вступних іспитах, з оцінками атестатів, розробляли заходи з підвищення якості знань студентів тощо. Показово, що з першого року своєї діяльності (1983) іноземне відділення філологічного факультету зарекомендувало себе ініціативним, когнітивно повноним. Так, група Р-17 (куратор Л. Б. Алефіренко) за результатами першої ж сесії домоглася стовідсоткового якісного показника успішності, була визнана кращою в інституті й не поступалася високим званням упродовж п'яти років. Майже всі студентки, крім того, що навчалися лише на «відмінно» і «добре», брали участь в олімпіадах, у міських, республіканських та всесоюзних студентських наукових конференціях, мали наукові публікації, організовували виховні заходи англійською. Випускниці 1988 р. Л. Король та Л. Черчата розпочали свою трудову діяльність викладачками інституту.

Окрилена успішним досвідом студентської науки КІМ виступила організатором низки факультативів для студентів нефілологічних спеціальностей.

Катедрі довірили і такий масштабний проект, як факультет громадських професій (ФГП), створений 1968 року. Деканом цього факультету була ст. викл. Волкова Н. Д. Спершу ФГП мав 5 відділень, а в середині 80-х – 11. Під керівництвом інтелігентної та

рівноваженої Ніни Дмитрівни студенти оволодівали професіями лекторів, керівників художньої самодіяльності, інструкторів фізичної культури тощо. Протягом 1969–1988 рр. факультет громадських професій закінчили 9 223 випускники інституту.

Окремо зазначимо, що в очах студентів КІМ мала особливий імідж ще й тому, що, знаходилася поза академічним містечком вишу. Топографічна «окремішність» давала свої переваги: охайне подвір'я зустрічало працівників і студентів смарагдовим килимом споришу, який стелився від воріт до старої будівлі на вул. Сковороди, 26, а далі – до крислатих яблунь, каштанів, лип у невеликому садку, до кущів бегоній та жасмину. Викладачі вважали, що природні пишноти компенсують і аскетизм інтер'єру, і постійні перебування в русі: через нестачу аудиторій заняття доводилося проводити в різних корпусах ПДП імені В. Г. Короленка.

Особливу атмосферу катедри підживлював і симбіоз науково-педагогічного і навчально-допоміжного персоналу. Десятки років вірою і правдою служили рідній кафедрі старші лаборанти М. І. Прядун і В. А. Тимчук. Майстровитому Миколі Івановичу КІМ завдячувала тим, що все було вчасно полагоджено, заізолювано, пофарбовано, утеплено, а завжди ошатна Валентина Андріанівна, вирізняючись невдаваним пістетом до кафедральної бібліотеки, регулярно проводила огляди нових надходжень, готувала тематичні виставки. Бібліотека налічувала кілька тисяч автентичних художніх творів, словників, довідників, посібників, науково-методичних часописів.

У 1995-ому естафету попередніх управлінців прийняла доц. Вишня Н. Г., обіймаючи посаду завідувачки катедри іноземних мов до реорганізації підрозділу в 2010 р. і п'ять подальших років.

Штатні можливості КІМу сягнули апогею. Різновіковий колектив, який складала доценти: С. І. Алексеєнко, Л. Б. Алефіренко, Ю. В. Бардакова, Л. В. Данилюк, О. Г. Данилюк, В. В. Кононенко, С. Д. Щербина; старші викладачі: Л. В. Глобіна, Н. О. Грінченко, В. М. Дузенко, Л. Л. Король, О. В. Клінковська, І. С. Клотц, Т. І. Коновалова, В. Г. Костенко, Н. Г. Кравцова, Н. А. Кришталь, М. С. Купар, В. О. Лапочка, Я. С. Маркович, К. І. Мізін, В. М. Назаренко, І. В. Смуглій, Г. С. Сосой, І. М. Тимінська, Н. В. Цехановська, Л. М. Черчата; викладачі В. М. Артюх, Є. Є. Гончарова, Ю. В. Маляренко, Л. К. Кирилюк, О. О. Сіденко, Л. В. Станіславська, О. Ф. Піскова, Г. М. Петренко,

В. І. Пушкар, Т. Л. Романенко, О. М. Таран, С. І. Терехова, Т. П. Тягун, В. О. Черненко, Т. В. Чеснакова, О. М. Шевченко, М. О. Шиловська, Л. О. Шумська, В. О. Яблунівська й інші, впевнено тримав руку на пульсі новітніх методик і технологій іншомовної освіти, викладаючи академічно потужний практичний курс іноземної мови на всіх факультетах університету, низку теоретичних дисциплін для спеціальности «Інформатика та англійська мова і зарубіжна література». Відповідально виконували свої професійні обов'язки старші лаборанти Прядун М. І., Шевченко О. М., Цюрюпа Н. Г.

Поміж ваговитих здобутків тієї доби вирізняємо низку наукових стажувань у США (Л. Б. Алефіренко, Д. Г. Білоконь, Л. В. Данилюк, В. О. Лапочка, Н. О. Шахова, С. Д. Щербина, Т. М. Щевлюкова), Іспанії (Н. Г. Вишня), успішні захисти кандидатських дисертацій (Л. Л. Король (2007), Н. В. Петрушова (2009), О. М. Шевченко (2011)); членство доц. Вишни Н. Г. у науковій групі "Frasesologia y Paremiologia Universidad Complutense de Madrid", участь у міжнародній програмі «Європейський пареміологічний мінімум. Іспанський пареміологічний мінімум» (2005–2008), підготовку низки наукових публікацій у вітчизняних та закордонних виданнях, укладання навчальних посібників для студентів денної і заочної форм навчання тощо. На кафедрі започаткували щорічні студентські читання «Кроки в науку», відкрили кімнату-музей І. Т. Бабича.

У 2001–2007 рр. видавали науково-інформаційний часопис «Євробюлетень» (ISBN 172799-86), збірку наукових праць «Іноземні мови у вищих навчальних закладах».

Оцінюючи тенденції середини 2000-х років із позицій іншомовної підготовки студентів ПНПУ імені В. Г. Короленка, з жалем констатуємо стрімке зменшення академічного обсягу дисципліни «Іноземна мова» на всіх нефілологічних факультетах. Це призвело до значного скорочення штатних працівників. Руйнівні впливи дещо пом'якшила реорганізація 2010 р. Тоді, як уже мовилося, КІМ дістала нову назву, поповнившись секцією загального і слов'янського мовознавства.

Мовознавче крило катедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов не один десяток років забезпечувало підготовку вчителів-мовників, які нині викладають в Україні, Казахстані, Узбекистані, Болгарії, Німеччині, Польщі, Словаччині, Чехії, Сербії, Росії, тож необхідно окреслити основні історичні віхи цього підрозділу.

Відомо, що від 20-х рр. XX ст. в Полтавському інституті народної освіти діяли кафедри порівняльного мовознавства та класичної філології. Серед викладачів тієї пори – проф. Ріттер П. Г. (катедра порівняльного мовознавства), проф. Прийма І. С., викл. Франко Т. І. (катедра класичної філології). Усі – високоосвічені представники дореволюційної інтелігенції, носії академізму, педагогічного досвіду. Самовіддані трударі на ниві словесности, вони міцніли науково, прищеплювали студентам любов до книги, до мови як непроминальної культурної цінности, вели широку громадську роботу.

Часом словесники, як і викладачі іноземних мов, опинялися в епіцентрі хибних ідей, приміром, бригадно-лабораторного методу. Створені за його канонами «філологічні бригади» виявилися безпорадними в розв'язанні завдань самостійного групового навчання, тому трудовий колектив схвально зустрів постанову 1932 р. «Про навчальні програми і режим у вищій школі й технікумах», що повернула індивідуальний облік знань. Обсяг лекцій зріс до 40–50% часу, відведеного на вивчення дисципліни, семінари і конференції становили близько 20%, решта – самонавчання.

Важливою ланкою підготовки вчителя-філолога вважалася педагогічна практика. Студенти першого й другого курсів проходили її в дитячих будинках або в молодших класах школи, знайомились із життям і читацькими зацікавленнями малюків. Трьохкурсники пізнавали специфіку роботи із старшокласниками, звітувалися про виконання запланованих завдань. Від 1925 р. філологи-практиканти почали давати й аналізувати уроки.

На початок 1929/30 н. р. Полтавський ІНО мав кафедру мовознавства, яка забезпечувала підготовку студентів історико-філологічного відділення. У тридцять роки однією з дисциплін, які мусли вивчати майбутні педагоги, була російська мова. До найвідоміших штатних наставників-мовознавців належав проф. Б. Д. Рабинович, про якого з теплою вдячністю писав геніальний випускник філологічного факультету В. О. Сухомлинський.

Академічні обов'язки тогочасних професорів та доцентів полягали в читанні лекцій. Штатних асистентів кафедрі бракувало, тому кращі студенти, починаючи з другого курсу, призначалися на посади позаштатних асистентів (із навантаженням від 140 до 360 год. на рік) і вели практичні заняття.

Рік за роком кафедра мовознавства розбудовувала матеріально-технічну базу: відремонтували й обладнали навчальний кабінет, одержали необхідне приладдя, літературу.

У 1933 р. відбулася важлива реорганізація – Полтавський інститут соціального виховання став педагогічним закладом із чотирирічним терміном навчання, а філологічний та історичний факультети – окремими підрозділами вишу. Не забракло й інших нововведень. Випускників зобов'язано готувати дипломні роботи. Відповідно до постанови Наркомату Освіти УСРР від 20.09.1932, у 1933 р. дипломи про вищу освіту містили інформацію про кваліфікацію студента, про результати складених іспитів із теоретичних курсів, про виробничі практики, а також тему захищеної дипломної роботи.

Тим часом на кафедрі проходила «зміна педагогічної варти». Репресії, голод і недуги занапащали викладачів старої генерації. Вакансії заповнювали «здібною радянською молоддю».

Наказом Наркома Освіти УСРР від 26.05.1936 року № 341 в педагогічних інститутах уведено письмові державні іспити. Багатьох студентів вишу не допускали до екзаменаційних випробувань саме через незадовільно написані диктанти з української та / або російської мов, отож їм на допомогу прийшли філологи.

Того ж року педінститут відкрив консультативні пункти заочного відділу: Полтавський, Красноградський, Кременчуцький, Лубенський. Викладачі-філологи виїздили для роботи із студентами й водночас допомагали вчителям місцевих шкіл методично, а ті ділилися своїм досвідом, наснажували колег цікавими ідеями.

Мирну працю перевала війна. На фронтах Другої світової наближали перемогу тисячі викладачів вищої школи, з-поміж яких і полтавські філологи Д. І. Ганич, Г. Т. Линник, В. Я. Савельєв та ін.

У листопаді 1943-го на російське відділення набрали 34 студенти. Поверталися на навчання і старшокурсники. Восьмого серпня 1944 р. відбувся перший повоєнний випуск учителів російської мови та літератури. У 1945/1946 н. р. кафедру мовознавства очолював І. П. Ковальський.

Від середини 1950-х до кінця 1960-х років підготовка фахівців на факультеті здійснювалась за такими спеціальностями, як «російська мова, література та історія», «російська мова, література, музика і співи», але вже із середини 1960-х років набір студентів знову проводиться за моноспеціальностями. Пізніше їхній діапазон розширюється: вчитель російської мови і світової

літератури; учитель російської мови, світової літератури і практичний психолог в системі народної освіти; вчитель російської мови й літератури та іноземної мови, англійська, російська мови і зарубіжна література.

Від 1966 року на російському відділенні філологічного факультету навчалися студенти з Узбекистану, а від 1971 – із Казахстану. До початку 80-х у стінах вишу було підготовлено 280 учителів для цих союзних республік.

Протягом другої половини ХХ століття катедрою керували яскраві особистості. В. Я. Савельєв – учений-мовознавець, кандидат філологічних наук, глибокий науковець, фахівець з історичного синтаксису, палеославістики, лінгвопоетики, поет, поліглот (володів російською, українською, чеською, болгарською, німецькою мовами). В. Я. Савельєв мав глибокі знання зі світової літератури і написав низку статей, присвячених творчості В. В. Короленка, М. В. Гоголя.

На кафедрі працював Д. І. Ганич – видатний учений-мовознавець, лексикограф, кандидат філологічних наук (1953), доцент (1961), завідувач катедри російської мови Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (1968–1979).

1958 року вийшли «Збірник диктантів для середньої школи» (Д. І. Ганич, І. С. Олійник), «Збірник диктантів з української мови», «Збірник диктантів з української мови для 5–8 класів» (Д. І. Ганич, Н. П. Москальова, І. С. Олійник), що витримав три видання. На замовлення Міністерства освіти УРСР учений розробив програму з російської мови для студентів педагогічних вишів (спеціальність «Українська мова і література»). За спогадами М. В. Нікончука, доцент Ганич аргументував методичну концепцію, відповідно до якої навчальний курс російської мови належало вибудовувати в взаємозв'язку з іншими лінгвістичними дисциплінами, передовсім з українською мовою.

У полтавський період життєдіяльності Дмитро Іванович написав розділи «Словотвір» та «Морфологія» популярного навчального посібника з російської мови для студентів педагогічних вишів (1978, співавтори: М. Я. Брицин, В. І. Кононенко), десятки наукових статей, у яких розкрив питання дериватології, граматики, словотвору, лексикографії. Інша важлива грань мовознавчого хисту вченого – словникарство. Стали бестселерами, витримавши кілька видань, укладені у співавторстві з І. С. Олійником «Російсько-

український словник», «Російсько-український і українсько-російський словник», «Словник лінгвістичних термінів». Лексикографічні праці мали схвальну оцінку в широких мовознавчих колах.

На пошану постаті Д. І. Ганича з 1993 р. його рідна кафедра зініціювала проведення в Полтавському педагогічному щорічних «Ганичівських наукових читань».

У 70-х – 90-х рр. підрозділ вели за собою відомий учений-мовознавець, доктор філологічних наук, професор дослідник проблем словотвору, топонімії та антропонімії В. О. Горпинич (1978–1982); доктор педагогічних наук, професор, видатний фразеолог і лінгвокультуролог М. Ф. Алефіренко (1986–1991), кандидатка філологічних наук, доцентка, морфологиня і лінгвостилістка Л. Л. Безобразова (1982–1986, 1991–1999).

У різні роки на кафедрі словесників працювали відомі в Україні та за її межами професори: Н. А. Борисенко, Н. Ф. Баландіна, З. О. Валюх, В. О. Горпинич, О. А. Колесников, А. А. Лучик, В. В. Лучик, М. М. Нестеров, М. В. Скаб, М. С. Скаб, І. І. Чумак-Жунь; доценти: С. І. Алексєнко, Н. А. Вакуленко, М. П. Волочай, О. О. Григор'єва, К. В. Дегтярьова, В. М. Єрмак, Г. М. Козуб, Л. М. Корнева, Л. В. Колесникова, Н. В. Котух, С. О. Лебеденко, Г. Т. Линник, А. В. Оголевець, Л. О. Сологуб, І. М. Сіднін, Н. І. Тарасова, М. В. Тимінський, кожен із яких зробив дослідницький внесок у розвиток вітчизняної філологічної науки. Сумлінною працею торували стежки до студентських сердець старші викладачі: М. І. Бойко, В. М. Будущева, Г. З. Ібраєва, А. І. Каган, Л. І. Карагоднікова, М. В. Нещадіна, Г. Г. Сидорова; асистенти: І. Л. Гриценко, О. В. Федоренко, І. В. Стельмах, І. І. Кокова й інші.

Якнайгрунтовніше на кафедрі російської мови досліджувалися такі царини, як фразеологія (проф. Алефіренко М. Ф., доц. Корнева Л. М., доц. Волочай М. П.), словотвір (проф. Горпинич В. О. проф. Валюх З. О., доц. Єрмак В. М.), лінгвістичний аналіз тексту (доц. Безобразова Л. Л., доц. Оголевець А. В.), ономастика (доц. Лебеденко С. О.), українсько-російська мовна інтерференція (доц. Борисенко Н. А.), методика викладання російської мови в навчальних закладах України (доц. Сіднін І. М.), що зреалізувалися не лише на сторінках викладацьких наукових досліджень, а й в рясних інтелектуальних ужинках студентської науки, перемогах у конкурсах, олімпіадах тощо.

Непогамовні катедрали провели низку всеукраїнських та міжнародних конференцій, науково вшанували видатних колег

(Ганичевські читання, Савельєвські дні тощо), зробили свій підрозділ визнаним центром громадського життя, численних освітньо-культурних проєктів і виховних заходів.

У наш час тисячі учителів-словесників завдячують дипломами про вищу філологічну освіту інтелектові й майстерності своїх викладачів, які донесли до них сутність місії педагога, прищепили високі зразки поведінки, поваги до розмаїття культурних цінностей.

В діалозі з історією, насиченою то звитяжною працею, славою відкриттів і корисних справ, то гіркотами негараздів, знівечених можливостей, кристалізувалася віра в педагогіку Добротворення, що навіть у найтемніших пластах минулого розвиднялася світлими образами правди.

Як, за влучним висловом Великого Каменяря, учителем школа стоїть, так і катедра вищого закладу освіти стоїть своїм викладачем. Тому нетлінний скарб катедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов – це її науково-педагогічний потенціал, який у наші дні уособлює нечисленна когорта особистостей: доц. Король Л. Л. (завідувачка катедри від 2015 р.), доц. Корнева Л. М., доц. Петрушова Н. В., доц. Черчата Л. М., к. філол. н., викл. Мокляк О. І., викл., ст. лаборант (за сумісництвом) Халявка Л. В. Знаменно, що всі – наділені досвідом і початківці – випускниці філологічного факультету (нині – факультет філології та журналістики) Полтавського педагогічного.

Їм властиве бажання не стояти на місці, а науково розвиватися й удосконалюватися. До когорти кандидатів наук влились ініціативні, творчі фахівчині: Л. М. Черчата (2013 р. захистила дисертацію на тему «Організація самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів в умовах застосування інформаційних технологій навчання»); О. І. Мокляк (2016 р. захистила дисертаційне дослідження «Лінгвопрагматичні характеристики українських афектонімів»), отримали атестати доцентів Л. Л. Король (2012 р.), Н. В. Петрушова (2014 р.), Л. М. Черчата (2014 р.), успішно завершила навчання в магістратурі викл. Халявка Л. В. (2018 р.).

Науково-педагогічний склад підвищує кваліфікацію у провідних закладах вищої освіти України, навчаючись на сертифікатних програмах ПНПУ імені В. Г. Корленка та на курсах міжнародних платформ дистанційного навчання (Coursera, National Geographic,

IREX та ін.). Своєю чергою, кафедра – майданчик для вивчення досвіду та підвищення кваліфікації колег із закладів вищої освіти Полтави й інших освітніх інституцій регіону.

Наробки науковиць – це кількасот публікацій, з-поміж яких колективні монографії (Л. М. Корнева, Л. Л. Король, О. І. Мокляк), навчальні посібники і лексикони: ‘Laugh or Tears for Your Ticket Price’ (Л. Л. Король, 2008); «Практикум із використання сучасних інформаційних технологій в організації самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів» (Л. М. Черчата, 2010); «Слово про Івана Трохимовича Бабича» (Л. Л. Король, Н. А. Кришталь, Л. М. Черчата, 2010); “Management in Education: українсько-англо-іспанський словник” (Н. Г. Вишня, Л. Л. Король, Н. В. Петрушова, 2011); «Теорія мови» (Л. М. Корнева, 2019); «Deutsch für Studenten», «Англійська мова для магістрантів» (Н. В. Петрушова, 2019), «Туристичне країнознавство» (Л. Л. Король, Л. М. Черчата, 2020); ‘Test Your English’ (Л. В. Халявка, Л. Л. Король, Л. М. Черчата, 2020) та ін.; збірники наукових праць, укладені за результатами проведення щорічних студентських читань “Passus in Scienciam”, навчальні програми дисциплін, методичні вказівки, наукові статті, тези доповідей та ін.

Якщо узагальнити науковий доробок структурного підрозділу в царинах лінгвістики, лінгводидактики, дискурсології, методики викладання іноземних мов, то до числа достотних заслуг варто долучити:

- розроблення антропологічних засад сучасної лінгводидактики;
- дослідження проблем іноземної мови майбутнього фаху та методики викладання іноземних мов у закладі вищої освіти;
- педагогічну та філологічну біографістику, зосібна, дослідження життєдіяльності І. Т. Бабича;
- окреслення теоретичних засад педагогічної майстерности сучасного вчителя і викладача;
- увагу до аспектів організації самостійної роботи студентів з іноземної мови, застосування інноваційних технологій у навчальному процесі закладу вищої освіти;
- осмислення питань гендерної лінгвістики;
- всебічне вивчення історії факультету філології та журналістики, кафедри іноземних мов та ін.

Доцентки Король Л. Л., Корнева Л. М., Петрушова Н. В., Черчата Л. М. працюють в оргкомітетах і журі Всеукраїнських студентських та учнівських олімпіад, міського й обласного етапів конкурсу «Учитель року», конкурсу-захисту учнівських наукових робіт учнів-членів Малої Академії наук України, виступають опонентками кандидатських дисертацій, рецензентками наукових та методичних видань, членкинями груп експертів електронних версій проектів підручників для учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

На кафедрі розроблено й успішно впроваджено інноваційну методику проведення інтерактивного семінару для учнів «Актуальні проблеми мовознавства» (авторка доц. Корнева Л. М.), який ставить за мету поглиблене вивчення окремих науково-практичних проблем сучасного мовознавства учнями старших класів. Лекційний виклад вдало поєднується з активною пошуковою та дослідницькою діяльністю школярів, а саме: виконання веб-квестів, генерування ідей, технології спільного та власного досвіду, дискусії, проблемні завдання тощо. Старшокласники виступають у ролі доповідачів та опонентів, набувають умінь і навичок розв'язання тих чи тих інтелектуальних проблем, відстоювання своїх поглядів. Результатом навчання є написання науково-дослідницьких робіт, поданих до участі в конкурсній захисті, що проводиться Малою академією наук України. Методика пройшла апробацію в Полтавській гімназії № 13, де впродовж чотирьох років проводиться інтерактивний семінар, учасники якого ставали призерами II і III етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук учнівської молоді.

2015 року при кафедрі започатковано міжнародний волонтерський проєкт «Разом!», який об'єднав викладачів, колишніх випускників і їхніх вихованців, студентів університету з громадськими діячами української діаспори США і Канади (В. Кунько, З. Гайдучок, М. Федорів) у справі допомоги захисникам України. Учасники проєкту відправили на передову та до госпіталів східного регіону десятки посилок із медикаментами, медичними приладами, дитячими малюнками, ласощами. У 2017 р. кафедра отримали Подяку від командування військової частини А0206.

Нині колектив згуртовано втілює в життя накреслені плани та креативні ідеї, що збагачують діяльність факультету філології та журналістики новими досягненнями.

Катедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов як структурний підрозділ Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка проводить освітню (навчальну, методичну, наукову, організаційну) діяльність, пов'язану з вивченням іноземної мови (англійської, німецької) і мовознавчих дисциплін.

Пріоритетним напрямом є навчальна робота. На цьому важливому терені забезпечуємо викладання нормативних і вибіркових дисциплін для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти природничого, фізико-математичного, факультетів історії та географії, технологій і дизайну, фізичного виховання, філології та журналістики, а саме: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (англійська, німецька); «Іноземна мова» (англійська, німецька); «Іноземна мова в професійній діяльності» (англійська, німецька); «Іншомовний академічний дискурс»; «Туристичне країнознавство».

Основне спрямування діяльності катедри – практичне. Укладені викладачами робочі навчальні програми та силабуси з дисциплін зорієнтовані на забезпечення якості освітнього процесу відповідно до стандартів вищої освіти, нормативних документів з організації освітнього процесу і ґрунтуються на Рекомендаціях Комітету Ради Європи з питань освіти щодо формування іншомовної комунікативної компетентності, на сучасних стратегіях навчання мови.

Раз у раз оновлюються навчально-методичні комплекси нормативних і вибіркових дисциплін – засіб формування професійно орієнтованої мовної особистості майбутнього фахівця, готового до міжкультурної комунікації та постійного саморозвитку. Задля цього викладацький колектив розробляє й творчо вдосконалює методичне супроводження освітнього процесу, інструментарій контролю навчальних досягнень студентів, завдання самостійної роботи студентів.

Доцентки Король Л. Л., Петрушова Н. В., Черчата Л. М. неодноразово призначалися головами Екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти.

Підвищенню професійного рівня викладачів слугують не лише впроваджені сучасні методи навчання, обмін досвідом, узаємовідвідування й обговорення відкритих занять, а й чітка робота катедральних методичних семінарів, методичні тренінги, вебінари.

У березні-червні 2020 р. Л. Л. Король та Л. М. Черчата взяли участь у сесіях онлайн-навчання з інфомедійної грамотності для викладачів закладів вищої освіти та інститутів післядипломної педагогічної освіти проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», який виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства США та Великої Британії, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси, успішно завершили навчання на онлайн-курсі «Very Verified», пройшли підсумковий тест, отримали сертифікати, які засвідчують готовність до інтегрування ідей медіаграмотності в навчання англійської мови.

У колі незмінних наукових зацікавлень – проблеми формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця, ономастики, гендерної лінгвістики, стилістики, концептології, міжкультурної комунікації, лінгвокраїнознавства, організації самостійної роботи студентів з іноземної мови, методики викладання гуманітарних дисциплін, педагогіки, розвитку сучасного літературного процесу тощо.

Результати наукових розвідок опубліковано у фахових та внесених до наукометричних баз виданнях України і закордоння (Австрія, Білорусь, Великобританія, Німеччина, Канада, Словаччина, США, Пакистан, Польща, Чехія, Швеція), колективних монографіях, збірках наукових праць, матеріалах конференцій тощо. Виголошено сотні наукових доповідей на міжнародних, всеукраїнських і регіональних наукових зібраннях, на засіданнях катедральних наукових семінарів.

Від січня 2017 р. катедралки досліджують державну наукову тему: «Життєвий і творчий шлях педагога і перекладача Івана Трохимовича Бабича» (Державний реєстраційний номер 0117 U 003224), яка ставить за мету створення повної біографії митця літературного перекладу, висвітлення творчої явленості І. Т. Бабича в українському й іншомовному культурному просторі (науковий керівник доц. Король Л. Л.).

2019 р. розпочато науковий пошук у межах теми «Дослідження мовних одиниць в антропоцентричній парадигмі» (Державний реєстраційний номер 0119U002282, керівник доц. Корнева Л. М.), в

межах якої заплановано виявити закономірності лінгвосоціотичного засвоєння людиною навколишнього матеріального світу та інформаційного простору, стратегічної побудови комунікації для реалізації людських потреб.

Створення умов для розвитку й реалізації наукових можливостей студентів – предмет нашого постійного пильнування. Від 2005 р. проводяться студентські наукові читання “*Passus in Scientiam*”, науково-практична конференція студентів і магістрантів «Сучасні тенденції розвитку лінгвістики й літературознавства» (2010–2015), засідання Круглого столу до Дня слов'янської писемності та культури. Видано друком 15 збірників студентських наукових праць. Під керівництвом викладачів кафедри підготовлено понад 300 студентських публікацій, виголошено сотні доповідей на конференціях та засіданнях гуртків.

Сучасна КІМ діяльно співпрацює із загальноосвітніми школами Полтави, Кременчука, Горішніх Плавнів, районних центрів і територіальних громад Полтавщини у справі надання методичних консультацій, проведення профорієнтаційних заходів тощо.

Викладачки активні й відповідальні в організаційній роботі факультету філології та журналістики: доц. Король Л. Л. виконувала обов'язки заступниці декана з наукової роботи (2010–2015), доц. Черчата Л. М. – заступниці декана з практик (2015–2020). Вони багато років поспіль уходять до групи, яка координує розроблення англійських версій додатків до дипломів про вищу освіту європейського зразка. Л. Л. Король, Н. В. Петрушова, Л. М. Черчата редагують англійськомовні тексти фахових видань ПНПУ імені В. Г. Короленка. Л. Л. Король, Л. М. Корнєва, Н. В. Петрушова, Л. М. Черчата – члени ради факультету філології та журналістики.

У 2018 р. кафедра відродила свою едиторську діяльність збіркою наукових праць «Наукові ракурси», залучивши у 2020р. до наукової співпраці не тільки колег із крайових закладів вищої освіти, учителів, а й науковців з Білоруси, Естонії, Пакистану.

Щорік кафедра проводить перший тур Всеукраїнської олімпіади з англійської та німецької мов для студентів природничого, фізико-математичного та факультетів історії та географії, технологій і дизайну, фізичного виховання, а різноманітні конкурси сприяють виявленню найталановитішої студентської молоді та формуванню духу здорової конкуренції. Зажили популярності змагання першокурсників-знавців англійської лексики ‘CleverDuck’,

турнір ерудитів 'Grammar Student'. Яскравий колорит і піднесений настрій учасників вирізняють конкурси: лінгвістичного анекдоту, художнього перекладу англійськомовного поетичного твору та художньої ілюстрації до нього, новорічних стіннівок 'Christmas Story', а також експрес-вікторини і раптівки з нагоди Дня Європи, заходи Дня англійської мови, етнофестиваль німецьких свят, 'Halloween Party' тощо.

Куратори академічних груп (Л. М. Корнева, Н. В. Петрушова, Л. М. Черчата, О. І. Мокляк) проводять численні виховні заходи із студентською молоддю (відвідування музеїв, обговорення театральних вистав, філологічні експедиції, подорожі та екскурсії, зустрічі із знаменитими країнами, бесіди тощо), долучаються до звичаєвих філфаківських подій.

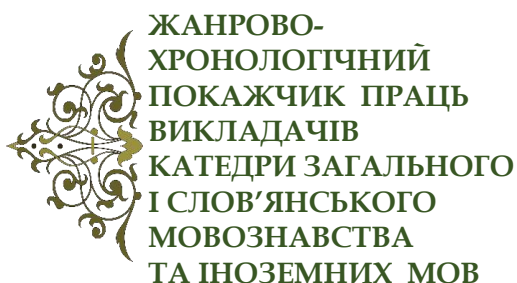
Приємно констатувати, що колишні студенти різних років і факультетів – часті й бажані гості КІМу, наші добрі друзі, порадиники та джерело наснаги.

За досягнення у науковій, методичній та виховній роботі викладачі катедри нагороджені грамотами і подяками Полтавської облдержадміністрації, Полтавської міської ради, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, факультету філології та журналістики.

Плекаючи кращі традиції своєї понад столітньої історії, сучасна катедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов потверджує сумлінною працею ідеї підготовки компетентного вчителя й конкурентоспроможного фахівця-професіонала для інших галузей народного господарства України.

Лариса Король

ДИСЕРТАЦІЇ.
АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

1993

1. **Корнева Л. М.** Семантико-стилистические свойства глагольно-именных устойчивых словосочетаний нефразиологического характера в современном русском языке : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / Волгоградский гос. пед. ун-т. Волгоград, 1993. 217 с.
2. **Корнева Л. М.** Семантико-стилистические свойства глагольно-именных устойчивых словосочетаний нефразиологического характера в современном русском языке : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / Волгоград. гос. педагог. ун-т. Волгоград, 1993. 24 с. : ил.

2007

3. **Король Л. Л.** Розвиток педагогічної майстерності як складової професійної підготовки майбутнього вчителя в Полтавському педагогічному інституті (1970–1990 рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. пед. наук. 13.00.01 / Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2007. 235 с.
4. **Король Л. Л.** Розвиток педагогічної майстерності як складової професійної підготовки майбутнього вчителя в Полтавському педагогічному інституті (1970–1990 рр. ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2007. 21 с.

2009

5. **Цехановська Н. В.** Жанрова своєрідність прози Віктора Некрасова : дис. ... канд філол. наук : 10.01.02 / Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Сімферополь, 2009. 216 с.
6. **Цехановська Н. В.** Жанрова своєрідність прози Віктора Некрасова : автореф. дис. ... канд філол. наук : 10.01.02 / Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Сімферополь, 2009. 20 с.

2013

7. **Черчата Л. М.** Організація самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів в умовах застосування інформаційних технологій навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. Київ, 2013. 240 с.
8. **Черчата Л. М.** Організація самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів в умовах застосування інформаційних технологій навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. Київ, 2013. 24 с.

2015

9. **Мокляк О. І.** Лінгвопрагматичні характеристики українських афектонімів : дис. ... канд. філол. наук : 13.02.01 / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Київ, 2015. 283 с.
10. **Мокляк О. І.** Лінгвопрагматичні характеристики українських афектонімів: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 13.02.01 / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Київ, 2015. 24 с.

МОНОГРАФІЇ.

РОЗДІЛИ КОЛЕКТИВНИХ МОНОГРАФІЙ

2016

11. **Корнева Л. М.** Жест как символ душевного состояния героя. *Психология и литература в диалоге о человеке* : коллективная монография / под ред. Н. А. Борисенко, Н. Л. Карповой, С. Ф. Дмитриенко. Москва : РШБА, 2016. С. 49–53.

2020

- 12. Король Л.** Біографія і творчість майстра літературного перекладу Івана Бабича: французький і український періоди. *Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemu, perspektywy*. Т. III : *Konstatacje i dialogi w przestrzeniach nauki i edukacji* : monografia zbiorowa / red. nauk. : J. Grzesiak, I. Zymomrya, W. Ilnytskyj. Konin – Użhorod – Kijów – Chersoń : Poswit, 2020. S. 178–187.
- 13. Мокляк О.** Актуальні тенденції використання афектонімів у розмовному мовленні. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : колект. моногр. / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ : Ліра, 2020. С. 71–80.

ПІДРУЧНИКИ, НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ
ДЛЯ ВИЩОЇ ТА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

1996

- 14.** Тести з англійської мови для студентів I–II курсів немовних факультетів вищих навчальних закладів / уклад. Вишня Н. Г., Король Л. Л., Сосой Г. С., Черчата Л. М. Полтава : «Полтава», 1996. 52 с.

1998

- 15.** Збірка текстів для аудіювання на I–III курсах немовних факультетів вищих навчальних закладів / уклад. Король Л. Л., Сосой Г. С., Черчата Л. М. Полтава : ПП Доля, 1998. 49 с.

1999

- 16. Король Л. Л., Смуглий І. В.** Організація самостійної роботи студентів з іноземної мови : метод. рек. для студ. вищ. навч. закл. Полтава : ПП Ворскла, 1999. 40 с.

2005

- 17. Корнєва Л. М.** Риторика : навч.-метод. посіб. Полтава, 2005. 72 с.
- 18. Черчата Л. М., Романенко Т. Л.** Збірник завдань для проведення занять з домашнього читання за книгою G. K. Chesterton “Father Brown Stories” для студентів фізико-математичного факультету, спеціальність «Інформатика, англійська мова і

література» : навч.-метод. посіб. Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2005. 35 с.

2006

- 19. Король Л. Л.** Маркетинг на ринку освітніх послуг : навч. посіб. для магістр. спец. 8.00009 «Управління навч. закл.». Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2006. 72 с.
- 20. Король Л. Л., Тарасевич Н. М.** Педагогічний аналіз як функція управління : навч. посіб. для магістр. спец. 8.00009 «Управління навч. закл.». Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2006. 40 с.
- 21. Король Л. Л., Тарасевич Н. М.** Педагогічний аналіз як функція управління : програма і метод. рек. до вивч. курсу. Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2006. 12 с.
- 22. Korol L., Cherchata L.** Topic 'The European Union': texts and tasks : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2006. 127 с.

2007

- 23. Баландина Н., Дегтярева К., Корнева Л., Лебеденко С.** Русский язык. 5–6 классы. Развитие ситуативной речи : учеб. для общеобразоват. учеб. заведений с укр. яз. Харьков : Ранок, 2007. 272 с.
- 24. Король Л. Л.** Маркетинг на ринку освітніх послуг : навч. посіб. для магістрантів спец. 8.00009 «Управління навч. закл.». Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2007. 2-ге вид., перероб. та доп. 110 с.

2008

- 25. Баландіна Н. Ф.** та ін. Українська мова. 7–9 класи. Розвиток ситуативного мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Ф. Баландіної. Харків : Ранок, 2008. 272 с. (Сучасна школа).
- 26. Korol L.** Laugh or Tears for Your Ticket Price : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2008. 176 с.

2010

- 27. Черчата Л.** Практикум із використання сучасних інформаційних технологій в організації самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів : навч.-метод. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2010. 109 с.

2015

- 28. Петрушова Н. В.** Інструктивно-методичні матеріали до виконання самостійних робіт з дисципліни «Іноземна мова (німецька)». Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2015. 60 с.

2019

- 29. Корнєва Л. М.** Теорія мови : навч.-метод. посіб. для студ. другого рівня вищ. освіти, які навчаються за спец. 014 Середня освіта та 035.041 Філологія. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2019. 72 с.
- 30. Петрушова Н. В.** Англійська мова для магістрантів : навч.-метод. посіб. Полтава, 2019. 56 с.
- 31. Петрушова Н. В.** Deutsch für Studenten : навч.-метод. посіб. з німецької мови для студ. першого (бакалаврського) рівня вищ. освіти. Полтава, 2019. 140 с.
- 32. Петрушова Н. В.** English Language for Students : навч.-метод. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищ. освіти. Полтава, 2019. 146 с.

2020

- 33.** Туристичне країнознавство : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищ. освіти / уклад. : Л. М. Черчата, Л. Л. Король. Полтава : Швидкодрук, 2020. 42 с.
- 34. Халявка Л. В., Король Л. Л., Черчата Л. М.** Test Your English : навч.-метод. посіб. Полтава : Швидкодрук, 2020. 100 с.

СЛОВНИКИ

2011

- 35.** Management in Education: українсько-англо-іспанський словник для студентів і магістрантів / уклад. Н. Г. Вишня, Л. Л. Король, Н. В. Петрушова. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка 2011. 92 с.

**СТАТТІ В НАУКОВИХ ЗБІРНИКАХ ТА ЧАСОПИСАХ.
ОКРЕМІ ВИДАННЯ**

1997

- 36. Корнева Л. М.** *Устойчивые словосочетания в тексте оригинала и перевода (на материале произведений Ю. Бондарева). *Слов'янська культура: здобутки і втрати* : зб. ст. Полтава : ПДП, 1997. С. 98–101.
- 37. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** *Усвідомлення поведінки літературного героя – умова формування особистості учня (на матеріалі вивчення повісті «Тарас Бульба» М. В. Гоголя). *IV Гоголівські читання* : зб. наук. пр. Полтава : ПДП, 1997. С. 112–114.

1998

- 38. Корнева Л. М., Баландіна Н. Ф.** *Міжнародна науково-практична конференція «Слов'янська культура: здобутки і втрати». *Вісник Полтавського держ. пед. ін-ту ім. В. Г. Короленка* : зб. наук. пр. Полтава, 1998. Вип. 1. С. 197–198. (Серія «Філологічні науки»).
- 39. Корнева Л. М.** Категоріальні властивості сталих словосполучень нефразеологічного характеру. *Вісник Полтавського держ. пед. ін-ту ім. В. Г. Короленка* : зб. наук. пр. Полтава, 1998. Вип. 1. С. 125–132. (Серія «Філологічні науки»).

2000

- 40. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Репрезентанти активних фразеотворчих моделей у творах Панаса Мирного. *Панас Мирний і літературний процес* : зб. наук. ст. Полтава, 2000. С. 72–75.

2002

- 41. Корнева Л. М.** Докирилічні форми писемності. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2002. Вип. 1. С. 25–35.
- 42. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Роль тексту у формуванні в учнів комунікативних умінь і навичок. *Проблеми функціональної граматики, фонетики, лінгводидактики* : зб. наук. пр. Полтава, 2002. С. 147–155.

43. **Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Типологія застарілої лексики (на матеріалі творів М. Гоголя). *Вісник Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка* : зб. наук. пр. Полтава, 2002. Вип. 4(25). С. 130–135.
44. **Король Л. Л.** Актуальні питання професійної компетентності сучасного вчителя. *Соціально-педагогічні проблеми сучасної середньої та вищої освіти в Україні* : зб. наук. пр. / відп. ред. Сейко Н. А. Житомир : Житомир. держ. пед. ун-т, 2002. С. 28–30.
45. **Король Л. Л.** Педагогічна майстерність вчителя: традиції та інновації. *Педагогіка та психологія професійної освіти*. 2002. № 3. С. 6–12.
46. **Король Л. Л.** Поліпарадигмальність як сутнісна характеристика педагогічної майстерності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методика навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. / наук. ред. І. А. Зязюн та ін. Київ – Вінниця : ДОВ Вінниця, 2002. Ч. 2. С. 295–299.
47. **Король Л. Л.** Професійно-педагогічна підготовка вчителя у світлі парадигмального підходу. *Зб. наук. пр. ПДПУ ім. В. Г. Короленка*. Полтава : АСМІ, 2002. Вип. 5/6(26–27). С. 191–197. (Серія «Педагогічні науки»).
48. **Цехановська Н., Борщ Ж.** Милосердя як критерій моральної вихованості особистості. *Світ очима молодих дослідників* : зб. наук. пр. студ. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2002. Вип. 2. С. 106–108. (Студентська наука 2001–2002).
49. **Черчата Л. М.** Особливості організації самостійної діяльності студентів з іноземної мови. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методика навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. / наук. ред. І. А. Зязюн та ін. Київ – Вінниця : ДОВ Вінниця, 2002. Ч. 2. С. 458–462.
50. **Черчата Л. М.** Самостійна робота як істотна складова гуманістичної парадигми навчання. *Зб. наук. пр. Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка*. Полтава : АСМІ, 2002. Вип. 5/6(26–27). С. 178–181. (Серія «Педагогічні науки»).
51. **Черчата Л. М.** Самостійна діяльність як стратегія розвитку майбутнього фахівця у контексті світових традицій і вітчизняного досвіду. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2002. № 5. С. 26–34.

2003

52. **Корнева Л. М.** Мова тіла як один із засобів спілкування. *Проблеми фонетики, функціональної раматики й лінгводидактики* : зб. наук. пр. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2003. С. 90–105.
53. **Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Григорій Сковорода як оратор. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / ПНПУ ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2003. Вип. 3(30). С. 78–82.
54. **Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Перекладацькі інтерпретації фразеологізмів (на матеріалі «Енеїди» І. П. Котляревського). *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2003. Вип. 2. С. 88–93.
55. **Король Л. Л.** Актуальні питання професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя. *Витоки. Альм. Української асоц. Антона Макаренка*. Полтава, 2003. Вип. 1. С. 71–72.
56. **Король Л.** У вимірі поєднання досвіду та інновацій. *Проблеми сучасної педагогічної освіти* : зб. ст. Київ : Пед. преса, 2003. Вип. 5. С. 155–162. (Серія «Педагогіка і психологія»).

2004

57. **Кобзар О. І.** Вивчення фразеології в контексті мовної освіти школярів. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. пр. студ. і магістр. філол. ф-ту / за ред. М. І. Степаненка. Полтава, 2004. Вип. 6. С. 57–63.
58. **Корнева Л. М.** Національний чинник у невербальному спілкуванні. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2004. Вип. 3. С. 220–236.
59. **Король Л. Л.** Дефініційні артикуляції поняття «педагогічна майстерність». *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко (відп. ред.) та ін. Київ – Запоріжжя, 2004. Вип. 32. С. 199–206.
60. **Король Л. Л.** Ідеї гуманізації професійної підготовки майбутнього вчителя у діяльності Полтавського педагогічного інституту (70-ті–90-ті рр. ХХ ст.). *Витоки. Альм. Української асоц. Антона Макаренка*. Полтава : АСМІ, 2004. Вип. 2. С. 7–68.
61. **Король Л. Л.** Становлення курсу «Основи педагогічної майстерності» у Полтавському педагогічному інституті (1975 – 1990 рр.).

Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко (відп. ред.) та ін. Київ – Запоріжжя, 2004. Вип. 33. С. 192–199.

- 62. Король Л. Л.** Удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя у діяльності Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (70–90 ті рр. ХХ ст.). *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. / редкол. : І. А. Зязюн та ін. Київ – Вінниця : ДОВ Вінниця, 2004. Вип. 6. С. 459–464.
- 63. Черчата Л. М.** Концепція самостійності у педагогічній спадщині А. С. Макаренка. *Витоки. Альм. Української асоц. Антона Макаренка*. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2004. Вип. 2. С. 146–148.
- 64. Черчата Л. М.** Телекомунікаційний проект як перспективна технологія професійної підготовки майбутнього вчителя. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. / редкол. : І. А. Зязюн та ін. Київ – Вінниця : ДОВ Вінниця, 2004. Вип. 6. С. 656–658.

2005

- 65. Корнева Л. М.** Деякі проблеми міжкультурної комунікації. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / ПДП ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2005. С. 258–266.
- 66. Корнева Л. М.** Деякі проблеми міжкультурної комунікації. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2005. Вип. 4. С. 62–70.
- 67. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Фразеологізми «Енеїди» в перекладах різних авторів. *Іван Котляревський та українська культура XIX–XX століть* : зб. наук. ст. Полтава, 2005. С. 87–89.
- 68. Король Л. Л.** Структура педагогічної майстерності вчителя у наукових дослідженнях. *Проблеми сучасної педагогічної освіти* : зб. ст. Ялта : РВВ КГУ, 2005. Вип. 8. Ч. 1. С. 185–191. (Серія: «Педагогіка і психологія»).
- 69. Король Л. Л.** Сучасні концептуальні підходи до поняття «педагогічна майстерність учителя». *Наукові записки Кіровоград. держ. пед.*

ун-ту ім. В. Винниченка. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. Вип. 60. Ч. 2. С. 281–286. (Серія: «Педагогічні науки»).

2006

- 70. Кобзар О.** Лінгвальна інтимізація іменувань співрозмовника (за матеріалами анкетування). *Філологічні студії* : зб. наук. пр. студ. і магістр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2006. Вип. 1. С. 176–181.
- 71. Корнева Л. М.** Основні види комунікації (порівняльний аспект). *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка, 2006. Вип. 1–2 (48–49). С. 321–327.
- 72. Корнева Л. М.** Український анекдот як феномен культури. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2006. Вип. 5. С. 350–361.

2007

- 73. Кобзар О.** «Берізонько моя ніжна» (пестливі іменування жінок). *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2007. Вип. 6. С. 293–299.
- 74. Кобзар О. І.** До проблеми формування соціокультурної компетенції учнів середнього та старшого шкільного віку (на основі результатів асоціативного експерименту). *Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови* : зб. наук. доп. : у 2 т. Полтава : Освіта, 2007. Т. 2. С. 313–319.
- 75. Корнева Л. М.** Гендерний аспект анекдоту. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2007. Вип. 6. С. 334–344.
- 76. Корнева Л. М.** Деякі особливості жестових фразеологізмів (номінативний аспект). *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2007. Вип. 1(53). С. 222–231.
- 77. Корнева Л. М.** О риторизации изучения русского языка в школе. *Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови* : зб. наук. доп. : у 2 т. Полтава : Освіта, 2007. Т. 2. С. 319–326.

- 78. Король Л. Л.** До проблеми технологізації навчання іноземних мов у вищій школі. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгво-методичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава : ІОЦ ПДПУ, 2007. Вип. 2. С. 82–89.
- 79. Король Л. Л.** Іноземна мова й міжкультурна комунікація у вимірі сучасної вищої освіти. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Вип. 3. Полтава : ПДПУ, 2007. С. 75–80.
- 80. Король Л. Л.** Історичні витоки педагогічної майстерності вчителя. *Педагогічні науки* : зб. наук. пр. Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава : Техсервіс, 2007. Вип. 3–4(55–56). С. 323–331.
- 81. Король Л. Л.** Історія, сучасність і перспективи розвитку полтавської концепції педагогічної майстерності. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. пр. Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава : АСМІ, 2007. Вип. 3. С. 48–56.
- 82. Король Л. Л.** Технологічні ознаки педагогічної майстерності на заняттях з іноземної мови у вищій школі. *Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского*. Симферополь : ИИО ТНУ, 2007. Т. 20 (59), № 4 (філологія). С. 249–253.
- 83. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Про сутність і структуру поняття «мобільність» у контексті вищої освіти. *Наукові праці Донецького нац. технічного ун-ту*. Донецьк : Вебер, 2007. Вип. 1. С. 200–203. (Серія «Педагогіка, психологія і соціологія»).
- 84. Цехановська Н.** Тема війни у творчості В. Некрасова. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2007. Вип. 1 (53). С. 138–144.
- 85. Черчата Л. М.** Роль самостійної роботи студентів в умовах застосування інформаційних технологій у контексті вимог Болонського процесу. *Філософські обрії* : наук.-теорет. часопис Ін-ту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України та Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Київ–Полтава, 2007. Вип. 18. С. 269–281.
- 86. Черчата Л. М.** Сучасні інформаційні технології у навчанні іноземних мов. *Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского*. Симферополь : ИИО ТНУ, 2007. Т. 20(59), № 4 (філологія). С. 13–17.

- 87. Korol L. L., Cherchata L. M.** Modern technologies in professional development of the future teacher in the United Kingdom. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2007. Вип. 4. С. 78–82.

2008

- 88. Кобзар О.** Земля, обпалена війною (роль пейзажу в повісті-бувальщині Леоніда Бразова «В ті далекі дні»). *Гарт далеких днів / упоряд. Л. Л. Безобразова.* Полтава : АСМІ, 2008. С. 218–223.
- 89. Кобзар О. І.** Інтерференція в мовленні учнів та шляхи її подолання. *Комунікативне навчання мови: формування мовленнєвої і соціокультурної компетенцій.* Полтава : Освіта, 2008. С. 83–92.
- 90. Кобзар О.** «Літнє моє сонечко, доню моя, донечко!» (пестливі іменування дітей). *Слов'янський збірник.* Полтава : Слов'янський клуб, 2008. Вип. 7. С. 300–304.
- 91. Кобзар О. І.** Рольові мовні ігри як засіб репрезентації життєвих ситуацій. *Комунікативне навчання мови: формування мовленнєвої і соціокультурної компетенцій.* Полтава : Освіта, 2008. С. 93–99.
- 92. Кобзар О. І.** Соціокультурна компетенція учнів середнього та старшого шкільного віку (результати асоціативного експерименту). *Комунікативне навчання мови: формування мовленнєвої і соціокультурної компетенцій.* Полтава : Освіта, 2008. С. 154–162.
- 93. Кобзар О.** Функціонування нижніх іменувань у дискурсі закоханих (на матеріалі творів Олеса Гончара). *Феномен Олеса Гончара в духовному просторі українства* : зб. наук. ст. / за ред. М. І. Степаненка, В. А. Мелешко. Полтава : АСМІ, 2008. С. 186–192.
- 94. Корнева Л. М.** Анекдот як жанр дитячого фольклору. *Слов'янський збірник.* Полтава : Слов'янський клуб, 2008. Вип. 7. С. 305–312.
- 95. Корнева Л. М.** Діалогічне мовлення на уроках української мови. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава : Полтавський літератор, 2008. Вип. 5. С.49–63.
- 96. Корнева Л. М.** Жестові фразеологізми як особливі знаки мови. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2008. Вип. 1–2(59–60). С. 223–233.

- 97. Король Л. Л.** Академічна мобільність у професійній підготовці майбутнього вчителя: вітчизняний досвід і сучасна європейська практика. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2008. Вип. 52. С. 128–134.
- 98. Король Л. Л.** Ідеї А. С. Макаренка як концептуальна основа формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя (з досвіду Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка 70–80 рр. XX ст.). *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. пр. Полтава : АСМІ, 2008. Вип. 5. С. 187–192.
- 99. Король Л. Л.** Міжкультурна комунікація в контексті ідей Болонського процесу. *Європейський вектор для української освіти* : зб. наук. пр. Полтава : АСМІ, 2008. С. 103–107.
- 100. Король Л.** Межпредметные связи в формировании основ педагогического мастерства будущего учителя. *Современные проблемы науки и образования*. 2008. № 2 (прилож. № 2). С. 98–100.
- 101. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Компетентнісний підхід у визначенні критеріїв оцінювання рівня сформованості комунікативної компетенції у країнах ЄС та в Україні. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2008. Вип. 5. С. 68–75.
- 102. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Питання критеріїв оцінювання рівня сформованості лінгвістичної компетенції у країнах ЄС та в Україні. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2008. Вип. 5. С. 63–68.
- 103. Цехановська Н. В.** Викладач та інноваційні методи і технології навчання. *Європейський вектор української освіти* : зб. наук. пр. Полтава : ПОІППО ім. М. В. Остроградського, 2008. С. 534–541.
- 104. Цехановська Н. В.** Герої повісті В. Некрасова «В окопах Сталінграда». *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2008. Вип. 1–2(59–60). С. 90–97.
- 105. Цехановская Н. В.** Оценка творчества Виктора Некрасова в критике и литературоведении. *Мова і культура*. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2008. Вип. 10. Т. XI (III). С. 106–112.

-
- 106. Цехановська Н. В.** Тема возвращения в повести В. Некрасова «В родном городе». *Наук. записки Харківського нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди*. Харків : Нове слово, 2009. Вип. 1(57). Ч. 1. С. 134–142. (Серія «Літературознавство»).
- 107. Цехановская Н. В.** Стилевое своеобразие военной прозы Виктора Некрасова. *Вестник Крымских литературных чтений* : сб. научн. ст. и материалов. Симферополь : Крымский Архив, 2008. Вып. 4. С. 245–254.
- 108. Черчата Л. М.** Роль інтересу до вивчення іноземних мов у формуванні іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних спеціальностей. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2008. Вип. 52. С. 336–342.
- 109. Черчата Л. М.** Самостійна робота як засіб реалізації ідей Болонського процесу. *Європейський вектор Української освіти* : зб. наук. пр. Полтава : АСМІ, 2008. С. 320–324.
- 110. Cherchata L., Korol L.** Modern Technologies in Professional Development of the Future Teacher in the United Kingdom. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгводидактичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. В. К. Зернової. Полтава : Полтав. літератор, 2008. Вип. 4. С. 78–82.
- 111. Cherchata L. M.** The role of Information and Communication Technologies in Foreign Language Teaching and the Autonomous Language Study. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгводидактичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. В. К. Зернової. Полтава : Полтав. літератор, 2008. Вип. 5. С. 133–138.

2009

- 112. Корнєва Л. М.** Номінації невербальної поведінки та їх функції в газетних текстах. *Журналістика, філологія та медіаосвіта* : зб. наук. доп. Полтава, 2009. С. 143–148.
- 113. Корнєва Л. М.** Особливості комунікативної поведінки чоловіків. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2009. Вип. 8. С. 41–51.
- 114. Корнєва Л. М.** Особливості портретних характеристик героїв повісті «Фортеця» Леоніда Бразова. *Наша фортеця*. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2009. С. 275–287.

115. **Корнєва Л. М.** Переклад та його дидактичні можливості під час вивчення близьькоспоріднених мов. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної* : зб. наук. пр. Львів, 2009. Вип. 4. С. 256–265.
116. **Корнєва Л. М.** Про деякі типологічні риси українського анекдоту. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2009. Вип. 1. С. 55–61.
117. **Корнєва Л. М.** Фразеологія Миколи Гоголя : оригінальний текст і переклад. *Рідний край* : наук., публіцист., художньо-літ. альм. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2009. № (20). С. 68–72.
118. **Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Фразеологія Миколи Гоголя : оригінальний текст і переклад. *Рідний край* : наук., публіцист., художньо-літ. альм. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2009. № 1 (20). С. 68–72.
119. **Король Л. Л.** Компетентнісний підхід в організації самостійної роботи студентів нефілологічних факультетів вищих навчальних закладів з іноземної мови. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2009. Вип. 53. С. 195–200.
120. **Король Л. Л.** Міжкультурна комунікація у світлі сучасних ідей полікультурної вищої освіти. *Вісник Чернігівського держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка*. Чернігів : ЧДПУ, 2009. Вип. 62. С. 71–73. (Серія «Педагогічні науки»).
121. **Король Л. Л., Малаканова Л. В., Тарасевич Н. М.** Кафедра педагогічної майстерності та менеджменту. *Природничий факультет: історія та сьогодення. До 95-річчя Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка та 90-річчя природничого факультету* / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : АСМІ, 2009. С. 178–238.
122. **Король Л. Л., Тарасевич Н. М.** Лицар педагогічної майстерності. *Рідний край* : наук., публіцист., художньо-літ. альм. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2009. № 2(21). С. 85–91.
123. **Король Л. Л., Черчата Л. М.** Особенности организации самостоятельной работы студентов по иностранному языку в условиях университетского образования. *Актуальные проблемы развития среднего и высшего образования* : межвузовский

сб. научн. труд. / под ред. А. В. Усовой, О. Р. Шефер. Челябинск : Образование, 2009. Вып. 5. С. 237–244.

- 124. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Проблема критеріїв оцінювання рівня сформованості лінгвістичної компетенції у країнах ЄС та в Україні. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2009. Вип. 6. С. 60–65.
- 125. Мокляк О. І.** Народ скаже – як зав'яже (роль фразеологізмів у повісті Леоніда Бразова «Фортеця»). *Наша фортеця* : наук.-худ. видання / упоряд. Л. Л. Безобразова. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2009. С. 287–293.
- 126. Мокляк О. І.** Семантичні особливості реакцій адресата на ніжні іменування. *Нова філологія* : зб. наук. пр. Запоріжжя : ЗНУ, 2009. № 35. С. 113–117.
- 127. Мокляк О. І.** Функціонально-семантичні типи ніжних іменувань. *Нова філологія* : зб. наук. пр. Запоріжжя : ЗНУ, 2009. С. 277–282.
- 128. Мокляк О. І.** Функціонування фразеологізмів з культурним компонентом у тексті. *Проблеми сучасної філології: лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика* : зб. наук. пр. / за ред. З. О. Валух. Полтава : Освіта, 2009. Вип. 2. С. 130–135.
- 129. Мокляк О. І.** Чи завжди «голубчиком» голублять? *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2009. Вип. 8. С. 360–363.
- 130. Цехановська Н.** Конфлікт творчої особистості та суспільства у повісті В. Некрасова «Кіра Георгіївна». *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полт. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2009. Вип. 2. С. 39–45.
- 131. Цехановська Н. В.** Особенности изображения характеров в путевых заметках В. Некрасова «Первое знакомство». *Наук. записки Харківського нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди*. Харків : Нове слово, 2009. Вип. 1 (57). Ч. 2. С. 134–144. (Серія «Літературознавство»).
- 132. Цехановская Н. В.** Тема искусства в творчестве Виктора Некрасова (на материале повести «Первое знакомство»). *Мова і культура*. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2009. Вип. 11. Т. XII(124). С. 212–219.

-
- 133. Черчата Л. М.** Навчання іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості : проблеми і пошуки* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2009. Вип. 53. С. 388–395.
- 134. Черчата Л. М.** Міжкультурне спілкування як інструмент організації самостійної роботи студентів у навчанні іноземної мови. *Вісник Чернігівського держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка* : зб. наук. пр. Чернігів : ЧДПУ, 2009. Вип. 62. С. 200–204.
- 135. Черчата Л. М.** Особливості використання Інтернет-ресурсів у самостійній роботі студентів гуманітарних факультетів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2009. Вип. 5(58). С. 430–435.
- 136. Черчата Л. М.** Самостійна робота як середовище креативної діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2009. Вип. 3(56). С. 404–408.
- 137. Korol L.** New information and communication technologies in modern teacher training. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава : ІОЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2009. Вип. 5. С. 68–74.

2010

- 138. Корнєва Л. М.** Внутрішнє мовлення в повісті Леоніда Бразова «Втеча з-під слідства». *Втеча заради життя*. Полтава, 2010. С. 250–263.
- 139. Корнєва Л. М.** Інтелігенція й анекдот. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2010. Вип.9. С. 291–304.
- 140. Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Зіставний аналіз фразеологізмів у авторському контексті й українському перекладі (на матеріалі творів М. Гоголя). *Проблеми соціолінгвістики, фоностилістики, граматики, журналістики та методики навчання української мови* : зб. наук. пр. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2010. С. 69–75.

- 141. Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Краєзнавча тематика текстів публіцистичного стилю. *Журналістика. Лінгвістика. Дидактика* : зб. наук. пр. Полтава, 2010. С. 287–293.
- 142. Король Л. Л.** Організаційні засади самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів з іноземної мови. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава : Полтавський літератор, 2010. Вип. 7. С. 69–97.
- 143. Черчата Л. М.** Роль самостійної роботи у навчанні іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. В. К. Зернової. Полтава : ЮЦ ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2010. Вип. 7. С. 133–138.

2011

- 144. Корнєва Л. М.** Анекдот як відбиток історії. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2011. Вип. 10. С. 376–390.
- 145. Корнєва Л. М.** Деякі проблеми міжкультурної комунікації. *Особистість і суспільство* : зб. матеріалів. Полтава, 2011. С. 8–12.
- 146. Корнєва Л. М.** Мовна репрезентація невербальної поведінки героїв художнього твору та її роль у тексті. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / ПНПУ ім. В. Г. Короленка. Вип. 1(7). Полтава, 2011. С. 114–121.
- 147. Корнєва Л. М.** Переклад як засіб розширення мовної компетенції учнів. *Обрії сучасної філології* : зб. наук. пр. Луганськ : Вид-во ЛДІКМ, 2011. С. 74–83.
- 148. Корнєва Л. М.** Портрет як засіб творення характеру персонажа у творах Леоніда Бразова. *Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи* : зб. наук. ст. Полтава, 2011. С. 105–116.
- 149. Король Л. Л.** Коучінг у менеджменті та в навчанні іноземної мови: теоретична експозиція феномена. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2011. Вип. 9. С. 40–48.
- 150. Король Л. Л.** Педагогічна майстерня для першокурсників: теоретичні аспекти і досвід застосування технології. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2011. Вип. 8. С. 70–74.

- 151. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Митець літературного перекладу Іван Трохимович Бабиш. *Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи* : зб. наук. ст. Полтава : ПНПУ, 2011. С. 116–126.
- 152. Черчата Л. М.** Інтерес до вивчення іноземних мов як один із визначальних факторів формування іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних факультетів. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. В. К. Зернової. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2011. Вип. 8. С. 125–132.
- 153. Черчата Л. М.** Компетентнісний підхід в організації самостійної роботи студентів з іноземної мови. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2011. Вип. 9. С. 114–118.
- 154. Korol L. L.** Technologies as guideline of modern teacher training. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2011. Вип. 11. С. 23–29.

2012

- 155. Корнєва Л. М.** Мовна репрезентація невербальної поведінки героїв художнього твору та її роль у тексті. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка, 2012. Вип. 1(7). С. 114–121.
- 156. Мокляк О. І.** Синтаксичні засоби інтенсифікації емоційності ніжних іменувань. *Функциональная лингвистика* : сб. науч. раб. Симферополь, 2012. № 4. С. 54–56.
- 157. Мокляк О. І.** Словотвірні засоби увиразнення емоційності ніжних іменувань. *Слов'янський збірник* : зб. наук. пр. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2012. Вип. 17. Ч. 2. С. 425–430.
- 158. Мокляк О. І.** Фігури мовлення як інтенсифікатори емоційності ніжних іменувань. *Українознавчий альманах*. Київ, Мелітополь, 2012. Вип. 9. С. 166–170.
- 159. Черчата Л. М.** Експериментальне дослідження ефективності педагогічної моделі організації самостійної роботи студентів в умовах застосування інформаційних технологій навчання. *Вісник Черкаського університету* : зб. наук. пр. Черкаси :

ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012. Вип. №34 (247). С. 115–119. (Серія «Педагогічні науки»).

- 160. Cherchata L. M., Korol L. L.** Modern Technologies in Foreign Language Teaching and the Independent Language Study. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2012. Вип. 11. С. 108–115.

2013

- 161. Корнева Л. М.** Гендерний аспект комунікації. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2013. Вип. 13. С. 106–113.
- 162. Корнева Л. М.** Грошові одиниці у фразеологізмах. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2013. Вип. 13. С. 20–31.
- 163. Корнева Л. М.** Невербальна поведінка героїв роману О. Гончара «Твоя зоря» (номінативний та функціональний аспекти). *Феномен Олеса Гончара в духовному просторі українства* : зб. наук. ст. Полтава, 2013. С. 145–154.
- 164. Корнева Л. М.** Повернення педагога. *Педагогічні і психологічні науки* : зб. наук. пр. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 1998. Вип. 2. С. 114–118.
- 165. Корнева Л. М.** Традиційні уявлення про сім'ю в українських прислів'ях. *Слов'янський збірник*. Полтава : Слов'янський клуб, 2013. Вип. 12. С. 45–59.
- 166. Корнева Л. М.** Формування професійної комунікативної компетенції студентів. *Проблеми сучасної філології: лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика* : зб. наук. пр. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2013. Вип. 6. С. 114–125.
- 167. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** «Двоголосе слово»: до проблеми внутрішнього мовлення в повісті Леоніда Бразова «Втеча з-під слідства». *Рідний край* : наук., публіцист., художньо-літ. альм. 2013. № 2(29). С. 91–96.
- 168. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Мозаїчний візерунок оповідної тканини (аналіз внутрішнього мовлення у повісті Леоніда Бразова «Втеча з-під слідства»). *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2013. Вип. 14. С. 100–108.

- 169. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Особливості дитячого анекдоту як жанру фольклору. *Наукові праці* : наук.-метод. журн. Філологія. Літературознавство. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. Т. 239. Вип. 227. С. 81–85.
- 170. Король Л. Л.** Іншомовна компетентність суб'єктів педагогічного процесу як умова реалізації принципу академічної свободи у сучасному університеті. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2013. Вип. 15. С. 78–86.
- 171. Король Л. Л.** Краєзнавчий матеріал як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2013. Вип. 8(61). С. 239–244.
- 172. Король Л. Л.** Навчальна краєзнавча екскурсія іноземною мовою в групах нефілологічних факультетів педагогічного університету: теоретико-методичний аспект. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / редкол. : Т. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя : РВВ ЗГУ, 2013. Вип. 4(57). С. 188–193.
- 173. Мокляк О.** «Масяточко ти моє перемасячене» (індивідуально-авторські ніжні іменування). *Слов'янський збірник* : зб. наук. та наук.-публіцист. пр. Полтава : ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2013. Вип. 12. С. 65–72.
- 174. Петрушова Н. В.** Жанр путевого очерка и его видоизменения в русской литературе XX века. *Актуальные инновационные исследования : наука и практика* : междунар. электронное науч. изд.-во Тамбовского гос. ун-та им. Г. Р. Державина. 2013. № 3. URL: http://actualresearch.ru/nn/2013_3/Article/philology/petrushova2013-3.htm. (дата звернення: 20.06.2020).
- 175. Петрушова Н. В.** Поняття пресупозиції та її типологія у прагмалінгвістиці. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2013. Вип. 15. С. 87–95.

- 176. Петрушова Н. В., Цехановська В. О.** Формування комунікативної компетенції старшокласників і студентів шляхом використання у процесі навчання відеоматеріалів. *Постметодика*. 2013. № 4. С. 2–5.
- 177. Тарасевич Н., Король Л.** Фундатор педагогічної майстерності. *Педагогічна майстерність академіка Івана Зязюна* : зб. наук. пр. / редкол. Н. Г. Ничкало та ін. Київ : Богданова А. М., 2013. С. 90–98.
- 178. Черчата Л. М.** Особливості формування у студентів немовних факультетів іноземномовної професійно орієнтованої компетенції у говорінні. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгво-методичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2013. Вип. 13. С. 93–98.

2014

- 179. Корнєва Л. М.** Відображення стереотипів в анекдотах про журналістів. *Журналістика. Філологія. Медіаосвіта* : зб. наук. пр. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2014. С. 88–94.
- 180. Корнєва Л. М.** Регіональна лексична інтерференція. *Українська мова і сучасна мовна ситуація на Полтавщині* : зб. наук. пр. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 1998. С. 71–74.
- 181. Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Живе спілкування на уроках рідної мови. *Проблеми сучасної філології: лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика* : зб. наук. пр. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2014. Вип. 7. С. 40–50.
- 182. Мокляк О. І.** Прагматичний складник значення афектонімів. *Мова і культура* : наук. журнал. Київ : ВД Дмитра Бурого, 2014. Вип. 17. Т. VII(175). С. 570–576.
- 183. Король Л. Л.** Педагогічні вершини у життєсвіті Івана Бабича. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. пр. Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава : АСМІ, 2014. Вип. 14(14). С. 145–152.
- 184. Король Л. Л.** Професіоналізація підготовки майбутнього вчителя у Полтавському педагогічному інституті (70-ті – 90-ті рр. ХХ ст.). *Проблеми сучасної педагогічної освіти* : зб. ст. Ялта : РВВ КДГІ, 2014. Вип. 6. Ч. 1. С. 251–255. (Серія «Педагогіка і психологія»).

-
- 185. Петрушова Н. В.** Основні принципи формування креативного потенціалу студентів майбутніх педагогів на заняттях з іноземної мови. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. пр. Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава : АСМІ, 2014. Вип. 14(14). С. 208–216.
- 186. Черчата Л. М.** Використання засобів образності в англійських наукових текстах (на матеріалі текстів та словникових статей з галузей комп'ютерних технологій, програмування та інтернету). *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2014. Вип. 14. С. 106–112.
- 187. Черчата Л. М.** Методичні аспекти організації самостійної роботи студентів немовних факультетів з іноземної мови. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. пр. Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава : АСМІ, 2014. Вип. 14(14). С. 318–324.
- 188. Korol L.** Coaching technique: a new trend in language learning. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. Зернової. Полтава, 2014. Вип. 17. С. 23–31.
- 189. Moklyak O. I.** Affectonyms in communication among unfamiliar interlocutors. *Nauka i Studia. Przemysł: Nauka i studia*, 2014. № 17(127). S. 33–38.

2015

- 190. Корнєва Л. М.** Гроші у фразеологізмах: номінації та репрезентовані цінності. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2015. Вип. 20. С. 86–92.
- 191. Король Л. Л.** Науково-дослідна робота студентів університету: методологічні засади, зміст, видове розмаїття. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2015. Вип. 16. С. 8–43.
- 192. Мокляк О.** Лексико-семантичні угруповання метафоричних афектонімів в українській мові. *Rossica Olomucensia*. 2015. Vol. LIV. Num. 1. S. 55–71.
- 193. Петрушова Н. В.** Код у структурі комунікативного акту. *Філологічні науки* : зб. наук. пр. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2015. Вип. 19. С. 78–84.

194. **Петрушова Н. В.** Організація дистанційного навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах. *Світ медицини та біології*. Полтава, 2015. Вип. 3 (52). С. 162–165.
195. **Петрушова Н. В.** Стратегія викладача щодо виправлення помилок під час говоріння студентів непрофільних спеціальностей на заняттях з іноземної мови. *Імідж сучасного педагога*. 2015. Вип. 10(159). С. 60–62.
196. **Черчата Л. М.** Елементи образності в англомовному науковому тексті: стилістичний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету* : зб. наук. пр. Одеса : МГУ, 2015. Вип. № 15. С. 178–180. (Серія «Філологія»).
197. **Черчата Л. М.** Методична компетентність майбутнього вчителя-філолога: аспекти формування. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. пр. Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Полтава : АСМІ, 2015. Вип. 16(16). С. 292–300.
198. **Черчата Л. М.** Организационно-методические аспекты самостоятельной работы студентов неязыковых факультетов по иностранному языку. *Архивариус* : сб. публ. по материалам II междунар. науч.-практ. конф. «Наука в современном мире». К. : «Архивариус», 2015. Вып. 2, ч. I. С. 49–54.
199. **Черчата Л. М.** Особливості перекладу англомовного студентського сленгу українською мовою. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр.; за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2015. Вип. 15. С. 85–91.
200. **Черчата Л. М.** Особливості підготовки студентів університетів до міжкультурної комунікації. *Молодь і ринок*. 2015. № 11(130). С. 69–73.
201. **Черчата Л. М.** Формування методичної компетентності студентів-філологів у процесі проходження педагогічної практики. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : зб. наук. пр. Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2015. Вип. 19(2). С. 168–173.
202. **Cherchata L. M.** Allusion as a Text-Making Element in the Novel 'Fahrenheit 451' by Ray Bradbury. *Молодий вчений*. 2015. № 8(23). С. 1–96.

2016

- 203. Корнєва Л. М.** Традиції етносу в українських прислів'ях про сім'ю. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. Київ : Ун-т «Україна», 2016. Вип. 34. С. 220–234.
- 204. Король Л. Л.** Франція у життєпросторі Івана Бабича. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. С. В. Ленської Полтава, 2016. Вип. 17. С. 24–28.
- 205. Мокляк О.** Роль третього антропоконституента у вживанні афектонімів. *UCRAINICA VII. Současná Ukrajínistika: problémy jazyka, literatury a kultury* : sborník vědeckých článků. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. P. 288–294.
- 206. Черчата Л. М.** Лексико-граматичні та функційні аспекти англомовної термінологічної лексики у професійній комунікації. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. Ленської С. В. Полтава, 2016. Вип. 16. С. 71–75.
- 207. Черчата Л. М.** Педагогічна практика як майданчик для формування методичної компетентності студентів-філологів. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. Ленської С. В. Полтава, 2016. Вип. 17. С. 77–83.
- 208. Korol L. L.** Critical thinking: developing, essence, structure. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. Полтава, 2016. Вип. 17. С. 29–34.

2017

- 209. Корнєва Л. М.** Герої О. Гончара через призму невербальної поведінки. *Аксиологический диапазон художественной литературы* : сб. науч. статей / сост. : В. Ю. Боровко (и др.) ; под науч. ред. В. Ю. Боровко, О. В. Лапатинской. Витебск : ВГУ им. П. Машерова, 2017. С. 341–344.
- 210. Мокляк О. І.** Засоби створення ефекту «інтимізації» в любовних листах Тараса Нікітіна. *Аксиологический диапазон художественной литературы* : сб. науч. статей / под науч. ред. В. Ю. Боровко, О. В. Лапатинской. Витебск : ВГУ им. П. М. Машерова, 2017. С. 346–348.

-
- 211. Мокляк О. І.** Морфологічні засоби посилення впливового ефекту афектонімів. *Лінгвістичні дослідження* : зб. наук. пр. Харківського нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2017. Вип. 45. С. 91–96.
- 212. Халявка Л.** Концепт УКРАЇНА в англомовному публіцистичному дискурсі. *Науковий погляд в майбутнє*. Одеса, 2017. Вип. 6. С. 67–71.
- 213. Korol L., Tkachenko A.** Concept of pedagogical skills by A. S. Makarenko in context of teacher's self-realization management. *The World of Politics, Society, Geography : collection of scientific works*. Slupsk, 2017. Iss. 1. P. 29–135.

2018

- 214. Корнєва Л. М.** Феномен усмішки у творах Олеся Гончара. *Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства* : зб. наук. ст. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. С. 21–131.
- 215. Король Л. Л.** Літературний переклад «живомовного ґатунку» в рецепції Івана Бабича. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. С. В. Ленської. Полтава, 2018. Вип. 18. С. 19–24.
- 216. Петрушова Н. В., Кравченко В. Л.** Методика становлення професійного спілкування майбутнього вчителя засобами іноземної мови. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Іноземна філологія*. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. Вип. 87. С. 168–176.
- 217. Петрушова Н. В.** Принципи організації домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей. *Імідж сучасного педагога*. 2018. № 2(179). С. 46–48.
- 218. Петрушова Н. В., Черчата Л. М.** Професійно-орієнтоване навчання іноземним мовам. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку* : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницький, 2018. Вип. 42. С. 75–77.
- 219. Черчата Л. М.** Застосування таксономії Роберта Марцано у навчанні іноземної мови студентів нефілологічних факультетів. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. Ленської С. В. Полтава, 2018. Вип. 18. С. 61–67.

2019

- 220. Король Л. Л.** Іван Зязюн як ініціатор удосконалення професійної підготовки вчителя-словесника в Полтавському державному педагогічному інституті імені В. Г. Короленка (70–80 рр. ХХ ст.). *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 48. С. 73–76.
- 221. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Факультет філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету: розмисли про історичні віхи. *Рідний край* : наук., публіцист., художньо-літ. альм. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2019. № (40). С. 107–122.

2020

- 222. Король Л. Л.** Когнітивна візуалізація у роботі з іншомовним професійно-орієнтованим текстом. *Соціально-гуманітарний вісник* : зб. наук. пр. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2020. Вип. 32–33. С. 49–51.
- 223. Король Л.** Мовна особистість Івана Бабича: аспекти формування. *Філологічні науки* : наук. журн. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2020. Вип. 32. С. 109–113.
- 224. Король Л. Л.** Персональний навчальний сайт викладача як засіб дистанційного навчання іноземної мови у вищій школі. *Labyrinths of Reality* : collection of scientific works (based on materials of the VIII Internat. scientific and pract. conf. Montreal, April 29–30, 2020 / ed. by M. A. Zhurba. Montreal : CPM «ASF», 2020. Iss. 3 (8). P. 75–78.
- 225. Кравченко В. Л., Петрушова Н. В.** Метафорика політичного дискурсу: семантичний та лінгво-прагматичний аспекти. *Філологічні науки* : наук. журн. / Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2020. Вип. 32. С. 81–86.
- 226. Халявка Л. В.** Особливості творчого стилю Джеймса Хедлі Чейза. *Соціально-гуманітарний вісник* : зб. наук. пр. Харків : «Новий курс», 2020. Вип. 32–33. С. 182–183.
- 227. Халявка Л. В.** Типи образів роману Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс Блендіш». *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького пед. ун-ту ім. Івана Франка / ред.-упоряд. М. Пантук,

---

А. Душний, І. Зимомля. Дрогобич : ВД «Гельветика», 2020. Вип. 29. С. 78–82.

228. Черчата Л. М. Формування вторинної мовної особистості студентів нефілологічних факультетів під час навчання іноземної мови. *Labyrinths of Reality: Collection of scientific works* / ed. by M. A. Zhurba. Montreal : СРМ «ASF», 2020. Iss. 3 (8). P. 143–147.

229. Korol L. L. Word cloud cognitive visualization of EFL text. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарного знання у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти* : зб. наук. пр. / за заг. ред. Журби М. А. Монреаль : СРМ «ASF», 2020. С. 55–57.

СТАТТІ В ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ КАТЕДРИ

2001

230. Король Л. «Біла книга» з питань освіти та молодіжної політики в Європі: погляд у майбутнє європейської освіти. *Євробюлетень*. 2001. № 1–2. С. 21–22.

231. Черчата Л. М., Король Л. Л. Майбутнє системи освіти країн ЄС у світлі Лісабонської конференції (17–18 берез. 2000 р.). *Євробюлетень*. 2001. № 1–2. С. 23–24.

2002

232. Король Л. Доба нової якості: проблеми підготовки вчителя у контексті європейських реформ вищої освіти. *Євробюлетень*. 2002. № 3. С. 6–12.

233. Черчата Л. М. Освітні реформи і проблеми самостійної діяльності у світлі концепцій неперервної освіти. *Євробюлетень*. 2002. № 3. С. 12–14.

2003

234. Король Л. Проблема і динаміка розбудови європейського простору вищої освіти. *Євробюлетень*. 2003. № 4. С. 4–10.

-
- 235. Черчата Л. М.** Організація самостійної роботи студентів у контексті студентського самоврядування. *Євробюлетень*. 2003. № 4. С. 36–37.

2006

- 236. Король Л. Л.** Педагогічна майстерня як технологія організації навчальної діяльності студентів з іноземної мови. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. ст. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2006. Вип. 1. С. 46–54.
- 237. Король Л.** Ювілейна Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічна майстерність: становлення і шляхи розвитку». *Євробюлетень*. 2006. № 6–7. С. 58–60.
- 238. Король Л., Черчата Л.** Мобільність як стратегічний принцип сучасних реформ у вищій педагогічній школі. *Євробюлетень*. 2006. № 6–7. С. 4–8.
- 239. Черчата Л. М.** Про ефективність використання сучасних інформаційних технологій у навчанні іноземних мов. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. ст. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава, 2006. С. 13–21.
- 240. Cherchata L. M., Verbytska O. I.** Graphon as one of the Dominative Stylistic Devices in L. Caroll's Creative Work (based on "Alice's Adventures in Wonderland"). *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. ст. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава, 2006. С. 98–101.

2007

- 241. Король Л.** Мовне тестування: зарубіжний досвід і перспективи в Україні. *Євробюлетень*. 2007. № 8. С. 25–28.
- 242. Король Л. Л.** Мотивувальний компонент в організації самостійної навчальної діяльності студентів нефілологічних факультетів вищих навчальних закладів з іноземної мови. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2007. Вип. 2. С. 19–29.
- 243. Черчата Л. М.** Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів як складники освітньої діагностики. *Євробюлетень*. 2007. № 8. С. 20–22.

- 244. Черчата Л. М.** Основні шляхи підвищення ефективності організації самостійної роботи студентів з іноземної мови. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2007. Вип. 2. С. 72–80.

2008

- 245. Король Л. Л.** Навчальний проект з іноземної мови в педагогічному університеті. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2008. Вип. 3. С. 51–59.
- 246. Король Л., Іваниця Я.** Міжнародний рік мов: крок до збереження мовного розмаїття планети. *Євробюлетень*. 2008. № 9. С. 3–10.
- 247. Черчата Л.** Особливості підготовки студентів до міжкультурної комунікації у вимірі європейського освітнього простору. *Євробюлетень*. 2008. № 9. С. 15–18.
- 248. Черчата Л. М.** Педагогічні основи і методичні принципи використання комп'ютерних технологій у навчанні іноземної мови. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2008. Вип. 3. С. 71–77.

2009

- 249. Король Л. Л.** Конфлікт культур в оповіданні Х. Дженкінз "Learning the Western Alphabet". *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2009. Вип. 4. С. 29–40.
- 250. Король Л. Л., Вишня Н. Г.** Підготовка магістрів у країнах Європи: історія й сучасність. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2009. Вип. 4. С. 22–29.
- 251. Черчата Л. М.** Міжкультурне спілкування та особливості організації самостійної роботи з іноземної мови. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2009. Вип. 4. С. 81–89.

2010

252. **Король Л.** Творчий пошук перекладача Івана Бабича в контексті доби та сучасних тенденцій. *Євробюлетень*. 2010. № 10. С. 52–58.
253. **Король Л., Чернокал О.** Екскурсійний метод на уроці іноземної мови: ретроспектива і сучасність. *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. / за ред. Н. Г. Вишні, Л. Л. Король. Полтава : ІОЦ ПНПУ, 2010. Вип. 7. С. 132–143.
254. **Петрушова Н.** Заохочення розвитку творчого потенціалу учнів шляхом використання комп'ютерних програм з іноземних мов. *Євробюлетень*. 2010. № 10. С. 48–54.
255. **Петрушова Н.** Зміна ролі викладача в сучасних умовах організації самостійної роботи студентів. *Євробюлетень*. 2010. № 10. С. 24–27.

2018

256. **Корнєва Л.** Невербальні компоненти в мовній палітрі художнього твору. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / упоряд. Король Л. Л., Черчата Л. М. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. Вип. 1. С. 16–27.
257. **Король Л.** Іван Бабич: нарис життя та літературної творчості. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / упоряд. і відп. ред. Л. Л. Король, Л. М. Черчата. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. Вип. 1. С. 29–43.
258. **Петрушова Н.** Становлення професійного спілкування майбутнього вчителя засобами іноземних мов. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / упоряд. і відп. ред. Л. Л. Король, Л. М. Черчата. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. Вип. 1. С. 41–51.
259. **Халявка Л.** Лінгвопрагматичні характеристики концепту «Україна» в контексті розвитку лінгвопрагматики (на прикладі англомовного медіадискурсу). *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / упоряд. і відп. ред. Король Л. Л., Черчата Л. М. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. Вип. 1. С. 53–64.
260. **Черчата Л.** Жінет Максимович та Іван Бабич: перетини доль і літературно-перекладацької творчості. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / упоряд. і відп. ред. Король Л. Л., Черчата Л. М. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. Вип. 1. С. 64–73

2020

- 261. Король Л.** Академічний дискурс у сучасній парадигмі лінгвістики. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / за ред. Король Л. Л., Черчатої Л. М. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2020. Вип. 2. С. 26–39.
- 262. Петрушова Н.** Професійно орієнтовані тексти як засіб навчання іноземним мовам у непрофільних вищих навчальних закладах. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / за ред. Король Л. Л., Черчатої Л. М. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. Вип. 2. С. 60–75.
- 263. Черчата Л.** Використання виховних ідей Івана Бабича у сучасних умовах. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / за ред. Король Л. Л., Черчатої Л. М. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2020. Вип. 2. С. 106–118.
- 264. Халявка Л.** Методи формування іншомовної лексичної компетентності. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / за ред. Король Л. Л., Черчатої Л. М. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2020. Вип. 2. С. 94–102.

МАТЕРІАЛИ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ, СЕМІНАРІВ, НАУКОВИХ ЧИТАНЬ

1998

- 265. Chercata L. M., Korol L. L.** Communicative-based Tasks in Non-Majoring Groups: a Technique for Creating More Effective Lessons. *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної* : матеріали II міжнар. наук. конф., м. Полтава, 10–13 черв. 1998 р. Полтава : УМСА, 1998. С. 51–54.

2000

- 266. Король Л. Л., Мізін К. І.** Використання картин на заняттях з іноземної мови. *Вивчення мови на комунікативній основі* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 17–19 квіт. 2000 р. Полтава : Гротеск, 2000. С. 109–111.

2001

- 267. Король Л.** Комунікативні завдання на заняттях з іноземної мови. *Вивчення іноземних мов на комунікативній основі* : матеріали наук.-практ. конф., м. Полтава, 11–12 квіт. 2001 р. Полтава : УМСА, 2001. С. 102–105.

2002

- 268. Корнева Л. М., Сологуб Л. О.** Ораторська майстерність Г. Сковороди. *Творча спадщина Г. С. Сковороди і сучасність* : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., м. Полтава, 10–11 груд. 2002 р. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2002. С. 102–106.
- 269. Король Л. Л.** Антон Семенович Макаренко як фундатор концепції педагогічної майстерності. *А. С. Макаренко и мировая педагогика* : матеріали междунар. семин., г. Полтава, 8–10 апр. 2002 г. Полтава : ПГПУ ім. В. Г. Короленка, 2002. С. 91–92.
- 270. Король Л. Л.** Педагогічна майстерність як поліпарадигмальна модель підготовки майбутнього вчителя. *Педагогічна майстерність як сучасна технологія розвитку особистості майбутнього вчителя* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 4–6 берез. 2002 р. Полтава : АСМІ, 2002. С. 131–137.
- 271. Черчата Л. М.** До питання про організацію самостійної роботи студентів з іноземної мови. *Через опанування іноземних мов, культур і демократичний вибір до взаєморозуміння, співробітництва та стабільності на планеті* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 16 квіт. 2002 р. Полтава, ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2002. С. 137–139.
- 272. Черчата Л. М.** Підготовка майбутніх учителів до організації самостійної діяльності. *Педагогічна майстерність як сучасна технологія розвитку особистості вчителя* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 4–6 берез. 2002 р. Полтава : АСМІ, 2002. С. 298–302.

2003

- 273. Корнева Л. М.** Національні особливості невербальних засобів комунікації. *Через опанування іноземних мов, культур і демократичний вибір до взаєморозуміння, співробітництва та стабільності на планеті XXI століття* : матеріали міжнар. наук.-

---

практ. конф., м. Полтава, 16 квіт. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2003. С. 47–58.

- 274. Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Можливості культурологічної змістової лінії у формуванні патріота і громадянина України. *Громадянське виховання молоді засобами мови та літератури* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 4–5 лют. 2003 р. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2003. С. 259–264.
- 275. Король Л. Л.** Гуманістична модель підготовки майбутнього вчителя. *Педагогічні засади формування гуманістичних цінностей природничої освіти, її спрямованості на розвиток особистості* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. Х Каришинські читання., м. Полтава, 21–22 трав. 2003 р. Полтава : АСМІ, 2003. С. 108–110.

2004

- 276. Корнєва Л. М., Сологуб Л. О.** Формування комунікативних умінь і навичок учнів засобами рідної мови. *Реформування освіти й інноваційні технології у вивченні мови* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 18–19 листоп. 2003 р. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2004. С. 53–57.
- 277. Черчата Л. М.** Концепція самостійності у педагогічній спадщині А. С. Макаренка. *Ідеї гуманізації у педагогічній спадщині В. Короленка, А. Макаренка, В. Сухомлинського* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 5–8 трав. 2004 р. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2004. С. 146–148.
- 278. Черчата Л. М.** Підвищення ефективності самостійної роботи студентів засобами комп'ютерних технологій. *Самостійна робота студентів у структурі сучасної освіти* : матеріали регіон. наук.-практ. конф., м. Полтава, 22 квіт. 2004 р. Полтава, 2005. С. 55–62.
- 279. Черчата Л. М.** Професійна підготовка майбутнього вчителя до організації самостійної роботи в умовах застосування інформаційних технологій навчання. *Професіоналізм педагога (Проективна педагогіка: питання теорії та практики* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Ялта, 21–23 верес. 2004 р. Ялта : РВВ КДГІ, 2004. С. 219–225.
- 280. Черчата Л. М.** Телекомунікаційний проект як засіб підвищення ефективності самостійної роботи студентів з іноземної мови. *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як*

іноземної : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 3–4 черв. 2004 р. Полтава : УМСА, 2004. С. 123–125.

2005

- 281. Король Л. Л.** Організація самостійної роботи студентів у контексті програми «Вчитель» Полтавського педагогічного інституту (70-ті–90-ті рр. XX ст.). *Самостійна робота студентів у структурі сучасної освіти* : матеріали регіон. наук.-практ. конф., м. Полтава, 13 квіт. 2005 р. Полтава : АСМІ, 2005. С. 49–54.
- 282. Король Л. Л.** Пріоритет академічної мобільності в професійній підготовці майбутнього вчителя. *Проблеми якості педагогічної освіти* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. XIII Каришинські читання, м. Полтава, 24–25 трав. 2006 р. Полтава : АСМІ, 2005. С. 322–324.
- 283. Король Л. Л.** Професійна підготовка майбутнього вчителя у контексті Болонського процесу. *Болонський процес: модернізація змісту природничої педагогічної освіти* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. XII Каришинські читання, м. Полтава, 23–24 трав. 2005 р. Полтава : АСМІ, 2005. С. 31–33.
- 284. Черчата Л. М.** Роль викладача в умовах використання комп'ютерних телекомунікацій у процесі навчання іноземної мови. *Професіоналізм педагога (Європейський вибір України)* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Ялта, 21–23 верес. 2005 р. : зб. статей. Ялта : РВВ КГУ, 2005. С. 214–219.
- 285. Черчата Л. М.** Роль самостійної роботи студентів в умовах застосування інформаційних технологій у контексті вимог Болонського процесу. *Демократичні процеси та демократична освіта – основи розвитку соборності в Україні* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 22 січ. 2005 р. Полтава, 2005. С. 134–138.

2006

- 286. Король Л. Л., Пивовар Н. М.** Педагогическое мастерство как условие применения личностно-ориентированных технологий в профессиональной подготовке будущего учителя: опыт и современная практика. *Современные образовательные техно-*

логию як умову розвитку особистості навчального : матеріали всерос. наук.-метод. конф., г. Ськтывкар, 29–30 нояб. 2006 г. Ськтывкар : Изд-во СьктГУ, 2006. С. 82–87.

- 287. Король Л., Черчата Л.** Мовний вимір поняття «мобільність». *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної*: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 28 жовт. 2006 р. Полтава : АСМІ, 2006. С. 28–30.

2007

- 288. Король Л. Л.** Асоціативний ряд як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей. *Нові концепції викладання іноземної мови в контексті Болонського процесу*: матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., м. Київ, 7 листоп. 2007 р. / відп. ред. Г. А. Турчинова, О. О. Яременко, М. О. Шутова. К. : ВЦ НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. С. 70–72.
- 289. Король Л. Л.** Іншомовна комунікативна компетенція як засіб забезпечення професійної мобільності сучасного керівника освітнього закладу. *Педагогічна майстерність керівника освітнього закладу: теорія і практика* : матеріали Всеукр. наук.-практ. семін., м. Полтава, 26–27 квіт. 2007 р. Полтава : Астроя, 2007. С. 107–109.
- 290. Король Л. Л.** Педагогічна творчість і майстерність учителя в науковому дискурсі 70–90 рр. ХХ ст. *Розвиток наукової творчості майбутнього вчителя природничих дисциплін* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. XIV Каришинські читання, м. Полтава, 24–25 трав. 2007 р. Полтава : АСМІ, 2007. С. 64–66.
- 291. Король Л. Л.** Стратегічна мета впровадження у вищій школі кредитно-модульної системи організації навчального процесу. *Кредитно-модульна система навчання хімії у вищій школі* : матеріали регіон. семін., м. Полтава, 18 груд. 2007 р. / відп. ред. Шиян Н. І. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2007. С. 26–28.
- 292. Черчата Л. М.** Інноваційні технології у побудові освітнього середовища. *Кредитно-модульна система навчання хімії у вищій школі* : матеріали регіон. наук. семін. / за ред. Н. І. Шиян. Полтава, 2007. С. 52–54.
- 293. Черчата Л. М.** Роль самостійної роботи у формуванні творчої особистості вчителя. *Проблеми якості природничої педагогічної*

освіти. XIV Каришинські читання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24–25 трав. 2007 р. Полтава : АСМІ, 2007. С. 227–229.

- 294. Черчата Л. М.** Самостійна робота як необхідна умова формування майстерності майбутнього вчителя. *Педагогічна майстерність керівника освітнього закладу: теорія і практика* : матеріали Всеукр. наук.-практ. семін., м. Полтава, 26–27 квіт. 2007 р. Полтава : Астроя, 2007. С. 263–267.

2008

- 295. Кобзар О. І.** Рольова гра як засіб формування комунікативної компетенції учнів на уроці іноземної мови. *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної* : матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 16–17 трав. 2008 р. : у 2-х ч. Полтава, 2008. Ч. 1. С. 275–278.

- 296. Корнєва Л. М.** О некоторых особенностях жестовых фразеологизмов русского и украинского языков. *Фразеология и вистика* : материалы 1-й междунар. науч. конф., г. Белгород, 4–5 мая 2008 г. В 2-х т. Т.2. Белгород, 2008. С. 265–268.

- 297. Король Л. Л.** Академічна співпраця у вищій освіті як інструмент європейської інтеграції. *Проблеми євроатлантичної інтеграції України: освітній вимір* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 трав. 2008 р. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. С. 152–156.

- 298. Король Л. Л.** Компетентність як умова ефективної маркетингової діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу. *Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Спадщина А. С. Макаренка і педагогічні пріоритети сучасності» та Всеукр. наук.-практ. семінару «Впровадження ідей А. С. Макаренка в управління навчальними закладами»*, м. Полтава, 12–14 берез. 2008 р. / відп. ред. М. В. Гриньова. Полтава : Астроя, 2008. С. 176–178.

- 299. Король Л. Л.** Теоретико-методичні аспекти педагогічної майстерні на заняттях з іноземної мови у вищій школі. *Іноземномовна комунікація: здобутки та перспективи* : тези доп. другої міжнар. наук. конф., м. Тернопіль, 24–25 квіт. 2008 р. Тернопіль : ЕЗОВ «Терно-Граф», 2008. С. 291–292.

- 300. Король Л. Л., Черчата Л. М., Шевченко О. М.** Використання мистецтва у професійній підготовці майбутніх учителів

іноземної мови. *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної* : матеріали VII міжнар. наук.-метод. конф., м. Полтава, 16–17 трав. 2008 р. Полтава : АСМІ, 2008. Ч. 1. С. 239–245.

- 301. Король Л. Л., Черчата Л. М., Шевченко О. М.** Інформаційно-технологічний підхід до розв'язання проблеми підвищення якості підготовки майбутніх фахівців. *Інноваційний розвиток середовища життєдіяльності людини* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24–25 квіт. 2008 р. Т. 2. Полтава : АСМІ, 2008. С. 77–80.
- 302. Король Л. Л., Черчата Л. М., Шевченко О. М.** Компетентнісна спрямованість контролю академічних досягнень студентів у вищій школі. *Вища освіта в контексті Болонського процесу* : зб. матеріалів міжнар. наук.-метод. конф., м. Полтава, 18–21 листоп. 2008 р. Полтава : ІОЦ ПНТУ, 2008. С. 328–331.
- 303. Король Л. Л.** Про формування міжкультурної комунікативної компетенції майбутнього фахівця. *Теоретичні та методичні засади неперервної мистецької освіти* : зб. матеріалів наук.-методолог. семінару, м. Київ, 4–5 груд. 2007 р. Чернівці : Зелена Буковина, 2008. С. 87–89.
- 304. Король Л. Л., Пилипенко С. В.** Інноваційний контекст інтеграції у сфері вищої освіти. *Вища освіта України у світовому контексті* : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару, м. Полтава, 29–30 трав. 2008 р. Полтава : АСМІ, 2008. С. 70–72.
- 305. Черчата Л. М.** Інформаційні технології як засіб вдосконалення організації самостійної роботи студентів з іноземної мови. *Іноземномовна комунікація: здобутки та перспективи* : тези доп. II міжнар. наук. конф., м. Тернопіль, ТНЕУ, 24–25 квіт. 2008 р. Тернопіль : ТзОВ Терно-Граф, 2008. С. 239–241.
- 306. Черчата Л. М.** Курс на євроінтеграцію в освіті і самостійна робота студентів. *Проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: освітній вимір* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 трав. 2008 р. Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2008. С. 23–27.
- 307. Черчата Л. М.** Проблема формування професіоналізму майбутнього вчителя у розрізі педагогічної системи виховання

А. С. Макаренка. *Спадщина А. С. Макаренка і педагогічні пріоритети сучасності* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 12–14 берез. 2008 р. / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : Астроя, 2008. С. 356–358.

308. Черчата Л. М. Формування інформаційної культури як складовий компонент якісної підготовки майбутніх фахівців. *Вища освіта у світовому континуумі* : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару, м. Полтава, 29–30 трав. 2008 р. Полтава : ПДПУ, 2008. С. 198–201.

2009

---

309. Король Л. Л. Багатомовність як орієнтир сучасної професійної підготовки фахівців. *Вивчення та впровадження в Україні світового досвіду вдосконалення діяльності органів влади* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. семінару, м. Полтава, 26 листоп. 2008 р. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. Ч. 1. С. 312–314.

310. Король Л. Л., Черчата Л. М. Багатомовність як один із пріоритетів сучасної управлінської діяльності. *Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду вдосконалення діяльності органів влади* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Полтава, 24 листоп. 2009. Ч. 2. Полтава : ПолтНТУ, 2009. С. 150–152.

311. Король Л. Л., Черчата Л. М. Компетентнісний підхід у навчанні іноземної мови студентів нефілологічних спеціальностей. *Інновації в освіті, науці та виробництві* : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 23–24 квіт. 2009 р. Полтава : ПІЕП, 2009. С. 99–103.

312. Король Л. Л., Черчата Л. М. Мастерство учителя как фундамент качества современного образования. *Психолого-педагогические ресурсы развития современного урока в достижении нового образования* : материалы XIII междунар. науч.-практ. конф., г. Ульяновск, 13–15 окт. 2009 г. Ульяновск : ИЦ УГПУ, 2009. Ч. 2. С. 224–227.

313. Король Л. Л., Тарасевич Н. М. Основы педагогического мастерства как личностно ориентированная технология подготовки будущего учителя. *Формирование личности педагога-професси-*

онала в условиях многоуровневого образования : материалы междунар. науч.-метод. конф., г. Рязань, 21–23 окт. 2009 г. Рязань, 2009. С. 177–179.

- 314. Черчата Л. М.** Роль самостоятельной работы в формировании творческой личности учителя-профессионала. *Формирование личности педагога-профессионала в условиях многоуровневого образования* : материалы междунар. науч.-метод. конф. Рязань, 21–23 окт. 2009 г. / отв. ред. Л. К. Гребенкина, О. В. Еремкина. г. Рязань : РГУ, 2009. С. 329–332.
- 315. Korol L., Hnidash I.** Distance education in modern society: learning for the sake of knowledge. *Passus in Scienciam* : тези доп. II студ. наук. читань, м. Полтава, 14 трав. 2009 р. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2009. С. 51–53.

2010

- 316. Король Л. Л.** Діалогічність взаємодії іншокультурного й регіонального в змісті дисципліни «Іноземна мова» у вищій школі. *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної* : матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 14–15 трав. 2010 р. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2010. С. 252–254.
- 317. Король Л., Маліченко Ю.** Карлівський період життєдіяльності І. Т. Бабича. *Passus in Scienciam* : тези доп. III студ. наук. читань, м. Полтава, 26 квіт. 2010 р. Полтава : ПНПУ, 2010. С. 39–43.
- 318. Король Л. Л.** Краеведческий аспект подготовки студентов к межкультурному взаимодействию на занятиях по иностранному языку. *Современные тенденции в обучении языкам и культурам* : материалы междунар. науч.-практ. конф., г. Электросталь, 25 мар. 2010 г. Электросталь : РИО НГИ, 2010. С. 26–28.
- 319. Король Л. Л.** Краеведческий материал и формирование коммуникативной компетенции студентов университета (на примере дисциплины «Иностранный язык»). *Актуальные проблемы развития профессионального образования* : материалы всерос. науч. конф. с междунар. участием, г. Рубцовск, 15–16 дек. 2009. Рубцовск : РИО АГТУ, 2010. С. 250–255.
- 320. Король Л. Л., Тарасевич Н. М.** Концептологічний підхід в осмисленні сутності педагогічної майстерності. *Концептологія в системі гуманітарних наук* : матеріали II Всеукр. наук.-практ.

конф., м. Полтава, 25–26 берез. 2010 р. Полтава : ПП Шевченко. С. 28–32.

- 321. Король Л. Л., Тарасевич Н. М., Кривонос І. Ф.** Концептосфера педагогічної аксіології. *Аксіологія концептосфери педагогічної освіти* : матеріали філос.-методолог. семін., м. Київ, 26 листоп., 2009 р. / упоряд. Т. П. Усатенко. Київ ; Ніжин : ПП Лисенко М. Н., 2010. С. 91–108.
- 322. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Академічна мобільність як інструмент міжнародної співпраці в галузі освіти. *Проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: освітній вимір* : матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 трав. 2009 р. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2010. С. 27–30.
- 323. Черчата Л. М., Король Л. Л.** Деякі аспекти впровадження компетентнісного підходу в навчальну діяльність студентів нефілологічних спеціальностей з іноземної мови. *Нові концепції викладання іноземної мови у світлі сучасних вимог* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 11 листоп. 2010 р. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. С. 110–112.
- 324. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Обучение профессионально-ориентированному иностранному языку и особенности организации самостоятельной работы студентов. *Проблемы и перспективы развития высшего образования на современном этапе* : материалы междунар. науч.-практ. конф., г. Электросталь, 24 нояб. 2010. Электросталь : Новый гуманитарный ин-т, 2010. С. 68–70.
- 325. Черчата Л. М.** Роль самостійної роботи у формуванні лінгвокультурної компетентності студентів. *Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної* : матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф. / за ред. В. К. Зернової. Полтава : Полтавський літератор, 2010. С. 525–527.
- 326. Черчата Л. М.** Особенности использования интернет-ресурсов в самостоятельной работе студентов-гуманитарных факультетов. *Актуальные проблемы развития профессионального образования* : материалы всерос. науч. конф. с междунар. участием., г. Рубцовск, 15–16 декаб. 2010. Рубцовск, 2010. С. 178–183.

2011

- 327. Король Л. Л.** Этнокультурный потенциал регионального материала на занятиях по иностранному языку в высшем учебном заведении. *Культурно-языковое взаимодействие в процессе преподавания дисциплин культурологического и лингвистического циклов в современном полиэтничном ВУЗе* : сб. ст. по материалам II всерос. с межд. участием науч.-метод. конф., г. Москва, 4 дек. 2011 г. / под ред. М. С. Степанова, Е. В. Тихоновой. Москва : РГСУ, 2011. С. 233–238.
- 328. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Анализ англоязычного литературного произведения как инструмент постижения студентами конфликта культур. *Современные тенденции в обучении иностранным языкам и межкультурной коммуникации* : материалы междунар. науч.-практ. конф., г. Электросталь, 24 мар. 2011. Электросталь : Новый гуманитарный институт. С. 89–93.
- 329. Черчата Л. М.** Самостоятельная работа как инструмент формирования социокультурной компетенции студентов. *Инновационные компетенции и креативность в исследовании и преподавании языков и культур* : сб. ст. по материалам IV всерос. (с межд. участием) науч.-практ. конф., г. Москва, 22 нояб. 2011 г. / под ред. М. С. Степанова, Е. В. Тихоновой. Москва : РГСУ, 2011. С. 117–123.
- 330. Korol' L., Palyona Ya.** Aspects of theoretical exposition of coaching in modern language learning. *Passus in Scienciam* : тези доп. IV студ. наук. читань, м. Полтава, 19 трав. 2011 р. Полтава : ПНПУ, 2011. С. 71–73.
- 331. Cherchata L., Rassadnieva K.** Essay Writing as an Effective Exercise in Communication. *Passus in Scienciam* : тези доп. IV студ. читань, м. Полтава, 19 квіт. 2011 р. / упоряд. Король Л. Л., Черчата Л. М. Полтава : ПНПУ, 2011. С. 117–120.

2012

- 332. Король Л. Л.** Воспитательный потенциал краеведческого материала в обучении студентов нефилологических специальностей иностранному языку. *Педагогические встречи в Сыктывкарском университете «Особенности воспитательной деятельности в современных условиях»* : материалы междунар.

пед. форуму / под общ. ред. О. В. Уваровской и И. И. Баженова. Сыктывкар : Изд-во Сыктывкарского ун-та, 2012. С. 116–120.

333. Король Л. Л., Черчата Л. М. Ім'я в українському перекладознавстві: Іван Трохимович Бабич. *Учѣные и учения* : матеріали ХХІІ межд. науч.-практ. конф. по филос., філол., психолог., соціолог. и полит. наукам в честь 50-летия проф. А. П. Рыжакова, г. Горловка, 14–15 июн. 2012 г. Горловка : ФЛП Пантюх Ю.Ф., 2012. С. 138–140.

334. Король Л. Л., Черчата Л. М. Зміст міжкультурного компоненту в процесі усного англомовного спілкування. *Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспективи дослідження* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 14–15 груд. 2012 р. Львів : «ЛОГОС», 2012. С. 56–59.

2013

335. Король Л. Л., Черчата Л. М. Формирование творческой активности студента в процессе научно-исследовательской работы. *Актуальные проблемы развития профессионального образования* : материалы V всерос. научн. конф. с междунар. участием, г. Рубцовск, 12–13 дек. 2013 г. / под ред. Н. Н. Языковой. Рубцовск : Рубцовский индустр. ин-т, 2013. С. 124–126.

336. Король Л., Ткаченко А. Іноземна мова – знаряддя академічної мобільності. *Passus in Scienciam* : тези доп. VIII студ. наук. читань, м. Полтава, 22 трав. 2013 р. Полтава : ПНПУ, 2013. С. 49–54.

337. Черчата Л. М., Король Л. Л. Готовность студентов к самостоятельной работе в условиях применения новых информационных технологий. *Актуальные проблемы развития профессионального образования* : сб. ст. по материалам всерос. научн. конф. с межд. участием, г. Рубцовск, 15–16 дек. 2011 г. / под ред. Н. Н. Языковой. Рубцовск : Рубцовский индустр. ин-т, 2012. С. 76–81.

338. Cherchata L., Puchkov Yu. Subject and Special Purpose Dictionaries on Mathematics as the Vital Problem of Modern English Lexicography. *Passus in Scienciam* : матеріали VIII студ. читань, м. Полтава, 22 трав. 2013 р. / упоряд. Король Л. Л., Черчата Л. М. Полтава : ПНПУ, 2013. С. 114–117.

- 339. Король Л. Л.** Відомості про рідний край – засіб формування іншомовної комунікативної компетенції студентів університетів. *Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 17–18 груд. 2014 р. : у 2 ч. Харків : НУЦЗУ, 2014. Ч. II С. 193–195.
- 340. Король Л. Л.** Відомості про рідний університет в контексті формування соціокультурної компетенції студентів на заняттях з іноземної мови. *Нові концепції викладання іноземної мови в світлі сучасних вимог* : матеріали міжнар. наук.-метод. конф., м. Київ, 5 лист. 2014 р. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. С. 76–78.
- 341. Король Л., Чубикіна Ю.** Викладацька діяльність Івана Трохимовича Бабича. *Passus in Scienciam* : тези доп. VIII студ. наук. читань, м. Полтава, 22 трав. 2014 р. Полтава : ПНПУ, 2014. С. 48–54.
- 342. Король Л. Л.** Досвід Полтавського педагогічного: розбудова студентського самоврядування у 70-их–90-их роках ХХ століття. *Реалізація виховного потенціалу системи студентського самоврядування вищих навчальних закладів України* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 30 верес. – 1 жовт. 2014 р. Полтава : «Астрая», 2014. С. 37–39.
- 343. Король Л. Л.** От инновационных форм учебной деятельности – к инновационному оцениванию (на примере изучения студентами университета дисциплины «Иностранный язык»). *Инновационные формы оценивания компетенций, личностных, метапредметных и предметных результатов, воспитательных результатов и эффектов* : материалы семинара-выставки, г. Сыктывкар, 25 апр. 2014 г. / под общ. ред. О. В. Уваровской, И. И. Баженова. Сыктывкар : Изд-во Сыктывкарского ун-та, 2014. С. 99–103.
- 344. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Деякі особливості організації самостійної роботи студентів немовних факультетів педагогічних ВНЗ з іноземної мови. *Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології та навчанні іноземних мов* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 26–27 груд. 2014 р. Львів : «ЛОГОС», 2014. С. 104–107.

- 345. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Нові підходи до організації самостійної роботи студентів та її інформаційно-методичне забезпечення у ході навчання іноземної мови. *Досягнення та перспективи сучасної науки* : матеріали XVI міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 27–28 груд. 2014 р. Т. 4. Київ : НВЦ «Лабораторія думки», 2014. С. 5–7.
- 346. Петрушова Н. В.** Особливості використання інформаційних відеотехнологій під час вивчення іноземної мови. *Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 17–18 груд. 2014 р. Ч. I. Харків : Бронін О. В., 2014. С. 201–227.
- 347. Петрушова Н. В.** Прагмалінгвістика як наука: становлення та категоріальний апарат. *Германістика у XXI столітті: когнітивна, соціо- та прагмалінгвістика* : тези доп. III Всеукр. наук. конф. германістів з міжнар. участю. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. С. 77–79.
- 348. Черчата Л.** Деякі аспекти розвитку міжкультурної комунікативної компетенції студентів нефілологічних факультетів у ході вивчення іноземної мови. *Нові концепції викладання іноземної мови в світлі сучасних вимог* : матеріали міжнар. наук.-метод. конф., м. Київ, 5 листоп. 2014 р. / уклад. Г. А. Турчинова, О. О. Яременко-Гасюк, М. О. Шутова. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. С. 136–138.
- 349. Черчата Л.** Організація студентського самоврядування як важлива умова формування професійно важливих якостей майбутніх фахівців. *Реалізація виховного потенціалу системи студентського самоврядування вищих навчальних закладів України* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 30 верес.–1 жовт. 2014 р. Полтава : «Астрая», 2014. С. 75–77.
- 350. Черчата Л.** Формування іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетенції студентів немовних факультетів. *Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 17–18 груд. 2014 р. : у 2-х ч. Ч. II. Харків : НУЦЗУ, 2014. С. 225–227.
- 351. Черчата Л., Гаращенко О.** Невербальні засоби комунікації у контексті навчання іноземної мови. *Passus in Scienciam* : матеріали IX студ. читань, м. Полтава, 22 трав. 2014 р. / упоряд. Король Л. Л., Черчата Л. М. Полтава : ПНПУ, 2014. С. 101–110.

- 352. Korol L., Khrebtov O.** Pedagogical Constitution of Europe as Guideline of Pedagogical Education in the European Area. *"Passus in Scienciam"*: тези доп. VIII студ. наук. читань, м. Полтава, 22 трав. 2014 р. Полтава : ПНПУ, 2014. С. 152–158.

2015

- 353. Корнєва Л. М.** Рецензія на збірник наукових праць студентів філологічного факультету «Лінгвістичні студії». *Лінгвістичні студії* : зб. наук. пр. студ. філолог. ф-ту. Полтава, 2001. С. 143–147.
- 354. Король Л. Л.** Полтавський орнамент краси педагогічної дії Івана Зязюна. *Професійна свобода особистості у вимірах гуманістичної спадщини Антона Макаренка та Івана Зязюна* : матеріали XIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 13 берез. 2015 р. / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава, 2015. С. 69–71.
- 355. Король Л. Л., Тарасевич Н. М.** Концепт ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ у категорійному полі сучасної педагогіки. *Розвиток та саморозвиток педагогічної майстерності у сучасному освітньому просторі* : тези доп. міжнар. форуму пед. майстерності, м. Полтава, 7–8 квіт. 2015 р. / редкол. В. В. Зелюк та ін. Полтава : ФОП Гаража М. Ф., 2015. С. 62–64.
- 356. Петрушова Н. В.** Іноземна мова як засіб формування креативного потенціалу студентів-майбутніх педагогів. *Україна і світ: діалог мов та культур* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 1–3 берез. 2015 р. Київ : КНЛУ, 2015. С. 682–684.
- 357. Петрушова Н. В.** Методы и формы организации работы со студентами неязыковых специальностей при дистанционном обучении иностранным языкам. *Актуальные инновационные исследования: наука и практика* : междунар. электрон. науч. изд. Тамбовского гос. ун-та им. Г. Р. Державина. 2015. № 2. URL: http://actualresearch.ru/nn/2015_2/Article/pedagogy/Petrushova_2015-2.htm. (дата звернення: 20.06.2020).
- 358. Черчата Л. М.** Європейський орієнтир студентського самоврядування. *Професійна свобода особистості у вимірах гуманістичної спадщини Антона Макаренка та Івана Зязюна* : матеріали XIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 12–13 берез. 2015 р. / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава, 2015. С. 154–155.

2016

- 359. Мокляк О. І.** Особливості творення okazіональних афектонімів. *Людина, природа, техніка у XXI столітті* : зб. матеріалів VI міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 17–18 листоп. 2016 р. Полтава, 2016. С. 44–46.
- 360. Халявка Л.** Концепт УКРАЇНА в англomовному медійному дискурсі. *Пріоритети сучасної філології: теорія і практика* : зб. наук. пр. IX міжнар. студ. наук.-практ. конф., м. Полтава, 18–19 листоп. 2016 р. Полтава 2016. С. 149–152.

2017

- 361. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Іван Бабич та українське художнє слово у франкомовному просторі (70–90 pp. XX ст.). *Актуальні питання та проблеми розвитку сучасної мови та літератури* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 18–19 серп. 2017 р. Одеса : «Центр філологічних досліджень», 2017. С. 49–53.
- 362. Мокляк О. І.** Репрезентація афектонімів з погляду узуальності / okazіональності. *Людина, природа, техніка у XX столітті* : зб. матеріалів VII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 16–17 листоп. 2017 р. Полтава : О. І. Кека, 2017. С. 31–33.
- 363. Петрушова Н. В.** Основні принципи використання відео-матеріалів на заняттях з іноземної мови. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : матеріали XXIII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницький, 2017. Вип. 23. С. 144–147.
- 364. Петрушова Н. В.** Стратегія викладача щодо виправлення мовленнєвих помилок студентів на заняттях з іноземних мов. *Матеріали XXXII Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»* : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницький, 2017. Вип. 32. С. 117–121.
- 365. Петрушова Н. В.** Формування креативного потенціалу студентів на заняттях з іноземної мови. *Матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні лінгвістичні парадигми»* : зб. наук. пр. Харків : ГПМ, 2017. Вип. 14. С. 102–105.
- 366. Черчата Л. М., Король Л. Л.** Навчання іноземної мови й міжкультурна комунікація як характерна реалія сучасного світу. *Сучасні дослідження філологічних наук: проблеми та*

рішення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 25–26 серп. 2017 р. Запоріжжя : Класичний приват. ун-т, 2017. С. 89–93.

- 367. Черчата Л. М., Король Л. Л.** Таксономія Роберта Марцано як технологія формування навичок мислення високого рівня. *Сучасна гуманітаристика* : зб. матеріалів II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 16 черв. 2017 р. Вип. 2. Переяслав-Хмельницький : П-ХДПУ ім. Григорія Сковороди, 2017. С. 32–36.

2018

- 368. Король Л. Л.** Перекладацький супровід організації виставок у біографії Івана Бабича. *Сорочинський ярмарок – історична пам'ятка ярмаркування в Україні* : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-ій річниці Проекту відродження Сорочинського ярмарку, м. Полтава, 22 серп. 2018 р. / упоряд. і відп. ред. М. І. Степаненко, В. П. Титаренко, А. Ю. Цина. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. С. 38–40.
- 369. Мокляк О. І.** Типологія реакцій адресата на афектоніми. *Актуальні проблеми розвитку сучасної науки* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 10 трав. 2018 р. Полтава : Шевченко Р. В., 2018. С. 21–27.
- 370. Петрушова Н. В.** Використання професійно-орієнтованих текстів під час вивчення французької мови студентами непрофільних спеціальностей. *Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі* : зб. матеріалів III Всеукр. студ. наук.-практ. конф., м. Полтава, м. Старобільськ, 28 листоп. 2018 р. / за заг. ред. Т. А. Кокнової. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2018. С. 217–221.
- 371. Петрушова Н. В.** Відеометод як засіб організації результативності процесу вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах. *Університет і школа: перспективи співпраці* : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., м. Рівне, 19–21 квіт. 2018 р. Рівне : НУВГП, 2018. С. 71–73.
- 372. Петрушова Н. В.** Методика становлення професійного спілкування засобами іноземної мови. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : матеріали V Всеукр. наук.

конф. студентів, аспірантів, викладачів та співробітників, м. Суми, 19–20 квіт. 2018 р. Суми : СДУ, 2018. С. 306–310.

- 373. Петрушова Н. В.** Навчання спілкування у процесі вивчення іноземних мов. *Наукове мислення* : зб. статей учасн. ХІХ Всеукр. практ.-пізн. інтернет-конф. «Наукова думка сучасності і майбутнього», м. Дніпро, 27 берез.–11 квіт. 2018р. Дніпро : Вид-во НМ, 2018. С. 21–23.
- 374. Петрушова Н. В.** Принципи відбору текстів для домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей. *Сучасний рух науки* : тези доп. І міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Дніпро, 29–30 берез. 2018 р. Дніпро, 2018. С. 107–112.
- 375. Петрушова Н. В.** Роль вивчення іноземних мов у вихованні інтелігенції. *Феномен української інтелігенції в контексті глобальних трансформацій (до 60-річчя утворення кафедри філософії й 80-ти річчя утворення кафедри історії і права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»)* : матеріали ІІ Всеукр. наук.-практ. конф. м. Покровськ, 19–20 квіт. 2018 р. / відп. ред. Нікульчев М. О. Покровськ : ДВНЗ «ДонНТУ», 2018. С. 195–198.
- 376. Петрушова Н., Люлька В.** Використання текстів нехудожньої літератури для домашнього читання з іноземної мови студентами немовних спеціальностей. *Наука ІІІ тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку* : матеріали ІІ міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Бердянськ, 25–26 квіт. 2018 р. : зб. тез. Бердянськ : БДПУ, 2018. Ч. 1. С. 245–247.
- 377. Петрушова Н., Люлька В.** Проблеми організації домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей. *Матеріали всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»* : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницький, 2018. Вип. 41. С. 120–123.
- 378. Петрушова Н. В., Черчата Л. М.** Викладач іноземної мови як приклад для майбутнього педагога. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : матеріали ІV міжнар. наук.-практ. конф. м. Дрогобич, 15 черв. 2018 р. / ред.-упоряд. : Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін-Ужгород-Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 219–220.

- 379. Петрушова Н. В., Люлька В. М., Кравченко В. Л.** Професійно-орієнтовані тексти з іноземної мови як засіб підготовки фахівця. *Інноваційні технології у контексті іншомовної підготовки фахівця* : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. м. Полтава, 10 берез. 2018 р. Полтава : ПолтНТУ, 2018. С. 90–93.
- 380. Петрушова Н. В., Черчата Л. М.** Організація роботи з відео-матеріалами у процесі вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах. *Формування сучасної моделі управління та підвищення якості менеджменту в системі вищої освіти* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. м. Дніпро, 20 квіт. 2018 р. Дніпро : Ун-т митної справи та фінансів, 2018. С. 300–302.
- 381. Петрушова Н. В., Кравченко В. Л.** Формування творчого потенціалу студентів засобами іноземної мови. *Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18–19 квіт. 2018 р. Маріуполь : МДУ, 2018. С. 253–255.
- 382. Халявка Л.** Сучасний англомовний науковий дискурс. *Сучасний англомовний науковий дискурс* : матеріали II міжнар. студ. конф., м. Полтава, 27–28 лют. 2018 р. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. С. 132–135.

2019

- 383. Король Л. Л.** Іван Бабич: штрихи до персоналії майстра перекладу з нагоди 90-ліття від Дня народження. *Літні наукові дискусії-2019* : матеріали XXXII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Вінниця, 25 черв. 2019 р. Вінниця, 2019. С. 88–94.
- 384. Король Л. Л.** Компетентнісні орієнтири навчального проектування на заняттях з іноземної мови в педагогічному закладі вищої освіти. *Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи* : зб. матеріалів XXXIII міжнар. наук. практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 2 лип. 2019 р. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 23. С. 133–139.
- 385. Король Л. Л.** Розмисли про формування перекладацького хисту Івана Бабича. *Сучасний вимір філологічних наук* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 19–20 лип. 2019 р. Львів : «ЛОГОС». С. 15–18.

- 386. Петрушова Н. В.** Антропоцентризм у викладанні іноземних мов. *Наукова думка сучасності і майбутнього* : зб. ст. учасн. XXXI Всеукр. практи.-пізнав. інтернет-конф., м. Дніпро, 25 верес.–4 жовт. 2019 р. Дніпро : Вид-во НМ, 2019. С. 36–37.
- 387. Петрушова Н. В.** Важливість використання професійно орієнтованих текстів під час викладання французької мови студентам спеціальності «Туризм». *Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі* : зб. матеріалів IV Всеукр. студентської наук.-практ. конф., м. Полтава, м. Старобільськ, 15 квіт. 2019 р. / за заг. ред. Т. А. Кокнової . Старобільськ : ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2019. С. 209–211.
- 388. Петрушова Н. В.** Етапи роботи з текстами професійного спрямування на заняттях з іноземної мови. *Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі* : зб. матеріалів V Всеукр. студ. наук.-практ. конф., м. Старобільськ, 21 листоп. 2019 р. / за заг. ред. О. М. Биндас. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019. С. 142–145.
- 389. Халявка Л.** Маніпулятивний вплив у сучасному англомовному медіа-дискурсі. *Ключові проблеми сучасної германської та романської філології* : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава; м. Старобільськ, 18 квіт. 2019 р. Полтава–Старобільськ, 2019. С. 47–52.
- 390. Халявка Л.** Мовні засоби маніпулювання в сучасному медіа-просторі. *Літні наукові дискусії–2019* : матеріали XXXII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Вінниця, 24 черв. 2019 р. Вінниця, 2019. С. 106–110.
- 391. Халявка Л.** Особливості реалізму Квітки-Основ'яненка в перекладах Івана Трохимовича Бабича. *Гуманітарні науки: сучасна наукова парадигма* : матеріали IV міжнар. наук.-практ. семін., м. Полтава, 11–12 квіт. 2019 р. Полтава, 2019. С. 15–20.
- 392. Халявка Л.** Стратегії і тактики мовленнєвого впливу в англомовному масмедійному дискурсі. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : матеріали XXXII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 25 черв. 2019 р. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 48. С. 173–176.

- 393. Черчата Л. М.** Використання віртуальної екскурсії у формуванні іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних факультетів закладів вищої освіти. *Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи* : зб. матеріалів XXIII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 2 лип. 2019 р. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 23. С. 179–183.
- 394. Черчата Л. М.** Віртуальна екскурсія як засіб формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних факультетів. *Сучасний вимір філологічних наук*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 19–20 лип. 2019 р. Львів : «ЛОГОС», 2019. С. 37–41.

2020

- 395. Король Л. Л.** Академічний дискурс як дискурс інституційного типу. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 29 трав. 2020 р. Вип. 59. Переяслав-Хмельницький, 2020. С. 390–392.
- 396. Король Л. Л.** Геокультурні простори як детермінанта мовної особистості перекладача Івана Бабича. *Problems and Innovations in Science* : abstracts of the 1st Internat. scientific and pract. conf. London, 4–5, May 2020. London : Nika Publishing, 2020. V. 2. P. 184–189.
- 397. Король Л. Л.** Іван Бабич про стиль художнього перекладу. *Наукова думка сучасності і майбутнього* : матеріали XXXVII Всеукр. практ.-пізн. конф. м. Дніпро, 15 трав. 2020 р. Дніпро : Наукове мислення, 2020. С. 24–28.
- 398. Король Л. Л.** Неологізація терміназви «коронавірус» у дискурсі соціальних мереж. *Рівень ефективності та необхідність впливу філологічних наук на розвиток мови та літератури* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 8–9 трав. 2020 р. Львів : «ЛОГОС». С. 201–106.
- 399. Король Л. Л.** Хмари слів як засіб актуалізації іншомовної лексики в умовах дистанційного навчання студентів нефілологічних спеціальностей. *WayScience* : тези доп. І міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. «Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах». Т. 1. м. Дніпро, 28–29 трав. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 96–498.

- 400. Петрушова Н. В.** Вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах як засіб розвитку професійного спілкування. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : матеріали VIII Всеукр. наук. конф. студентів, аспірантів, викладачів та співробітників, м. Суми, 16–17 квіт. 2020 р. / уклад. М. М. Набок. Суми : Сумський держ. ун-т, 2020. С. 166–169.
- 401. Петрушова Н. В.** Використання професійно-орієнтованих рольових ігор як засіб підвищення інтересу до вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах. *Сучасні тенденції іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців неможливих спеціальностей в полікультурному просторі* : матеріали VI щоріч. міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 5 черв. 2020 р. / за заг. ред Ю. О. Волошина, Н. В. Гончаренко-Закревської, Н. М. Василюшиної. Київ : ФМВ, НАУ, 2020. С. 381–384.
- 402. Петрушова Н. В.** Вплив вивчення іноземних мов на розвиток професійних навичок майбутнього фахівця. *Актуальні проблеми сучасної освіти: реалії та перспективи* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 14–15 трав. 2020 р. Маріуполь : Маріупольський коледж ДВНЗ «ПДТУ», 2020. С. 128–130.
- 403. Петрушова Н. В.** Гейміфікація як засіб підвищення інтересу до вивчення іноземних мов в умовах дистанційного навчання у вищих навчальних закладах. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути* : зб. наук. пр. : матеріали IV міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Київ, 15 трав. 2020 р. Київ, 2020. С. 224–226.
- 404. Петрушова Н. В.** Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів з іноземної мови за допомогою читання професійно-орієнтованих текстів у непрофільних вищих навчальних закладах. *Забезпечення якості вищої освіти* : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-метод. конф., м. Одеса, 8–10 квіт. 2020 р. Одеса, 2020. С. 397–399.
- 405. Петрушова Н. В.** Іншомовний фаховий текст як одиниця професійної мовленнєвої діяльності викладача іноземних мов. *Сучасна філологія: теорія та практика* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 15 трав. 2020 р. Київ : Нац. акад. СБУ, 2020. С. 271–273.

- 406. Петрушова Н. В.** Організація роботи з читання іншомовних професійно-орієнтованих текстів у вищих навчальних закладах в умовах дистанційної освіти. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути* : зб. наук. пр. : матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Київ, 15 квіт. 2020 р. Київ, 2020. С. 67–69.
- 407. Петрушова Н. В.** Професійно-орієнтоване навчання іноземним мовам в умовах дистанційної освіти у вищих навчальних закладах. *Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку* : зб. тез матеріалів IV міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22–23 квіт. 2020 р. Бердянськ : БДПУ, 2020. С. 108–109.
- 408. Петрушова Н. В.** Текст для читання як навчальна одиниця у процесі викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах. *Актуальні проблеми сучасної науки* : зб. матеріалів XLII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Вінниця, 6 квіт. 2020 р. Вінниця, 2020. Ч. 6. С. 10–12.
- 409. Халявка Л. В.** Бабич І. Т.: український перекладач з французькою душею. *Розвиток науки в умовах пандемії* : зб. наук. матеріалів XLIV міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Чернівці, 8 трав. 2020 р. Чернівці, 2020. Ч. 6. С. 60–63.
- 410. Халявка Л. В.** Використання метафори в англomовному політичному дискурсі: маніпулятивний аспект. *Сучасні виклики та проблеми науки* : зб. наук. матеріалів XLIII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Луцьк, 20 квіт. 2020 р. Луцьк, 2020. Ч. 4. С. 76–80.
- 411. Халявка Л. В.** Дейв Феннер – типовий представник приватного розшуку (на матеріалі роману Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс Блендіш»). *Innovation in Science: Modern Challenges* : abstracts of the of the 3rd Internat. scientific and pract. conf., Munich, 25–26, May 2020. Munich : Littera Verlag, 2020. P. 238–241.
- 412. Халявка Л. В.** Дискурсивні маркери як засіб забезпечення зв'язності публіцистичного дискурсу. *Сучасний рух науки*: зб. наук. матеріалів XLVI міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. м. Хмельницький, 5 черв. 2020 р. Хмельницький, 2020. С.16.
- 413. Халявка Л. В.** Маніпулятивний вплив у рекламі. *Problems and Innovations in Science* : abstracts of the 1st Internat. scientific and pract. conf. London, 4–5, May 2020. London : Nika Publishing, 2020, V. 2. P. 260–262.

- 414. Халявка Л. В.** Нарис життя Джеймса Хедлі Чейза. *World Development of Science and Technology* : abstracts of the 2nd Internat. scientific and pract. conf. Chicago, 18–19, May 2020. Chicago : Primedia E-launch LLC, 2020. P. 305–309.
- 415. Халявка Л. В.** Образ жінки у романі Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс Блендіш». *Весняні наукові зібрання – 2020* : зб. наук. матеріалів ХЛІ міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Суми, 22 трав. 2020 р. Суми, 2020. Ч. 2. С. 93–95.
- 416. Халявка Л. В.** Особливості англомовного сугестивного впливу. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : зб. наук. пр. міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 28 трав. 2020 р. Переяслав-Хмельницький, 2020. Вип. 59. С. 428–431.
- 417. Халявка Л. В.** Передвиборна політична реклама маніпулятивний аспект. *Сучасний вектор розвитку науки* : зб. наук. матеріалів ХХХІХ міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Вінниця, 20 січ. 2020 р. Вінниця, 2020. Ч. 9. С. 68–71.
- 418. Халявка Л. В.** Перекладацький аналіз тексту: дискурсивний аспект. *Рівень ефективності та необхідність впливу філологічних наук на розвиток мови та літератури* : зб. наук. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 8 трав. 2020 р. Львів, 2020. С. 57–59.
- 419. Халявка Л. В.** Роль медіа тексту у вивченні англійської мови. *Журналістська освіта в Україні: світові професійні стандарти* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Суми, 13–14 трав. 2020 р. Суми, 2020. С. 154–155.
- 420. Черчата Л. М.** Використання потенціалу педагогічного краєзнавства у виховному процесі сучасного закладу вищої освіти. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Т. VIII: діалогу розвитку науки та освіти* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Київ – Херсон : Посвіт, 2020. С. 198–200.
- 421. Черчата Л. М.** Використання проектної методики на заняттях з іноземної мови у закладах вищої освіти. *Problems and Innovations in Science* : abstracts of the 1st Internat. scientific and pract. conf., London, 4–5, May 2020. London : Nika Publishing, 2020, V. 2. P. 226–231.

- 422. Черчата Л. М.** Осмислення проблеми організації самостійної роботи як джерела інтелектуального розвитку особистості у закладах освіти XIX–XX ст. *World Development of Science and Technology* : abstracts of the 2nd Internat. scientific and pract. conf., Chicago, 18–19, May 2020. Chicago : Primedia E-launch LLC, 2020. P. 258–265.
- 423. Черчата Л. М.** Проектна технологія як метод ефективного навчання іноземної мови студентів нефілологічних факультетів. *Рівень ефективності та необхідність впливу філологічних наук на розвиток мови та літератури* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 8–9 трав. 2020 р. Львів : «ЛОГОС». 2020. С. 134–138.
- 424. Khalyavka L.** Byron's lyric hero as a reflection of the Society state. *Innovation in Science: Modern Achievements of Science and Technology* abstracts of the 4th Internat. scientific and pract. conf. / ed. by Liber A., Stockholm, 9–10, June. Stockholm, 2020 V. 1. P. 242–246.

ПУБЛІКАЦІЇ
ПРО ІСТОРІЮ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ КАТЕДРИ

2009

- 425. Вишня Н. Г., Король Л. Л., Кришталь Н. А., Черчата Л. М.** Кафедра іноземних мов: сторінки історії. *Історія факультету філології та журналістики (до 95-ліття заснування вишу)*. Полтава : Шевченко Р. В., 2009. С. 51–56.
- 426. Король Л. Л.** Терпкий смак істини: пам'яті А. І. Сичової, першого завідувача кафедри іноземних мов Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання* : зб. наук. пр. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2009. Вип. 6. С. 70–77.
- 427. Черчата Л. М.** Сторінки біографії: Чуругіна Ольга Іванівна. *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгводидактичні основи викладання* : зб. ст. / за ред. В. К. Зернової. Полтава, 2009. Вип. 6. С. 131–137.

2018

- 428. Король Л., Криницька Н.** Кафедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов. *Рідний край* : наук., публіцист., художньо-літ. альм. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка. 2018. № 2(39). С. 114–115.
- 429. Король Л. Л., Черчата Л. М.** Кафедра іноземних мов Полтавського педагогічного: етап становлення (1939–1944 рр.). *Іноземні мови у вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. Полтава : ЮЦ ПНПУ, 2010. Вип. 5. С. 38–45.
- 430. Король Л., Черчата Л.** Кафедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов на порозі 100-літнього ювілею. *Наукові ракурси* : зб. наук. пр. / упоряд. і відп ред. Л. Л. Король, Л. М. Черчата. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. Вип. 1. С. 4–18.

НАУКОВО-ПУБЛІЦИСТИЧНІ
ПУБЛІКАЦІЇ

2007

- 431. Тарасевич Н. М., Король Л. Л.** Причетність до таїнства вчительської місії. *Освіта України*. 2007. № 36. С. 7.

2010

- 432. Король Л. Л., Кришталь Н. А., Черчата Л. М.** Слово про Івана Трохимовича Бабича : іст.-біограф. нарис. Полтава : РВВ ПНТУ, 2010. 64 с.

А

- Академічна мобільність у професійній підготовці майбутнього вчителя: вітчизняний досвід і сучасна європейська практика **97**
- Академічна мобільність як інструмент міжнародної співпраці в галузі освіти **322**
- Академічна співпраця у вищій освіті як інструмент європейської інтеграції **297**
- Академічний дискурс у сучасній парадигмі лінгвістики **261**
- Академічний дискурс як дискурс інституційного типу **395**
- Актуальні питання професійної компетентності сучасного вчителя **44**
- Актуальні питання професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя **55**
- Актуальні тенденції використання афектонімів у розмовному мовленні **13**
- Аналіз англоязычного літературного произведения как инструмент постижения студентами конфликта культур **328**
- Англійська мова для магістрантів **30**
- Анекдот як відбиток історії **144**
- Анекдот як жанр дитячого фольклору **94**
- Антропоцентризм у викладанні іноземних мов **386**
- Антон Семенович Макаренко як фундатор концепції педагогічної майстерності **269**
- Асоціативний ряд як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей **288**
- Афектонім **359**

Б

- Бабич І. Т.: український перекладач з французькою душею **409**
- Багатомовність як один із пріоритетів сучасної управлінської діяльності **310**
- Багатомовність як орієнтир сучасної професійної підготовки фахівців **309**
- «Берізенько моя ніжна» (пестливі іменування жінок) **73**
- Біографія і творчість майстра літературного перекладу Івана Бабича: французький і український періоди **12**
- «Біла книга» з питань освіти та молодіжної політики в Європі: погляд у майбутнє європейської освіти **230**

В

- Важливість використання професійно орієнтованих текстів під час викладання французької мови студентам спеціальності «Туризм» **387**
- Вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах як засіб розвитку професійного спілкування **400**
- Вивчення фразеології в контексті мовної освіти школярів **57**
- Викладач іноземної мови як приклад для майбутнього педагога **378**
- Викладач та інноваційні методи і технології навчання **103**
- Викладацька діяльність Івана Трохимовича Бабича **341**
- Використання віртуальної екскурсії у формуванні іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних факультетів закладів вищої освіти **393**
- Використання виховних ідей Івана Бабича у сучасних умовах **263**
- Використання засобів образності в англomовних наукових текстах (на матеріалі текстів та словникових статей з галузей комп'ютерних технологій, програмування та інтернету) **186**
- Використання картин на заняттях з іноземної мови **266**
- Використання метафори в англomовному політичному дискурсі: маніпулятивний аспект **410**
- Використання мистецтва у професійній підготовці майбутніх учителів іноземної мови **300**
- Використання потенціалу педагогічного краєзнавства у виховному процесі сучасного закладу вищої освіти **420**
- Використання проектно-методики на заняттях з іноземної мови у закладах вищої освіти **421**

-
- Використання професійно-орієнтованих рольових ігор як засіб підвищення інтересу до вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах **401**
- Використання професійно-орієнтованих текстів під час вивчення французької мови студентами непрофільних спеціальностей **370**
- Використання текстів нехудожньої літератури для домашнього читання з іноземної мови студентами немовних спеціальностей **376**
- Відеометод як засіб організації результативності процесу вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах **371**
- Відомості про рідний край – засіб формування іншомовної комунікативної компетенції студентів університетів **339**
- Відомості про рідний університет в контексті формування соціокультурної компетенції студентів на заняттях з іноземної мови **340**
- Відображення стереотипів в анекдотах про журналістів **179**
- Віртуальна екскурсія як засіб формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних факультетів **394**
- Внутрішнє мовлення в повісті Леоніда Бразова «Втеча з-під слідства» **138**
- Воспитательный потенциал краеведческого материала в обучении студентов нефилологических специальностей иностранному языку **332**
- Вплив вивчення іноземних мов на розвиток професійних навичок майбутнього фахівця **402**

Г

- Гейміфікація як засіб підвищення інтересу до вивчення іноземних мов в умовах дистанційного навчання у вищих навчальних закладах **403**
- Гендерний аспект анекдоту **75**
- Гендерний аспект комунікації **161**
- Геокультурні простори як детермінанта мовної особистості перекладача Івана Бабича **396**
- Герої О. Гончара через призму невербальної поведінки **209**
- Герої повісті В. Некрасова «В окопах Сталінграда» **104**
- Готовність студентів к самостоятельной работе в условиях применения новых информационных технологий **337**
- Григорій Сковорода як оратор **53**

- Гроші у фразеологізмах: номінації та репрезентовані цінності **190**
 Грошові одиниці у фразеологізмах **162**
 Гуманістична модель підготовки майбутнього вчителя **275**

Д

- «Двоголосе слово»: до проблеми внутрішнього мовлення в повісті
 Леоніда Бразова «Втеча з-під слідства» **167**
 Дейв Феннер – типовий представник приватного розшуку (на
 матеріалі роману Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс
 Блендіш») **411**
 Дефініційні артикуляції поняття «педагогічна майстерність» **59**
 Деякі аспекти впровадження компетентнісного підходу в нав-
 чальну діяльність студентів нефілологічних спеціальностей з
 іноземної мови **323**
 Деякі аспекти розвитку міжкультурної комунікативної
 компетенції студентів нефілологічних факультетів у ході
 вивчення іноземної мови **348**
 Деякі особливості жестових фразеологізмів (номінативний
 аспект) **76**
 Деякі особливості організації самостійної роботи студентів
 немовних факультетів педагогічних ВНЗ з іноземної мови **344**
 Деякі проблеми міжкультурної комунікації **65; 66; 145**
 Дискурсивні маркери як засіб забезпечення зв'язності
 публіцистичного дискурсу **412**
 Діалогічне мовлення на уроках української мови **95**
 Діалогічність взаємодії іншопольовного й регіонального в змісті
 дисципліни «Іноземна мова» у вищій школі **316**
 До питання про організацію самостійної роботи студентів з
 іноземної мови **271**
 До проблеми технологізації навчання іноземних мов у вищій школі **78**
 До проблеми формування соціокультурної компетенції учнів
 середнього та старшого шкільного віку (на основі результатів
 асоціативного експерименту) **74**
 Доба нової якості: проблеми підготовки вчителя у контексті
 європейських реформ вищої освіти **232**
 Докирилічні форми писемності **41**
 Досвід Полтавського педагогічного: розбудова студентського
 самоврядування у 70-их–90-их роках ХХ століття **342**

Е

Екскурсійний метод на уроці іноземної мови: ретроспектива і сучасність **253**

Експериментальне дослідження ефективності педагогічної моделі організації самостійної роботи студентів в умовах застосування інформаційних технологій навчання **159**

Елементи образності в англомовному науковому тексті: стилістичний аспект **196**

Етапи роботи з текстами професійного спрямування на заняттях з іноземної мови **388**

Етнокультурний потенціал регіонального матеріала на заняттях по іноземному мові в вищому навчальному закладі **327**

Є

Європейський орієнтир студентського самоврядування **358**

Ж

Жанр путевого очерка и его видоизменения в русской литературе XX века **174**

Жанрова своєрідність прози Віктора Некрасова **5; 6**

Жест как символ душевного состояния героя **11**

Жестові фразеологізми як особливі знаки мови **96**

Живе спілкування на уроках рідної мови **181**

Жінет Максимович та Іван Бабич: перетини долі і літературно-перекладацької творчості **260**

З

Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів з іноземної мови за допомогою читання професійно-орієнтованих текстів у непрофільних вищих навчальних закладах **404**

Заохочення розвитку творчого потенціалу учнів шляхом використання комп'ютерних програм з іноземних мов **254**

Засоби створення ефекту «інтимізації» в любовних листах Тараса Нікітіна **210**

Застосування таксономії Роберта Марцано у навчанні іноземної мови студентів нефілологічних факультетів **219**

- Збірка текстів для аудіювання на I–III курсах немовних факультетів вищих навчальних закладів **15**
- Збірник завдань для проведення занять з домашнього читання за книгою G. K. Chesterton “Father Brown Stories” для студ. фізико-математ. ф-ту, спец. «Інформатика, англійська мова і література» **18**
- Земля, обпалена війною (роль пейзажу в повісті-бувальщині Леоніда Бразова «В ті далекі дні») **89**
- Зіставний аналіз фразеологізмів у авторському контексті й українському перекладі (на матеріалі творів М. Гоголя) **140**
- Зміна ролі викладача в сучасних умовах організації самостійної роботи студентів **255**
- Зміст міжкультурного компоненту в процесі усного англомовного спілкування **334**

I

- Іван Бабич про стиль художнього перекладу **397**
- Іван Бабич та українське художнє слово у франкомовному просторі (70–90 рр. XX ст.) **361**
- Іван Бабич: нарис життя та літературної творчості **257**
- Іван Бабич: штрихи до персоналії майстра перекладу з нагоди 90-ліття від Дня народження **383**
- Іван Зязюн як ініціатор удосконалення професійної підготовки вчителя-словесника в Полтавському державному педагогічному інституті імені В. Г. Короленка (70–80 рр. XX ст.) **220**
- Ідеї А. С. Макаренка як концептуальна основа формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя (з досвіду Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка 70–80 рр. XX ст.) **98**
- Ідеї гуманізації професійної підготовки майбутнього вчителя у діяльності Полтавського педагогічного інституту (70-ті–90-ті рр. XX ст.) **60**
- Ім'я в українському перекладознавстві: Іван Трохимович Бабич **333**
- Інноваційний контекст інтеграції у сфері вищої освіти **304**
- Інноваційні технології у побудові освітнього середовища **292**
- Іноземна мова – знаряддя академічної мобільності **336**
- Іноземна мова й міжкультурна комунікація у вимірі сучасної вищої освіти **79**

-
- Іноземна мова як засіб формування креативного потенціалу студентів-майбутніх педагогів **356**
- Інструктивно-методичні матеріали до виконання самостійних робіт з дисципліни «Іноземна мова (німецька)» **28**
- Інтелігенція й анекдот **140**
- Інтерес до вивчення іноземних мов як один із визначальних факторів формування іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних факультетів **152**
- Інтерференція в мовленні учнів та шляхи її подолання **89**
- Інформаційно-технологічний підхід до розв'язання проблеми підвищення якості підготовки майбутніх фахівців **301**
- Інформаційні технології як засіб вдосконалення організації самостійної роботи студентів з іноземної мови **305**
- Іншомовна компетентність суб'єктів педагогічного процесу як умова реалізації принципу академічної свободи у сучасному університеті **170**
- Іншомовна комунікативна компетенція як засіб забезпечення професійної мобільності сучасного керівника освітнього закладу **289**
- Іншомовний фаховий текст як одиниця професійної мовленнєвої діяльності викладача іноземних мов **405**
- Історичні витоки педагогічної майстерності вчителя **80**
- Історія, сучасність і перспективи розвитку полтавської концепції педагогічної майстерності **81**

К

- Карлівський період життєдіяльності І. Т. Бабича **317**
- Категоріальні властивості сталих словосполучень нефразеологічного характеру **39**
- Кафедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов на порозі 100-літнього ювілею **430**
- Кафедра загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов **428**
- Кафедра іноземних мов Полтавського педагогічного: етап становлення (1939–1944 рр.) **429**
- Кафедра іноземних мов: сторінки історії **425**
- Кафедра педагогічної майстерності та менеджменту **120**
- Когнітивна візуалізація у роботі з іншомовним професійно-орієнтованим текстом **222**

-
- Код у структурі комунікативного акту **193**
- Компетентнісна спрямованість контролю академічних досягнень студентів у вищій школі **302**
- Компетентнісний підхід в організації самостійної роботи студентів з іноземної мови **119, 153**
- Компетентнісний підхід у визначенні критеріїв оцінювання рівня сформованості комунікативної компетенції у країнах ЄС та в Україні **101**
- Компетентнісний підхід у навчанні іноземної мови студентів нефілологічних спеціальностей **311**
- Компетентнісні орієнтири навчального проектування на заняттях з іноземної мови в педагогічному закладі вищої освіти **384**
- Компетентність як умова ефективною маркетинговою діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу **298**
- Комунікативні завдання на заняттях з іноземної мови **267**
- Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів як складові освітньої діагностики **243**
- Конфлікт культур в оповіданні Х. Дженкінз "Learning the western alphabet" **249**
- Конфлікт творчої особистості та суспільства у повісті В. Некрасова «Кіра Георгіївна» **130**
- Концепт ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ у категорійному полі сучасної педагогіки **355**
- Концепт УКРАЇНА в англомовному медійному дискурсі **360**
- Концепт УКРАЇНА в англомовному публіцистичному дискурсі **212**
- Концептологічний підхід в осмисленні сутності педагогічної майстерності **319**
- Концептосфера педагогічної аксіології **321**
- Концепція самостійності у педагогічній спадщині А. С. Макаренка **63; 277**
- Коучінг у менеджменті та в навчанні іноземної мови: теоретична експозиція феномена **149**
- Краеведческий аспект подготовки студентов к межкультурному взаимодействию на занятиях по иностранному языку **318**
- Краеведческий материал и формирование коммуникативной компетенции студентов университета (на примере дисциплины «Иностранный язык») **319**

Краєзнавчий матеріал як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей вищих навчальних закладів **171**

Краєзнавча тематика текстів публіцистичного стилю **141**

Курс на євроінтеграцію в освіті і самостійна робота студентів **306**

Л

Лексико-граматичні та функційні аспекти англомовної термінологічної лексики у професійній комунікації **206**

Лексико-семантичні угруповання метафоричних афектонімів в українській мові **192**

Лицар педагогічної майстерності **122**

Лінгвальна інтимізація іменувань співрозмовника (за матеріалами анкетування) **70**

Лінгвопрагматичні характеристики концепту «Україна» в контексті розвитку лінгвопрагматики (на прикладі англомовного медіадискурсу) **259**

Лінгвопрагматичні характеристики українських афектонімів **9; 10**

Літературний переклад «живомовного гатунку» в рецепції Івана Бабича **215**

«Літнє моє сонечко, доню моя, донечко!» (пестливі іменування дітей) **90**

М

Майбутнє системи освіти країн ЄС у світлі Лісабонської конференції (17–18 берез. 2000 р.) **231**

Маніпулятивний вплив у рекламі **413**

Маніпулятивний вплив у сучасному англомовному медіа-дискурсі **389**

Маркетинг на ринку освітніх послуг **19; 24**

Мастерство учителя как фундамент качества современного образования **312**

«Масяточко ти моє перемасячене» (індивідуально-авторські ніжні іменування) **173**

Межпредметные связи в формировании основ педагогического мастерства будущего учителя **100**

Метафорика політичного дискурсу: семантичний та лінгвопрагматичний аспекти **225**

Методи формування іншомовної лексичної компетентності **264**

Методика становлення професійного спілкування засобами іноземної мови **372**

- Методична компетентність майбутнього вчителя-філолога: аспекти формування **197**
- Методичні аспекти організації самостійної роботи студентів немовних факультетів з іноземної мови **187**
- Методы и формы организации работы со студентами неязыковых специальностей при дистанционном обучении иностранным языкам **357**
- Милосердя як критерій моральної вихованості особистості **48**
- Митець літературного перекладу Іван Трохимович Бабич **151**
- Міжкультурна комунікація в контексті ідей Болонського процесу **99**
- Міжкультурна комунікація у світлі сучасних ідей полікультурної вищої освіти **120**
- Міжкультурне спілкування та особливості організації самостійної роботи з іноземної мови **251**
- Міжкультурне спілкування як інструмент організації самостійної роботи студентів у навчанні іноземної мови **134**
- Міжнародна науково-практична конференція «Слов'янська культура: здобутки і втрати» **38**
- Міжнародний рік мов: крок до збереження мовного розмаїття планети **246**
- Мобільність як стратегічний принцип сучасних реформ у вищій педагогічній школі **238**
- Мова тіла як один із засобів спілкування **52**
- Мовна особистість Івана Бабича: аспекти формування **223**
- Мовна репрезентація невербальної поведінки героїв художнього твору та її роль у тексті **155**
- Мовна репрезентація невербальної поведінки героїв художнього твору та її роль у тексті **146**
- Мовне тестування: зарубіжний досвід і перспективи в Україні **241**
- Мовний вимір поняття «мобільність» **287**
- Мовні засоби маніпулювання в сучасному медіапросторі **390**
- Можливості культурологічної змістової лінії у формуванні патріота і громадянина України **274**
- Мозаїчний візерунок оповідної тканини (аналіз внутрішнього мовлення у повісті Леоніда Бразова «Втеча з-під слідства») **168**
- Морфологічні засоби посилення впливового ефекту афектонімів **211**
- Мотивувальний компонент в організації самостійної навчальної діяльності студентів нефілологічних факультетів вищих навчальних закладів з іноземної мови **242**

Н

- Навчальна краєзнавча екскурсія іноземною мовою в групах нефілологічних факультетів педагогічного університету: теоретико-методичний аспект **172**
- Навчальний проект з іноземної мови в педагогічному університеті **245**
- Навчання іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій у вітчизняній та зарубіжній педагогіці **133**
- Навчання іноземної мови й міжкультурна комунікація як характерна реалія сучасного світу **366**
- Навчання спілкування у процесі вивчення іноземних мов **373**
- Нарис життя Джеймса Хедлі Чейза **414**
- Образ жінки у романі Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс Блендіш» **415**
- Народ скаже – як зав'яже (роль фразеологізмів у повісті Леоніда Бразова «Фортеця») **125**
- Науково-дослідна робота студентів університету: методологічні засади, зміст, видове розмаїття **191**
- Національний чинник у невербальному спілкуванні **58**
- Національні особливості невербальних засобів комунікації **273**
- Невербальна поведінка героїв роману О. Гончара «Твоя зоря» (номінативний та функціональний аспекти) **164**
- Невербальні засоби комунікації у контексті навчання іноземної мови **351**
- Невербальні компоненти в мовній палітрі художнього твору **256**
- Неологізація терміназви «коронавірус» у дискурсі соціальних мереж **398**
- Нові підходи до організації самостійної роботи студентів та її інформаційно-методичне забезпечення у ході навчання іноземної мови **345**
- Номінації невербальної поведінки та їх функції в газетних текстах **112**

О

- Образ жінки у романі Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс Блендіш» **415**
- О некоторых особенностях жестовых фразеологизмов русского и украинского языков **296**

- Обучение профессионально-ориентированному иностранному языку и особенности организации самостоятельной работы студентов **324**
- Организационно-методические аспекты самостоятельной работы студентов неязыковых факультетов по иностранному языку **198**
- Ораторська майстерність Г. Сковороди **268**
- Організаційні засади самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів з іноземної мови **142**
- Організація дистанційного навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах **194**
- Організація роботи з відеоматеріалами у процесі вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах **380**
- Організація роботи з читання іншомовних професійно-орієнтованих текстів у вищих навчальних закладах в умовах дистанційної освіти **406**
- Організація самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів в умовах застосування інформаційних технологій навчання **7; 8**
- Організація самостійної роботи студентів з іноземної мови **16**
- Організація самостійної роботи студентів у контексті програми «Вчитель» Полтавського педагогічного інституту (70-ті–90-ті рр. ХХ ст.) **281**
- Організація самостійної роботи студентів у контексті студентського самоврядування **235**
- Організація студентського самоврядування як важлива умова формування професійно важливих якостей майбутніх фахівців **349**
- О риторизации изучения русского языка в школе **77**
- Освітні реформи і проблеми самостійної діяльності у світлі концепцій неперервної освіти **233**
- Осмыслення проблеми організації самостійної роботи як джерела інтелектуального розвитку особистості у закладах освіти ХІХ–ХХ ст. **422**
- Основні види комунікації (порівняльний аспект) **71**
- Основні принципи використання відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови **363**
- Основні принципи формування креативного потенціалу студентів майбутніх педагогів на заняттях з іноземної мови **185**
- Основні шляхи підвищення ефективності організації самостійної роботи студентів з іноземної мови **244**
- Основы педагогического мастерства как личностно ориентированная технология подготовки будущего учителя **313**

- Особенности изображения характеров в путевых заметках В. Некрасова «Первое знакомство» **131**
- Особенности использования интернет-ресурсов в самостоятельной работе студентов-гуманитарных факультетов **326**
- Особенности организации самостоятельной работы студентов по иностранному языку в условиях университетского образования **123**
- Особливості англомовного сугестивного впливу **416**
- Особливості використання Інтернет-ресурсів у самостійній роботі студентів гуманітарних факультетів **135**
- Особливості використання інформаційних відеотехнологій під час вивчення іноземної мови **346**
- Особливості дитячого анекдоту як жанру фольклору **169; 180**
- Особливості комунікативної поведінки чоловіків **113**
- Особливості організації самостійної діяльності студентів з іноземної мови **49**
- Особливості перекладу англомовного студентського сленгу українською мовою **199**
- Особливості підготовки студентів до міжкультурної комунікації у вимірі європейського освітнього простору **247**
- Особливості підготовки студентів до міжкультурної комунікації **200**
- Особливості портретних характеристик героїв повісті «Фортеця» Леоніда Бразова **114**
- Особливості реалізму Квітки-Основ'яненка в перекладах Івана Трохимовича Бабича **391**
- Особливості творення оказіональних афектонімів **359**
- Особливості творчого стилю Джеймса Хедлі Чейза **226**
- Особливості формування у студентів немовних факультетів іноземномовної професійно орієнтованої компетенції у говорінні **178**
- От инновационных форм учебной деятельности – к инновационному оцениванию (на примере изучения студентами университета дисциплины «Иностранный язык») **343**
- Оценка творчества Виктора Некрасова в критике и литературоведении **105**

II

- Педагогическое мастерство как условие применения личностно-ориентированных технологий в профессиональной подготовке будущего учителя: опыт и современная практика **286**
- Педагогічна майстерність вчителя: традиції та інновації **45**

- Педагогічна майстерність як поліпарадигмальна модель підготовки майбутнього вчителя **270**
- Педагогічна майстерня для першокурсників: теоретичні аспекти і досвід застосування технології **150**
- Педагогічна майстерня як технологія організації навчальної діяльності студентів з іноземної мови **236**
- Педагогічна практика як майданчик для формування методичної компетентності студентів-філологів **207**
- Педагогічна творчість і майстерність учителя в науковому дискурсі 70–90 рр. ХХ ст. **290**
- Педагогічний аналіз як функція управління **20; 21**
- Педагогічні вершини у життєсвіті Івана Бабича **183**
- Педагогічні основи і методичні принципи використання комп'ютерних технологій у навчанні іноземної мови **248**
- Передвиборна політична реклама маніпулятивний аспект **417**
- Переклад та його дидактичні можливості під час вивчення близькоспоріднених мов **115**
- Переклад як засіб розширення мовної компетенції учнів **147**
- Перекладацький аналіз тексту: дискурсивний аспект **418**
- Перекладацький супровід організації виставок у біографії Івана Бабича **368**
- Перекладацькі інтерпретації фразеологізмів (на матеріалі «Енеїди» І. П. Котляревського) **54**
- Персональний навчальний сайт викладача як засіб дистанційного навчання іноземної мови у вищій школі **224**
- Питання критеріїв оцінювання рівня сформованості лінгвістичної компетенції у країнах ЄС та в Україні **102**
- Підвищення ефективності самостійної роботи студентів засобами комп'ютерних технологій **278**
- Підготовка магістрів у країнах Європи: історія й сучасність **250**
- Підготовка майбутніх учителів до організації самостійної діяльності **272**
- Поліпарадигмальність як сутнісна характеристика педагогічної майстерності **46**
- Полтавський орнамент краси педагогічної дії Івана Зязюна **354**
- Поняття пресупозиції та її типологія у прагмалінгвістиці **175**
- Портрет як засіб творення характеру персонажа у творах Леоніда Бразова **148**

- Прагмалінгвістика як наука: становлення та категоріальний апарат **347**
- Прагматичний складник значення афектонімів **182**
- Практикум із використання сучасних інформаційних технологій в організації самостійної роботи студентів гуманітарних факультетів вищих педагогічних закладів **27**
- Принципи відбору текстів для домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей **374**
- Принципи організації домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей **217**
- Причетність до таїнства вчительської місії **431**
- Пріоритет академічної мобільності в професійній підготовці майбутнього вчителя **282**
- Питання критеріїв оцінювання рівня сформованості лінгвістичної компетенції у країнах ЄС та в Україні **124**
- Повернення педагога **164**
- Про деякі типологічні риси українського анекдоту **116**
- Про ефективність використання сучасних інформаційних технологій у навчанні іноземних мов **239**
- Про сутність і структуру поняття «мобільність» у контексті вищої освіти **83**
- Про формування міжкультурної комунікативної компетенції майбутнього фахівця **303**
- Проблема і динаміка розбудови європейського простору вищої освіти **234**
- Проблема формування професіоналізму майбутнього вчителя у розрізі педагогічної системи виховання А. С. Макаренка **307**
- Проблеми організації домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей **377**
- Проектна технологія як метод ефективного навчання іноземної мови студентів нефілологічних факультетів **423**
- Професійна підготовка майбутнього вчителя до організації самостійної роботи в умовах застосування інформаційних технологій навчання **279**
- Професійна підготовка майбутнього вчителя у контексті Болонського процесу **283**
- Професійно-орієнтоване навчання іноземним мовам в умовах дистанційної освіти у вищих навчальних закладах **407**
- Професійно-орієнтоване навчання іноземним мовам **218**

-
- Професійно-орієнтовані тексти з іноземної мови як засіб підготовки фахівця **379**
- Професійно орієнтовані тексти як засіб навчання іноземним мовам у непрофільних вищих навчальних закладах **262**
- Професійно-педагогічна підготовка вчителя у світлі парадигмального підходу **47**
- Професіоналізація підготовки майбутнього вчителя у Полтавському педагогічному інституті (70-ті – 90-ті рр. XX ст.) **184**

Р

- Регіональна лексична інтерференція **180**
- Репрезентанти активних фразеотворчих моделей у творах Панаса Мирного **40**
- Репрезентація афектонімів з погляду узуальності / okazіональності **362**
- Рецензія на збірник наукових праць студентів філологічного факультету «Лінгвістичні студії» **353**
- Риторика **17**
- Розвиток педагогічної майстерності як складової професійної підготовки майбутнього вчителя в Полтавському педагогічному інституті (1970–1990 рр. XX ст.) **3; 4**
- Розмисли про формування перекладацького хисту Івана Бабича **385**
- Роль вивчення іноземних мов у вихованні інтелігенції **375**
- Роль викладача в умовах використання комп'ютерних телекомунікацій у процесі навчання іноземної мови **284**
- Роль інтересу до вивчення іноземних мов у формуванні іншомовної комунікативної компетенції студентів немовних спеціальностей **108**
- Роль медіа тексту у вивченні англійської мови **419**
- Роль самостійної роботи студентів в умовах застосування інформаційних технологій у контексті вимог Болонського процесу **85; 285**
- Роль самостійної роботи у навчанні іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування **143**
- Роль самостійної роботи у формуванні лінгво-культурної компетентності студентів **325**
- Роль самостійної роботи у формуванні творчої особистості вчителя **293**
- Роль самостоятельной работы в формировании творческой личности учителя-профессионала **314**

- Роль тексту у формуванні в учнів комунікативних умінь і навичок **42**
 Роль третього антропоконституента у вживанні афектонімів **205**
 Рольова гра як засіб формування комунікативної компетенції
 учнів на уроці іноземної мови **295**
 Рольові мовні ігри як засіб репрезентації життєвих ситуацій **91**
 Русский язык. 5–6 классы. Развитие ситуативной речи **23**

С

- Самостійна діяльність як стратегія розвитку майбутнього фахівця
 у контексті світових традицій і вітчизняного досвіду **51**
 Самостійна робота як засіб реалізації ідей Болонського
 процесу **109**
 Самостійна робота як істотна складова гуманістичної парадигми
 навчання **50**
 Самостійна робота як необхідна умова формування майстерності
 майбутнього вчителя **294**
 Самостійна робота як середовище креативної діяльності **136**
 Самостоятельная работа как инструмент формирования
 социокультурной компетенции студентов **329**
 Семантико-стилистические свойства глагольно-именных устой-
 чивых словосочетаний нефразеологического характера в
 современном русском языке **1; 2**
 Семантичні особливості реакцій адресата на ніжні іменування **126**
 Синтаксичні засоби інтенсифікації емоційності ніжних
 іменувань **156**
 Слово про Івана Трохимовича Бабича **432**
 Словотвірні засоби вираження емоційності ніжних іменувань **157**
 Слов'янська культура **38**
 Соціокультурна компетенція учнів середнього та старшого
 шкільного віку (результати асоціативного експерименту) **92**
 Спілкування – **181**
 Становлення курсу «Основи педагогічної майстерності» у
 Полтавському педагогічному інституті (1975 – 1990 рр.) **61**
 Становлення професійного спілкування майбутнього вчителя
 засобами іноземних мов **258**
 Стилевое своеобразие военной прозы Виктора Некрасова **107**
 Сторінки біографії: Чуругіна Ольга Іванівна **427**
 Стратегії і тактики мовленнєвого впливу в англomовному
 масмедійному дискурсі **392**

-
- Стратегічна мета впровадження у вищій школі кредитно-модульної системи організації навчального процесу **291**
- Стратегія викладача щодо виправлення мовленнєвих помилок студентів на заняттях з іноземних мов **364**
- Стратегія викладача щодо виправлення помилок під час говоріння студентів непрофільних спеціальностей на заняттях з іноземної мови **195**
- Структура педагогічної майстерності вчителя у наукових дослідженнях **68**
- Сучасний англомовний науковий дискурс **382**
- Сучасні інформаційні технології у навчанні іноземних мов **86**
- Сучасні концептуальні підходи до поняття «педагогічна майстерність учителя» **69**

Т

- Таксономія Роберта Марцано як технологія формування навичок мислення високого рівня **367**
- Творчий пошук перекладача Івана Бабича в контексті доби та сучасних тенденцій **252**
- Текст для читання як навчальна одиниця у процесі викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах **408**
- Телекомунікаційний проект як засіб підвищення ефективності самостійної роботи студентів з іноземної мови **280**
- Телекомунікаційний проект як перспективна технологія професійної підготовки майбутнього вчителя **64**
- Тема війни у творчості В. Некрасова **84**
- Тема возвращення в повісті В. Некрасова «В родном городе» **106**
- Тема искусства в творчестве Виктора Некрасова (на материале повести «Первое знакомство») **132**
- Теоретико-методичні аспекти педагогічної майстерні на заняттях з іноземної мови у вищій школі **299**
- Теорія мови **29**
- Терпкий смак істини: пам'яті А. І. Сичової, першого завідувача кафедри іноземних мов Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка **426**
- Тести з англійської мови для студентів I–II курсів немовних факультетів вищих навчальних закладів **14**
- Технологічні ознаки педагогічної майстерні на заняттях з іноземної мови у вищій школі **82**

- Типи образів роману Джеймса Хедлі Чейза «Немає орхідей для міс Блендіш» **227**
- Типологія застарілої лексики (на матеріалі творів М. Гоголя) **43**
- Типологія реакцій адресата на афектоніми **369**
- Традиції етносу в українських прислів'ях про сім'ю **203**
- Традиційні уявлення про сім'ю в українських прислів'ях **165**
- Туристичне країнознавство **33**

У

- У вимірі поєднання досвіду та інновацій **56**
- Удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя у діяльності Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (70–90 ті рр. ХХ ст.) **62**
- Українська мова. 7–9 класи. Розвиток ситуативного мовлення **25**
- Український анекдот як феномен культури **72**
- Урок **181**
- Усвідомлення поведінки літературного героя – умова формування особистості учня (на матеріалі вивчення повісті «Тарас Бульба» М. В. Гоголя) **37**
- Устойчивые словосочетания в тексте оригинала и перевода (на материале произведений Ю. Бондарева) **36**

Ф

- Факультет філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету: розмисли про історичні віхи **221**
- Феномен усмішки у творчості Олеса Гончара **214**
- Фігури мовлення як інтенсифікатори емоційності ніжних іменувань **158**
- Формирование творческой активности студента в процессе научно-исследовательской работы **335**
- Формування вторинної мовної особистості студентів нефілологічних факультетів під час навчання іноземної мови **228**
- Формування інформаційної культури як складовий компонент якісної підготовки майбутніх фахівців **308**
- Формування іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетенції студентів немовних факультетів **350**
- Формування комунікативних умінь і навичок учнів засобами рідної мови **276**

- Формування комунікативної компетенції старшокласників і студентів шляхом використання у процесі навчання відео-матеріалів **176**
- Формування креативного потенціалу студентів на заняттях з іноземної мови **365**
- Формування методичної компетентності студентів-філологів у процесі проходження педагогічної практики **201**
- Формування професійної комунікативної компетенції студентів **166**
- Формування творчого потенціалу студентів засобами іноземної мови **376**
- Фразеологізми «Енеїди» в перекладах різних авторів **67**
- Фразеологія Миколи Гоголя : оригінальний текст і переклад **117**
- Франція у життєпросторі Івана Бабича **204**
- Фундатор педагогічної майстерності **177**
- Функціонально-семантичні типи ніжних іменувань **127**
- Функціонування ніжних іменувань у дискурсі закоханих (на матеріалі творів Олесь Гончара) **93**
- Функціонування фразеологізмів з культурним компонентом у тексті **128**

X

- Хмари слів як засіб актуалізації іншомовної лексики в умовах дистанційного навчання студентів нефілологічних спеціальностей **399**

Ч

- Чи завжди «голубчиком» голублять? Конфлікт творчої особистості та суспільства у повісті В. Некрасова «Кіра Георгіївна» **129**

Ю

- Ювілейна Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічна майстерність: становлення і шляхи розвитку» **237**

***

A

- Affectonyms in communication among unfamiliar interlocutors **189**
- Allusion as a Text-Making Element in the Novel 'Fahrenheit 451' by Ray Bradbury **202**
- Aspects of theoretical exposition of coaching in modern language learning **330**

B

Byron's lyric hero as a reflection of the Society state **424**

C

Coaching technique: a new trend in language learning **197**

Concept of pedagogical skills by A. S. Makarenko in context of teacher's self-realization management **213**

Communicative-based Tasks in Non-Majoring Groups: a Technique for Creating More Effective Lessons **265**

Critical thinking: developing, essence, structure **208**

D

Deutsch für Studenten **31**

Distance education in modern society: learning for the sake of knowledge **315**

E

English Language for Students **32**

Essay Writing as an Effective Exercise in Communication **331**

G

Graphon as one of the Dominative Stylistic Devices in L. Carroll's Creative Work (based on "Alice's Adventures in Wonderland") **240**

L

Laugh or Tears for Your Ticket Price **26**

M

Management in Education **35**

Modern Technologies in Foreign Language Teaching and the Independent Language Study **160**

Modern Technologies in Professional Development of the Future Teacher in the United Kingdom **87; 110**

N

New information and communication technologies in modern teacher training **137**

P

Pedagogical Constitution of Europe as Guideline of Pedagogical Education in the European Area **352**

S

Subject and Special Purpose Dictionaries on Mathematics as the Vital Problem of Modern English Lexicography **338**

T

Technologies as guideline of modern teacher training **154**

Test Your English **34**

The role of Information and Communication Technologies as guideline of modern teacher training **111**

Topic 'The European Union': texts and tasks **22**

W

Word cloud cognitive visualization of EFL text **229**

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАТОРІВ

Баландіна Надія	23, 25, 38
Безноса Алла	25
Борщ Жанна	48
Вербицька Олена	240
<i>див. також Verbytska O. I.</i>	
Вишня Наталія	14, 250, 425
Волошко Олександра	25
Гаращенко Оксана	351
Гнідаш Ігор,	315
<i>див. також Hnidash I.</i>	
Дегтярьова Клавдія	23, 25
Іваниця Яна	246
Кравченко Вікторія	216, 225, 379, 381
Кривонос Іван	321
Криницька Наталія	428
Кришталь Наталія	425, 432
Лебеденко Світлана	23, 25
Люлька Вікторія	376, 377, 379
Малаканова Лариса	121
Маліченко Юлія	317
Мізін Костянтин	266
Омелянченко Вікторія	25
Пальона Яна	330
<i>див. також Palyona Ya.</i>	
Пивовар Ніна	286
Пилипенко Сергій	304
Пучков Юрій	338
<i>див. також Puchkov Yu.</i>	
Рассаднева Катерина	331
<i>див. також Rassadnieva K.</i>	

Романенко Тетяна	18
Рябокiнь Наталiя	25
Смуглiй iнна	16
Сологуб Любов	37, 40, 42, 43, 53, 54, 67, 118, 140, 141, 167, 168, 169, 181, 268, 274, 276
Сосой Галина	14, 15
Тарасевич Нiна	20, 21, 121, 122, 177, 313, 320, 321, 355, 431
Ткаченко Анастасiя	336
Ткаченко Андрiй <i>див. також</i> Tkachenko A.	213
Хребтов Олександр <i>див. також</i> Khrebtov O.	352
Цехановська Валентина	176
Чорнокал Ольга	253
Чубикiна Юлiя	341
Шевченко Олена	300, 301, 302

**ПОКАЖЧИК
ПЕРІОДИЧНИХ
ВИДАНЬ**

Журнали, збірники

Аксиологический диапазон
художественной литературы

Актуальні питання гуманітарних наук
Актуальні питання, проблеми та
перспективи розвитку гуманітарного
знання у сучасному інформаційному
просторі: національний та
інтернаціональний аспекти

Актуальные инновационные
исследования : наука и практика

Актуальные проблемы развития
среднего и высшего образования

Архіваріус

Аспекти дослідження іноземних мов і
лінгвометодичні основи викладання
Вестник Крымских литературных
чтений

Журналістика, філологія та
медіаосвіта

Витоки педагогічної майстерності
Вісник Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна.

Іноземна філологія

Вісник Черкаського національного
університету

Вітебськ
(Республіка
Білорусь)
Дрогобич

Montreal
(Канада)

Тамбов
(Російська
Федерація)*

Челябінск
(Російська
Федерація)

Київ

Полтава

Симферополь

Полтава

Полтава

Харків

Черкаси

Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка	Чернігів
Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах	Київ
Євробюлетень	Полтава
Європейський вектор української освіти	Полтава
Журналістика. Лінгвістика. Дидактика	Полтава
Імідж сучасного педагога	Полтава
Іноземні мови у вищих навчальних закладах	Полтава
Комунікативне навчання мови: формування мовленнєвої і соціокультурної компетенцій	Полтава
Концептологія в системі гуманітарних наук	Полтава
Лінгвістичні дослідження	Харків
Лінгвістичні студії	Полтава
Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи	Полтава
Мова і культура	Київ
Молодий вчений	Київ
Молодь і ринок	Київ
Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди	Харків
Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету	Одеса
Науковий погляд в майбутнє	Одеса
Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка	Кіровоград
Наукові записки Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького	Черкаси
Наукові праці Донецького національного технічного університету	Донецьк

Наукові праці	Миколаїв
Наукові ракурси	Полтава
Наша фортеця	Полтава
Нова філологія	Запоріжжя
Обрії сучасної філології	Луганськ
Особистість і суспільство	Полтава
Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки	Запоріжжя
Педагогіка та психологія професійної освіти	Київ
Педагогічна освіта: теорія і практика	Кам'янець- Подільський
Педагогічні науки	Полтава
Постметодика	Полтава
Проблеми сучасної педагогічної освіти	Ялта
Проблеми сучасної філології: лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика	Полтава
Проблеми функціональної граматики, фонетики, лінгводидактики	Полтава
Рідний край	Полтава
Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі	Старобільськ
Світ медицини та біології	Полтава
Світ очима молодих дослідників	Полтава
Слов'янська культура: здобутки і втрати	Полтава
Слов'янський збірник	Полтава
Современные проблемы науки и образования	Москва (Російська Федерація)
Соціально-гуманітарний вісник	Харків
Сучасний вимір філологічних наук	Львів
Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми	Вінниця
Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови	Полтава

Теорія і практика викладання української мови як іноземної
 Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского
 Філологічні науки
 Філологічні студії
 Філософські обрії
 Функціональна лінгвістика
 Українознавчий альманах
 Labyrinths of Reality
 Nauka i Studia
 Passus in Scienciam
 Problems and Innovations in Science
 Rossica Olomucensia
 Současná Ukrajnistika: problémy jazyka, literatury a kultury : sborník vědeckých článků
 The World of Politics, Society, Geography
 WayScience

Львів**Симферополь****Полтава****Полтава****Полтава****Симферополь****Київ****Montreal**

(Канада)

Przemyśl

(Польща)

Полтава**London**

(Великобританія)

Olomouc

(Чеська

Республіка)

Olomouc

(Чеська

Республіка)

Slupsk

(Польща)

Дніпро**Газети**

Освіта України

Київ

Примітка*: всі публікації у виданнях Російської Федерації та тимчасово окупованої нею АР Крим вийшли друком до 2014 р.

- Адресат – 126, 369
Академічна мобільність – 83, 97, 238, 282, 287, 297, 322, 336
Академічна свобода – 170
Академічна співпраця – 297
Академічний дискурс – 261, 395
Аксіологія – 321
Алюзія – 202
Аналіз літературного твору – 140, 168, 328
Англійська мова – 18, 22, 26, 28, 29, 34, 35
Анекдот – 72, 75, 94, 116, 139, 144, 169, 179
Антропоконституент – 9, 10, 205
Антропоцентризм – 321, 386
Архаїзм – 43
Асоціативний експеримент – 92
Асоціативний ряд – 288
Асоціація – 288
Аудіювання – 15
Афектонім – 9, 10, 13, 70, 73, 90, 93, 126, 127, 129, 156, 157, 158, 173,
182, 189, 192, 205, 211, 359, 362, 369
Багатомовність – 309, 310
Болонський процес – 85, 97, 99, 109, 230, 231, 232, 233, 234, 247, 283,
285, 306, 297
Викладач – 255, 262, 341, 378, 405
Вивчення іноземної мови – 78, 79, 111, 178, 185, 187, 188, 247, 254, 345,
348, 370, 371, 373, 375, 376, 400, 401, 402, 403,
Викладання іноземної мови – 78, 79, 86, 108, 111, 187, 188, 255, 266, 288,
305, 317, 341, 344, 357, 373, 374, 375, 376, 379, 380, 386, 387, 388
Використання відеоматеріалів у навчальному процесі – 176, 363, 371,
380
Використання сучасних інформаційних технологій – 7, 8, 9, 10, 27, 85,
86, 111, 239, 279, 285

- Виставка – 368
Вихованість особистості – 48, 262, 274, 307, 431
Виховний потенціал – 262, 332, 341
Вища освіта – 78, 79, 82, 83, 85, 86, 99, 108, 109, 111, 120, 123, 170, 177, 178,
194, 200, 224, 230, 231, 232, 233, 234, 238, 245, 248, 262, 282, 283, 292,
297, 304, 322, 339, 342, 344, 352, 354, 380, 384, 400, 401, 404, 408, 420
Відеоматеріал – 176, 346, 363, 371, 380
Віртуальна екскурсія – 393, 394
Внутрішнє мовлення – 138
Воєнна проза – 5, 6, 84, 104, 105, 106, 107, 131
Вторинна мовна особистість – 228
Гейміфікація – 403
Гендерний аспект – 73, 75, 161
Геокультурний простір – 396
Говоріння – 17, 178, 195
Готовність – 337
Графон – 240
Грошова одиниця – 162, 190
Гуманізація – 60, 61, 275
Гуманізм – 49, 50, 60,
Дефініція – 59
Дискурс – 17, 93, 212, 225, 261, 290, 360, 382, 389, 392, 395, 410, 412, 418
Дискурсивний маркер – 412
Дистанційне навчання – 194, 224, 357, 399, 403, 406, 407
Дистанційна освіта – 315, 357, 406, 407
Дитячий фольклор – 94
Діалогічне мовлення – 23, 95
Дієслівно-іменні словосполучки – 1, 2
Діяльність Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Коро-
ленка – 3, 4, 60, 61, 62, 80, 98, 100, 121, 122, 177, 183, 184, 220, 221,
237, 275, 281, 341, 343, 354, 425, 426, 427, 430
Домашнє читання – 18, 217, 374, 377
Досвід – 51, 56, 97, 241, 286, 342, 343
Екскурсійний метод – 172, 253, 393
Емоційність – 9, 10, 11, 17, 156, 157, 158
Есе – 331
Етнос – 203
Європейський простір вищої освіти – 22, 97, 99, 109, 230, 231, 232, 234,
247, 250, 283, 297, 304, 352

- Європейський Союз – 22, 101, 102, 124, 230, 231, 232, 250, 352
- Жанр – 5, 6, 94, 169, 174, 180
- Жанрова своєрідність літературного твору – 5, 6, 174
- Жест – 11, 76, 96, 296
- Жестовий фразеологізм – 76, 96, 296
- Життя та творчість Жінет Максимович – 260
- Життя та творчість Івана Бабича – 12, 67, 151, 183, 204, 215, 220, 223, 252, 257, 260, 263, 318, 333, 341, 361, 368, 383, 385, 391, 396, 397, 409, 432
- Журналіст – 179
- Заклад вищої освіти – 60, 61, 98, 119, 121, 170, 171, 177, 194, 200, 220, 250, 297, 344, 400, 393, 401, 403, 404
- Засіб маніпулювання – 390, 410
- Засіб образності – 9, 10, 17, 186
- Зіставний аналіз – 140
- Інноваційна технологія – 7, 8, 86, 87, 103, 110, 154, 292, 304
- Інноваційні методи навчання – 7, 8, 86, 87, 103, 111, 304, 343
- Інновація – 7, 8, 56, 86, 103, 304, 343
- Інтеграція в освіті – 79, 230, 231, 232, 233, 304, 307, 352
- Іноземна мова – 16, 28, 78, 79, 82, 86, 108, 119, 123, 185, 187, 195, 198, 216, 217, 224, 236, 239, 241, 242, 244, 250, 253, 258, 262, 266, 267, 271, 280, 284, 288, 295, 299, 305, 311, 316, 318, 327, 332, 336, 344, 345, 348, 351, 356, 357, 363, 364, 365, 370, 371, 372, 373, 379, 380, 381, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407
- Інституційність дискурсу – 395
- Інтеграція – 322
- Інтелектуальний розвиток особистості – 16, 422
- Інтелігенція – 12, 139, 375
- Інтерес – 17, 108, 152, 401, 403
- Інтернет-ресурси – 7, 8, 86, 111, 135, 186, 326
- Інтерлокутор – 189
- Інтерференція – 89, 180
- Інтимізація лінгвальна – 9, 10, 70, 90, 210
- Інформаційна культура – 7, 8, 27, 87, 308
- Інформаційні технології – 7, 8, 27, 85, 86, 87, 110, 111, 137, 159, 160, 239, 248, 254, 279, 284, 285, 305, 337, 348
- Інформаційно-комунікаційна технологія – 7, 8, 27, 133, 284
- Інформаційно-технологічний підхід – 7, 8, 27, 85, 86, 301
- Іншомовна компетентність – 16, 18, 108, 170, 171, 262, 289, 299, 311, 351
- Іншомовний фаховий текст – 405

- Картина – 266
- Кафедра іноземних мов ПНПУ імені В. Г. Короленка – 12, 215, 221, 341, 425, 426, 427, 430, 427
- Когнітивна візуалізація – 222, 229
- Код – 193
- Комп'ютерна технологія навчання – 7, 8, 86, 87, 248, 254, 278, 279, 284
- Компетентнісний підхід – 7, 8, 9, 10, 101, 108, 119, 153, 302, 303, 311, 323
- Компетентність – 7, 8, 44, 55, 100, 101, 288, 298, 302, 311, 324, 384
- Комунікативна компетентність – 101, 113, 108, 152, 288, 289, 339, 393
- Комунікативна компетенція – 17, 65, 66, 165, 166, 176, 178, 264, 265, 288, 289, 295, 303, 319, 339, 350, 393
- Комунікативна поведінка – 9, 10, 17, 42, 58, 65, 113, 120, 206, 303
- Комунікативне вміння – 9, 10, 17, 18, 23, 42, 65, 176, 265, 276
- Комунікативне завдання – 17, 18, 176, 265, 267
- Комунікативний акт – 17, 23, 193
- Комунікація – 9, 10, 23, 65, 71, 99, 113, 120, 176, 161, 189, 193, 206, 251, 331, 351
- Контроль – 16, 243, 302
- Конфлікт культур – 249, 328
- Концепт – 212, 213, 259, 355, 360
- Концептосфера – 321
- Концепція – 81, 269
- Коучінг – 149, 188, 330
- Краєзнавство – 12, 141, 171, 180, 318, 319, 327, 339, 340, 420
- Краєзнавчий матеріал – 141, 171, 327, 332, 339, 340
- Країнознавство – 33, 328
- Креативний потенціал – 185, 356, 365
- Креативність – 136, 186, 365
- Кредитно-модульна система організації навчального процесу – 291
- Критерій – 48, 100, 102, 124,
- Критерій оцінювання – 101, 102, 124
- Критика – 105
- Критичне мислення – 208
- Культура – 12, 38, 65, 66, 72, 128, 249, 274, 328
- Культурний компонент тексту – 18, 128, 327, 328
- Культурологічна змістова лінія – 274
- Лексика – 9, 10, 43, 192, 206, 264, 338, 399
- Лексикографія – 338
- Лексична інтерференція – 180

- Лінгвальна інтимізація – 70
Лінгвістика – 9, 10, 261
Лінгвістична компетенція – 9, 10, 102, 124
Лінгвокультурна компетенція – 9, 10, 324
Лінгвопрагматика – 9, 10, 225, 259
Ліричний герой – 424
Літературний герой – 37, 114, 174, 209, 226
Літературознавство – 105, 174
Любовний лист – 210
Магістрант – 30, 250
Маніпулятивний вплив – 389, 390, 392, 410, 413, 417
Маркер дискурсивний – 412
Маркетинг в освіті – 19, 24, 298
Медіатекст – 259, 419
Медійний дискурс – 259, 360, 389, 392
Метафора – 410
Метод – 103, 248, 253, 357
Методична компетентність – 197, 201, 207, 253, 303
Милосердя – 48
Мислення – 367
Мистецтво – 26, 132, 266, 300
Міжкультурна взаємодія – 12, 65, 66, 200, 251, 303, 318, 348
Міжкультурна комунікація – 12, 65, 66, 79, 99, 120, 134, 143, 145, 200,
247, 251, 303, 319, 334, 348, 366
Міжнародна співпраця – 234, 246, 287, 322
Міжпрежметні зв'язки – 27, 100
Мова тіла – 52
Мова художнього твору – 255
Мовленнєва діяльність – 17, 23, 348, 405
Мовлення – 13, 17, 23, 89, 273
Мовна компетенція – 17, 147, 246, 287, 295, 348
Мовна освіта – 57, 82, 101, 102, 95, 111, 112, 115, 124, 133, 152, 160, 186,
188, 218, 241, 246, 248, 262, 265, 266, 287, 311, 345, 366, 402, 403
Мовна особистість – 12, 223, 228, 396
Модель організації самостійної роботи студента – 7, 8, 16, 27, 123, 159
Моральна вихованість – 48
Навичка – 367, 402
Навчальна краєзнавча екскурсія – 172, 253
Навчальний проєкт – 245, 384, 421, 423

- Навчальна діяльність – 236, 242, 291, 323, 340, 343
- Навчання іноземної мови – 16, 49, 78, 79, 82, 86, 108, 109, 111, 115, 119, 123, 124, 133, 134, 135, 142, 143, 149, 150, 153, 160, 172, 185, 187, 188, 194, 195, 197, 198, 216, 217, 218, 219, 224, 228, 235, 236, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 248, 250, 253, 257, 261, 265, 266, 267, 271, 280, 282, 284, 287, 298, 299, 304, 311, 323, 324, 328, 330, 332, 339, 340, 345, 351, 364, 365, 366, 374, 375, 376, 377, 379, 381, 384, 387, 388, 407, 421, 423
- Нарис – 174
- Науковий дискурс – 290, 382
- Науково-дослідна робота студента – 191, 335
- Невебальна поведінка – 17, 52, 112, 146, 155, 163, 209, 214, 273, 351
- Невербальне спілкування – 52, 58, 214, 256, 273, 351
- Неологізація – 398
- Неологізм – 398
- Неперервна освіта – 233
- Ніжні найменування – 126, 173,
- Німецька мова – 28, 31
- Образ – 186, 227, 415
- Оказіональність – 362
- Освітнє середовище – 19, 292
- Освітній менеджмент – 19, 35, 149, 289, 309
- Освітня діагностика – 19, 243
- Ораторська майстерність – 12, 17, 53, 268
- Організація самостійної діяльності студентів – 7, 8, 16, 27, 49, 51, 85, 123, 187, 198, 242, 243, 251, 255, 271, 272, 324, 326, 344, 347, 422
- Образність – 12, 17, 39, 53, 186
- Освіта – 3, 4, 7, 8, 12, 19, 27, 34, 47, 56, 85, 85, 87, 97, 108, 109, 110, 119, 123, 230, 231, 233, 234, 235, 279, 281, 297, 306, 312, 315, 322, 352
- «Основи педагогічної майстерності» – 3, 4, 61, 313
- Оцінювання – 124, 243, 343
- Парадигма – 3, 4, 47, 49, 50, 261, 270
- Парадигмальний підхід – 47, 49, 50
- Педагогічна Конституція Європи – 352
- Педагогічна майстерність – 3, 4, 44, 45, 46, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 68, 69, 80, 81, 98, 100, 121, 122, 178, 213, 220, 237, 269, 270, 275, 281, 286, 290, 294, 312, 313, 320, 354, 355, 431
- Педагогічна майстерня – 82, 150, 236, 299
- Педагогічна практика – 201, 207
- Педагогічна спадщина А. С. Макаренка – 3, 4, 63, 98, 100, 213, 269, 277, 307

- Педагогічна спадщина І. А. Зязюна – 3, 4, 122, 177, 220, 281, 354
Педагогічна творчість – 4, 290
Педагогічний аналіз – 20, 21
Переклад – 12, 54, 67, 115, 117, 140, 147, 151, 199, 215, 252, 260, 333, 361, 368, 383, 391, 397, 409, 418
Перекладач – 12, 252, 260, 333, 361, 368, 383, 391, 396, 409
Персональний навчальний сайт – 224
Пестливе іменування – 73, 90, 173
Писемність – 41
Поведінка літературного героя – 37
Повість – 104, 105, 106, 107, 114, 125
Повість-бувальщина – 88
Полікультурність – 120
Поліпарадигмальність – 45, 270
Політичний дискурс – 225, 410
Помилка – 195, 364
Портрет – 148
Прагмалінгвістика – 9, 10, 175, 347
Прагматика – 182
Пресупозиція – 175
Прислів'я – 165, 203
Проза – 5, 6, 107,
Професійна компетентність – 3, 4, 7, 8, 17, 44, 85, 220
Професійна мобільність – 289
Професійна навичка – 7, 8, 402
Професійна підготовка вчителя – 3, 4, 44, 47, 49, 51, 55, 59, 62, 64, 81, 86, 87, 97, 100, 110, 119, 137, 154, 164, 178, 184, 186, 200, 220, 221, 232, 233, 247, 269, 270, 272, 275, 278, 279, 281, 282, 283, 286, 293, 294, 300, 301, 306, 308, 309, 313
Професійне спілкування – 216, 258, 372
Професійно-орієнтоване навчання – 3, 4, 7, 8, 27, 178, 218, 324, 407
Професійно-орієнтований текст – 222, 262, 370, 379, 387, 388, 404, 406
Професіоналізм учителя – 3, 4, 62, 81, 183, 220, 232, 307
Публіцистичний дискурс – 212, 412
Публіцистичний стиль – 17, 141
Реалізм – 391, 394
Реалія – 366
Результат навчання – 27, 85, 243, 302, 343, 371
Реклама – 413, 417

- Рецензія – 353
Реформа вищої освіти – 3, 4, 80, 230, 232, 233, 238
Ринок освітніх послуг – 19, 24
Риторизація навчання мови – 77
Риторика – 17, 53
Риторична майстерність – 3, 4, 17, 53, 77
Розмовне мовлення – 13, 25, 91
Рольова мовна гра – 91, 295, 401
Роман – 227, 415
Російська мова – 1, 2, 22, 77
Самостійна діяльність – 7, 8, 16, 27, 49, 51, 85, 119, 123, 233, 272, 422
Самостійна робота студента – 3, 4, 7, 8, 16, 27, 28, 49, 50, 51, 85, 109, 119, 123, 134, 135, 136, 142, 143, 153, 159, 187, 198, 235, 242, 244, 255, 271, 272, 278, 279, 285, 293, 294, 305, 306, 314, 324, 326, 325, 329, 337, 345, 404, 422
Самореалізація – 213
Самостійність – 3, 4, 7, 8, 16, 27, 63, 85, 255, 272, 277
Семантика – 192, 225
Ситуативне мовлення – 23, 25, 91
Сім'я – 165, 203
Сленг – 199
Соціокультурна компетенція – 7, 8, 12, 74, 92, 329, 340, 393
Спеціальність – 7, 8, 288
Співрозмовник – 70
Спілкування – 3, 4, 13, 52, 58, 91, 181, 334
Стале словосполучення – 36, 39
Стаття словникова – 186
Стереотип – 179
Стиль – 107, 239, 397
Стилістичний засіб образності – 196, 239
Стиль художнього перекладу – 12, 215, 397
Стратегія викладача – 195, 364
Стратегія розвитку майбутнього фахівця – 3, 4, 51
Студент – 3, 4, 191, 217, 235, 236, 242, 243, 247, 255, 271, 278, 285, 288, 305, 306, 318, 319, 339, 340, 344, 350, 356, 357, 365
Студентське самоврядування – 3, 4, 235, 342, 349, 358
Студентський сленг – 199
Суб'єкт педагогічного процесу – 3, 4, 7, 8, 55, 170, 191, 242
Сугестивний вплив – 416

- Таксономія – 219, 367
Творча активність студента – 3, 4, 7, 8, 293, 335
Творча особистість учителя – 3, 4, 12, 55, 293, 314
Творчий потенціал – 3, 4, 254, 356, 381
Творчий стиль – 3, 4, 12, 226, 260
Творчість – 12, 257, 260, 290
Творчість Байрона – 424
Творчість Віктора Некрасова – 5, 6, 84, 104, 105, 106, 107, 130, 131, 132
Творчість Джеймса Хедлі Чейза – 226, 227, 411, 414, 415
Творчість Івана Бабича – 257, 260, 409
Творчість Леоніда Бразова – 88, 114, 125, 138, 148, 167, 168
Творчість Миколи Гоголя – 117, 118, 140
Творчість Олеса Гончара – 163, 209, 214
Творчість Тараса Нікітіна – 210
Текст – 12, 36, 42, 112, 117, 118, 141, 146, 155, 186, 196, 202, 222, 229,
262, 376, 377, 379, 387, 388, 404, 405, 408
Телекомунікація – 284
Телекомунікаційний проєкт – 7, 8, 64, 280
Тема розмовна – 22
Тенденція – 3, 4, 13, 252
Теорія мови – 29
Термін – 206, 396
Тест – 14, 15, 33, 241, 367
Технологія – 77, 78, 103, 110, 111, 236, 278, 286, 313
Технологія професійної підготовки майбутнього вчителя – 3, 4, 7,
8, 64, 78, 110, 160, 278, 313
Тип дискурсу – 395
Типологія – 43, 116
Традиція – 203
Туристичне країнознавство – 33
Узуальність – 362
Українська мова – 25, 95, 96, 181, 192, 276, 296
Управлінська діяльність – 20, 21, 24, 34, 213, 298, 310
Урок іноземної мови – 253, 254, 265, 295
Урок рідної мови – 95, 181
Усмішка – 214
Учитель – 3, 4, 44, 55, 100, 272, 312, 313, 314
Факультет філології та журналістики ПНПУ імені В. Г. Короленка – 3,
4, 12, 221, 353

- Фігура мовлення – 158
Фольклор – 94, 169
Форма писемності – 41
Формування комунікативних навичок – 42,
Формування особистості учня – 3, 4, 37
Фразеологізм – 36, 54, 57, 67, 76, 96, 117, 118, 125, 128, 140, 162, 190, 296
Фразеологія – 54, 57, 117, 118
Фразеотворча модель – 40
Франція – 204
Французька мова – 12, 204, 370, 387
Характеристика лінгвопрагматична – 9, 10, 173
Хмара слів – 229, 399
Художній переклад – 397, 409
Цінність – 3, 4, 190
Читання – 376, 404, 406
Якість освіти – 311
Якість підготовки майбутнього фахівця – 81, 233, 301, 308

ЗМІСТ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО	7
КАТЕДРА ЗАГАЛЬНОГО І СЛОВ'ЯНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ: ВІД МИНУВШИНИ ДО СЬОГОДЕННЯ	11
ЖАНРОВО-ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ ВИКЛАДАЧІВ КАТЕДРИ ЗАГАЛЬНОГО І СЛОВ'ЯНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ	38
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ	95
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ	118
ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ	120
ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК	124
ЗМІСТ	133
АРХІВ СВІТЛИН	134

 АРХІВ СВІТЛИН

Колектив кафедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов 2010 р. Зліва направо сидять: доц. Корнева Л. М., завідувач кафедри, доц. Вишня Н. Г., доц. Дегтярьова К. В.; стоять: доц. Черчата Л. М., доц. Король Л. Л., завідувач лабораторією аудіовізуальних засобів Кішек Є. В., ст. викладач Піскова О. Ф., ст. лаборант Шевченко О. М., ст. викл. Омеляненко В. І.

Завідувачка кафедри іноземних мов О. І. Чуругіна серед керівного складу інституту. Фото 1946 р.

Студентки повоєнних років у дворі напівзруйнованої будівлі по вул. Сковороди, 14.

Завідувач кафедри В. Бєлий веде заняття у фонолабораторії кафедри.

Перерва на обід під час трудового десанту. Ст. викл. І. Т. Бабич із студентами кураторської групи в одному з колгоспів Полтавського району.

Учасники Клубу інтернаціональної дружби «Сузір'я рівних» (керівник – доц. Данилюк Л. В.) під час зустрічі з професоркою з Канади Ганною Польовою (у центрі).

Викл. Л. М. Корнева з групою узбецьких студентів на вечорі відпочинку в студентському кафе «Ворсклянка»

Куратор гр. Р-57 доц. Алефіренко Л. Б., завідувач кафедри доц. Алексенко С. І., доц. Данилюк Л. В. та ін. на світлині з випускного альбому першого випуску іноземного відділення філологічного факультету. 1988 р.

Р. І. Дмитренко (третя справа) та І. Т. Бабиць (стоять) на екскурсії в м. Волгоград.

Іван Трохимович Бабич із студентами.

*Завідувачі-ветерани кафедри іноземних мов. Зліва направо:
С. І. Алексеєнко, Н. І. Вишня, А. Ф. Дзюбенко.*

Група викладачів кафедри іноземних мов. Зліва направо сидять: ст. викл. Дузенко В. М., викл. Мізін К. І., ст. лаборант Прядун М. І.; стоять: викл. Назаренко В. М., ст. лаборант Цюрюпа Н. С., викл. Смуглій І. І., викл. Король Л. Л., викл. Кришталь Н. А., ст. викл. Лапочка В. О., ст. викл. Білоконь Д. Г. (Фото 1993 р.)

Засідання редколегії часопису «Євробюлетень». Зліва направо: Л. Л. Король, Л. М. Черчата, М. С. Купар, Н. Г. Вишня.

*Кафедра іноземних мов. Сидять: ст. викл. Купар М. С., доц. С. І. Алексеєнко, доц. Н. Г. Вишня, ст. викл. Білоконь Д. Г., ст. викл. Со-
сой Г.С., ст. викл. Тимінська І. М. Стоять: ст. викл. Король Л. Л.,
ст. викл. Черчата Л. М., викл. Чеснакова Т. В., викл. Піскова О. Ф.,
ст. викл. Дузенко В. М., викл. Шиловська М. О., викл. Яблунівська В. О.,
викл. іденко О. О., ст. лаборантка Шевченко О. М.*

*Колектив кафедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних
мов. Зліва направо: доц. Черчата Л. М., доц. Корнева Л. М., к. ф. н.,
викл. Мокляк О. І., викл. Халявка Л. В., доц. Король Л. Л. (завідувач кафедри),
доц. Петрушова Н. В.*

Науково-довідкове видання

Праці викладачів катедри загального і слов'янського
мовознавства та іноземних мов
БЛЮГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Укладачі

Король Лариса Леонідівна
Черчата Лідія Михайлівна

Дизайн – Л. Л. Король

Технічне редагування – Л. Л. Король, Л. М. Черчата

Відповідальна за випуск – Л. Л. Король

Підписано до друку 28 грудня 2020 р. Формат 60x84/16

Гарнітура Cambria. Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум-друк арк. 7,2

Наклад 30 прим. Зам. № 569

Видруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка

вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003

Свідіоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК
№ 3817 від 01.06.2010 р.

